

Gorenjski Glas

PETEK, 17. JANUARJA 2020

LETO LXXIII, ŠT. 5, CENA 1,85 EUR

ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOIČJAK

ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH

INFO@G-GLAS.SI

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Nadgradnja le tretjine proge

V letih 2020 in 2021 bodo namesto celotne gorenjske železniške proge posodobili le odsek od Podnarta do Lesc. Naložbo, vredno 45 milijonov evrov, naj bi podprl tudi podnebni sklad.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Namesto 138 milijonov evrov vrednega projekta nadgradnje železniške proge Kranj–Jesenice, ki je novembra lani izpadel iz državnih proračunov za leti 2020 in 2021, bodo sočasno s prenovo železniškega predora Karavanke posodobili le odsek železniške proge Podnart–Lesce Bled, za kar naj bi razpis objavili še ta mesec. Še decembra so sicer na direkciji za infrastrukturo napovedovali, da bodo s prerezporeditvijo sredstev našli

denar tudi za nadgradnjo odseka od Kranja do Podnarta, ki pa bo po zadnjem scenariju tako kot ostali izpadli odseki gorenjske železniške proge na vrsto za posodobitev prišel šele po letu 2022.

Na direkciji za infrastrukturo so pojasnili, da je ocenjena vrednost nadgradnje odseka Podnart–Lesce 45 milijonov evrov, denar pa naj bi zagotovili s prerezporeditvijo. »Z zagotovitvijo dodatnih EU-sredstev na drugih investicijah v železniško infrastrukturo bodo namreč sproščena proračunska sredstva,

ki bodo prerezporejena na projekt nadgradnje odseka Podnart–Lesce Bled,« so razložili na direkciji in potrdili, da med ministrstvom za infrastrukturo ter ministrstvom za okolje in prostor potekajo tudi pogovori za zagotovitev sredstev iz podnebnega sklada.

Minister za okolje in prostor Simon Zajc je namreč ta teden napovedal, da bo nadgradnjo gorenjske železniške proge financiral sklad za podnebne spremembe.

Foto: Gorazd Kavčič

▶ 3. stran

Predvidena je tudi obnova peronske infrastrukture na železniškem postajališču Otoče.

Zelena zima jim zmanjšuje dohodek

Gorenjska smučišča zaradi zelene zime delujejo v omejenem obsegu. Smučanje večinoma omogočajo s pripravo umetnega snega. Smučarjev je manj, to pa se pozna tudi pri dohodku.

A. SE., U. P., A. Š.,
M. R., M.A.

Kranj – Na Krvavcu zaradi pomanjkanja snega beležijo precejšnjo izgubo. V minulem decembru so glede na december leta 2018 namreč dosegli le štirideset odstotkov prepeljanih potnikov s kabinško žičnico, kar se po besedah Špele Janša iz RTC Krvavec pozna tudi pri številkah, ki kažejo na izgubo v višini pol milijona evrov. Nekaj težav jim je minuli mesec povzročila tudi počena cev, ki napaja akumulacijsko jezero na vrhu Zvoha, a so po besedah Špele Janša problem rešili v nekaj urah, tudi strošek menjave cevi je bil zanemarljiv.

▶ 13. stran

Na Krvavcu podobno kot na drugih smučiščih rešujejo smučarsko sezono z umetnim snegom. / Foto: Gorazd Kavčič

Bo bolnišnica vračala denar?

Bolnišnica za ginekologijo in porodništvo Kranj je ena od petih, ki naj bi državi morale vrniti del sanacijskih sredstev.

URŠA PETERNEL

Kranj – Pet slovenskih bolnišnic je pred kratkim neprijetno presenetila napoved, da bodo morale vrniti del sredstev, ki so jih prejele za sanacijo. Med njimi je tudi Bolnišnica za ginekologijo in porodništvo Kranj, ki

je v skladu z zakonom za zagotovitev finančne stabilnosti prejela 1,5 milijona evrov za pokrivanje preteklih izgub. Sredstva so v celoti porabili, zdaj pa prejeli zahtevo, da morajo dobrih 122 tisoč evrov vrniti.

▶ 3. stran

Prilogi:

Kranjčanka Jeseniške novice

AKTUALNO

Cerkev prikriva spolne zlorabe

Civilna iniciativa Dovolj je zahteva odstop ljubljanskega nadškofa Stanislava Zoreta, predstojnika lazarištev Tomaža Mavriča in razrešitev Ekspertne skupine za pomoč žrtvam spolnih zlorab. Zore pozive k odstopu zavrača.

2

GORENJSKA

Dovžani so po požaru odločno stopili skupaj

Občina Kranjska Gora iz proračunske rezerve za pomoč pri odpravljanju posledic požara na Dovjem namenja sedemdeset tisoč evrov, župan celoletno župansko plačo, svetniki pa sejnine izredne seje.

4

GG+

Optimističen tudi po nesreči

Največja želja Aljoša Habjana iz Selc, ki je ob nesrečnem skoku v morje postal tetraplegik, je, da bi zaživel čim bolj samostojno življenje. Kljub hudi nesreči je ohranil nasmeh na obrazu, a priznava, da pridejo tudi težki trenutki.

15

ZADNJA

Šaka zvesto čakala ob Roku

V sredo so na območju Blegoša našli pogrešanega, poškodovanega in podhlajenega 39-letnega Roka Puclja, ki je na reševalce čakal v družbi svoje psičke Šake. Drugo psičko so že dan prej našli pri njegovem avtomobilu.

32

VREME

Jutri bo oblačno, dopoldne se bodo začele pojavljati padavine, po nižinah kot rahel dež. V nedeljo bo oblačno in večinoma suho.

-2/2 °C

jutri: oblačno s padavinami

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

V Trzič prihaja Profesor Kuzman mlajši

Ste pripravljeni na najboljše šale na temo šole? Uroš Kuzman vas bo v komediji o di(v)jakih in (m)učiteljih popeljal na ekskurzijo po spominih na piflanje, plonkanje, pisanje in špricanje. Edini slovenski komik z doktoratom iz matematike je v tej krohotanja in hihitajnja polni blokuri tisti profesor, ki smo si ga vsi vedno želeli: sproščen, duhovit in ga bolj kot golo predavanje zanima to, da iz nas izvleče največ – smeha. Predstava bo na sporedu v sklopu Tržiškega abonmaja v Kulturnem centru Trzič, in sicer 23. in 24. januarja. Petkov Tržiški abonma je razprodan, za izven je na voljo še nekaj vstopnic Četrtkovega Tržiškega abonmaja. Več informacij: TPIC Trzič (051 627 057 / informacije@trzic.si) in www.smejmo.se. Naročniku Gorenjskega glasa podarjamo dve vstopnici za ogled predstave v Trziču, 23. januarja. Nagradno vprašanje: Kako je ime najboljšemu matematiku med komiki Kuzmanu? Odgovore s svojimi podatki pošljite do torka, 21. januarja 2019, na naslov: Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj, ali na koticek@g-glas.si.

19. januarja 2020 – Prve Mozartine Simfoničnega orkestra RTV Slovenija

Simfonični orkester RTV Slovenija vstopa v novo desetletje s tradicionalnim koncertnim ciklom Mozartine, ki bo obdal vaša nedeljska jutra z izbrano klasično glasbo. Nedeljske matinee Simfoničnega orkestra RTV Slovenija bodo v sezoni 2020 na sporedu 19. januarja, 2. februarja, 1. in 22. marca ter 19. aprila, in sicer v Slovenski filharmoniji, v dvorani Marjana Kozine, ob 11. uri.

RTV Slovenija podarja trem naročnikom Gorenjskega glasa zgoščenko Simfoničnega orkestra RTV Slovenija. V žrebu boste sodelovali, če boste pravilno odgovorili na vprašanje: Našajte enega izmed inštrumentov klasične glasbe. Odgovore s svojimi podatki pošljite do petka, 24. januarja, na naslov: Gorenjski glas, Nazorjeva 1, 4000 Kranj, ali na koticek@g-glas.si.

Nagrajenec

V nagradni igri, ki je bila objavljena 10. januarja 2019, prejme dve vstopnici za biografsko dramo o legendi slovenskega smučanja Roku Petroviču Roman Žerovnik iz Šenčurja. Nagrajencu čestitamo!

Darilo
izzrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme NEVENKA JEREB s Sovodnja.

Partizanske smučine Cerkno 45

Cerkno – Od četrta do sobote, od 23. do 25. januarja, bodo potekale prireditve v okviru 43. obeležitve Partizanskih smučin Cerkno '45, posvečene spominu na prve partizanske smučarske tekme v okupirani Evropi, ki so 20. in 21. januarja 1945 potekale v Cerknem. Osrednja prireditev bo v soboto, 25. januarja, ko bodo na smučišču Cerkno tekmovali enote Združenja borcev za vrednote NOB, Slovenske vojske, Zveze veteranov vojne za Slovenije, Zveze policijskih veteranskih društev Sever in Zveze slovenskih častnikov. Na popoldanski sklepni prireditvi v hotelu Cerkno bodo razglasili rezultate, slavnostni govornik bo predsednik državnega zbora Dejan Židan.

Cerkev prikriva spolne zlorabe

Civilna iniciativa Dovolj je zahteva odstop ljubljanskega nadškofa Stanislava Zoreta, predstojnika lazaristov Tomaža Mavriča in razrešitev Ekspertne skupine za pomoč žrtvam spolnih zlorab.

JOŽE KOŠNJEK

Ljubljana – Po letu delovanja je civilna iniciativa Dovolj, ki odkriva in pomaga žrtvam spolnih zlorab v Katoliški cerkvi na Slovenskem, na sredini konferenci za novinarje sporočila javnosti, da ni zadovoljna z delovanjem Katoliške cerkve pri odkrivanju primerov spolnih zlorab, pri sankcioniranju storilcev in pri pomoči žrtvam zlorab. Očitano ji je sistemsko prikrivanje primerov zlorab, njihovo pometanje pod preprogo, preveč leporečja in premalo dejanj, kot jih veleva Vatikan in papež Frančišek v odloku Vi ste luč sveta. Papež je s teh primerov odstranil papeško tajnost, ki je veljala vse doslej, in prvič v zgodovini vel el duhovnikom, redovnikom in redovnicam, da naznanijo ne le spolno zlorabo, ampak tudi pritiske in prikrivanja, ki jih poznajo. Zapisal je, da nobena oblast nima pravice žrtvi omejevati govoriti o tem. Iniciativa očita neučinkovitost Ekspertni skupini za pomoč žrtvam spolnih zlorab pri Slovenski škofovski konferenci, ponavljajnje že povedanih stališč in popustljivost do storilcev, saj so oboji, storilci in člani skupine, kleriki.

Zaradi neučinkovitega ravnanja škofov z izjemno murskosoboškega Petra

Konferenca za novinarje Civilne iniciative Dovolj (od leve): Tomaž Pinter, Janez Cerar, Matej Križanič, Igor Vovk, Roman Završek, Tomaž Pisk, Janja Grilc in Jože Roblek

Štumpfa, ki je imel pogum suspendirati spolne zlorabe obtoženega duhovnika, ekspertne skupine in cerkvenih redov, še posebej lazaristov, in zaradi zastaralnih rokov se žrtve spolnih zlorab na cerkvene ustanove skoraj ne obračajo več, ampak le na iniciativo Dovolj. Ta je v času svojega delovanja prejela 38 prijav zoper 22 duhovnikov oziroma klerikov. To ne pomeni, da je s tem očrnenih nekaj nad tisoč duhovnikov v Sloveniji, je pa opozorilo, da se to dogaja tudi v Katoliški cerkvi na Slovenskem. V primeru enega storilca, ki mu je očitano pet dejanj spolne zlorabe, je bilo vloženih pet ovadb, pa so bile štiri zaradi

Slovenska škofovska konferenca je sporočila, da so škofje dopolnili Smernice za ravnanje v primeru spolnih zlorab mladoletnih oseb s strani klerikov. Upoštevali so določbo papeža Frančiška, da primer spolne zlorabe zastara po dvajsetih letih od polnoletnosti domnevne žrtve. Škofje imajo dolžnost naznaniti državnim organom vsak sum o spolni zlorabi. Ustanovili so poseben finančni sklad za kritje stroškov psihoterapevtske pomoči žrtvam nasilja s strani klerikov.

zastaranja zavržene. Le eno je policija dala v nadaljnji postopek. Drugi storilec, ki mu je bila v več primerih dokazana spolna zloraba, pa se je eni od žrtev opravičil in ji povrnil nekaj stotakov stroškov, pa še to zato, ker ga je žrtev sama obiskala.

Odstopi in neodvisna komisija

Zaradi neučinkovitega ukrepanja Cerkev v Sloveniji civilna iniciativa zahteva odstop ljubljanskega nadškofa metropolita Stanislava Zoreta in predstojnika Misijske družbe lazaristov Tomaža Lavriča ter ukinitve Ekspertne skupine, ki naj jo nadomesti neodvisna civilna

komisija. To so v nekaterih državah že storili in na dan je prišlo še več primerov spolnih zlorab. Na konferenci je bilo povedano, da bi moral nadškof Stanislav Zore ob umestitvi zamenjati sodelavce, tako kot stori vsak novi krizni vodja, in ne zaupati starim, ki jim očitno ni interes končati zgodbe o spolnih zlorabah in delujejo, kot da se v preteklosti ni nič zgodilo. Iniciativa tudi predlaga odpravo oziroma podaljšanje zastaralnih rokov, saj so bili dosedanja predlogi za njihovo spregled neuspešni. Člani iniciative so povedali, da bodo pri svojem delu v dobro in pravico žrtev vztrajali. To je tudi v korist dobrega imena Cerkev same.

Nadškof metropolit Stanislav Zore je pozive k svojemu odstopu zavrnil kot neupravičene brez tehtnih razlogov. Nadškof je odločen zagovornik zaščite otrok tako v Cerkvi kot v družbi. Pod njegovim predsedovanjem je Slovenska škofovska konferenca sprejela tudi Smernice za ravnanje v primerih spolnih zlorab mladoletnih oseb s strani klerikov, članov redovnih skupnosti in drugih cerkvenih delavcev v Cerkvi na Slovenskem, ki so po mnenju Svetega sedeža skladne z njegovimi navodili.

Jutri kongres stranke DeSUS

Za predsednika stranke kandidirajo minister, ministrica in občinski svetnik.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Kranj – Jutri bo v Ljubljani potekal predčasni volilni, programski in statutarni kongres stranke DeSUS. Na njem za predsednika stranke kandidirajo trije kandidati, aktualni predsednik Karl Erjavec, ministrica za kmetijstvo Aleksandra Pivec in jeseniški občinski svetnik Borut Stražišar.

Karl Erjavec je na čelu stranke DeSUS že petnajst let, vrsto let je tudi minister v vladi, v sedanji je minister za obrambo. Aleksandra Pivec, trenutna ministrica za kmetijstvo v vladi Marjana Šarca, pa je članica stranke DeSUS peto leto. Ministra sta tudi največja rivala za mesto predsednika (ali predsednice) stranke DeSUS. Drugi izzivalec sedanjega predsednika

stranke DeSUS pa je še en Gorenjec (Karl Erjavec je doma v Naklem), Borut Stražišar s Slovenskega Javornika. Stražišar je bil na zadnjih lokalnih volitvah izvoljen v jeseniški občinski svet na listi stranke DeSUS. Član stranke je sicer še krajši čas.

Pred strankinim kongresom so se pojavili podatki o nepravilnostih v zvezi s projektom, ki ga je izvajala

Turistično-gostinska zbornica in je pri njem, še preden je postala kmetijska ministrica, sodelovala Aleksandra Pivec. O tem naj bi se z ministrico pogovoril tudi premier Marjan Šarec, vendar šele po kongresu. Prav tako naj bi se pogovoril z obrambnim ministrom Karlom Erjavcem, in sicer v zvezi z ravnanjem ob predčasnem odhodu slovenskih vojakov iz Irana.

Hotel Brdo še čaka prenovo

Na Brdu pri Kranju se pripravljajo na predsedovanje Slovenije Svetu Evropske Unije prihodnje leto. Obnova Gradu Brdo je že pri koncu, izvajalca za prenovo Hotela Brdo pa še vedno niso izbrali.

SIMON ŠUBIC

Brdo pri Kranju – Na protokolarnem posestvu Brdo pri Kranju se pospešeno pripravljajo na predsedovanje Slovenije Svetu Evropske unije v drugi polovici leta 2021, saj bo tam potekala glavna dogodka. Medtem ko se obnovitvena dela na Gradu Brdo zaključujejo, grad pa naj bi znova odprli marca, pa še vedno ni znano, kateremu izvajalcu bo zaupana prenova Hotela Brdo. Na Generalnem sekretariatu vlade, ki je naročnik del, so za Gorenjski glas pojasnili, da trenutno še pregledujejo vse ponudbe, ki so na ponovljen razpis prispele pravočasno – do 12. decembra. Podrobnejših informacij (med drugim nas je zanimalo število oddanih ponudb in njihove vrednosti) pa za zdaj še ne morejo dati, so odgovorili. Napovedali so le, da bodo ponudniki, ki so oddali popolne ponudbe, povabljeni k elektronski dražbi, ki bo potekala predvidoma konec januarja. Na državnem portalu E-dražba je sicer izvedba elektronske dražbe napovedana za 21. januar, po terminskem planu pa naj bi pogodbo z izbranim izvajalcem podpisali do 1. marca.

Poročali smo že, da je državna revizijska komisija septembra lani razveljavila del razpisne dokumentacije v postopku za izbor izvajalca gradbenih in obrtniških del v okviru prenove Hotela Brdo, ki ga je naročnik vodil

Na Generalnem sekretariatu vlade še pregledujejo ponudbe za prenovo hotela Brdo. / Foto: Gorazd Kavčič

s pogajanji. Komisija je namreč ugodila revizijskemu zahtevku avstrijske gradbene družbe Strabag zaradi kršitev zakona o javnem naročanju. Generalni sekretariat vlade je zato 27. septembra objavil novo javno naročilo za izvedbo del za prenovo in dograditev hotela.

Vrednost investicije v prenovo in razširitev Hotela Brdo je ocenjena na 26 milijonov evrov. Zanj so se odločili zaradi premajhne zmogljivosti hotela in neustreznosti glede na zahteve organizatorjev srečanj na najvišji ravni, kar je bil že ob prvem predsedovanju Slovenije Svetu EU leta 2008 glavni razlog za manjšo uporabo hotela v namene namestitve gostov.

Predvidena je delna rušitev hotela z novo izgradnjo

večjega prizidka, po končani investiciji pa bo v hotelu namesto sedanjih 78 sob 136 namestitvenih enot, od tega dva predsedniška apartmaja, kar bo omogočalo uporabo objekta tudi za najpomembnejše državniške in protokolarne dogodke. Računajo, da bo prenova hotela odprla nove možnosti prodora na mednarodni trg tudi z vidika trženja kongresne centra. Investicija bo namreč obsegala tudi izgradnjo konferenčne dvorane, zimskega vrta, terase, ureditev zunanjih površin in prometne ureditve. V prenovljenem hotelu bodo tako v kletnih prostorih urejeni podzemna garaža, logistične poti za oskrbo objekta, pralnica, prostori za rekreacijo (bazen površine 60 kvadratnih metrov, velnes, fitnes). V pritličju bo osrednji del hotela z recepcijo, restavracijo z barom,

centralnim delom kuhinje in zunanjo teraso. V prvem nadstropju bo zajtrkovalnica, v tem in ostalih nadstropjih pa bodo tudi sobe. V zadnjem nadstropju bosta dva predsedniška apartmaja.

Prenovili oziroma izvedli bodo tudi vse potrebne instalacije, pri gradnji in opremlenju pa se bodo upoštevali trajnostni trendi in trajnostna naravnost, ki zagotavlja dolgoročni prihranek in energetske učinkovitost. V okolici hotela bodo uredili površine za mirujoči in dinamični promet, zelene površine z avtohtono zasaditvijo in površine za pešce. V sklopu komunalne ureditve se bo izvedlo odvodnjevanje meteoritnih in sanitarnih vod, tako da bodo rešitve usklajene z vsemi novimi ter obstoječimi komunalnimi in energetske vodni in priključki.

Nadgradnja le tretjine proge

◀ 1. stran

V tem primeru bi po ministrovih besedah v letih 2020 in 2021, ko bo progazaradi prenove železniškega predora Karavanke zaprta, morda lahko uresničili še kaj več od tega, kar je trenutno predvideno. O zneskih Zajc ni želel govoriti, napovedal pa je, da bo ministristvo kmalu v ponovno javno obravnavo podalo program porabe sredstev sklada za podnebne spremembe, ki bo po novem štirileten, s čimer bi optimizirali porabo sredstev. Za leto 2020 so sicer sprva v podnebnem skladu predvideli 180 milijonov evrov. Poglejmo še,

katere pridobitve prinaša nadgradnja slabih enajstih kilometrov železniške proge od Podnarta do Lesc, kar je približno tretjina gorenjske proge. Na direkciji za infrastrukturo so pojasnili, da bo povečana nosilnost proge in zagotovljena večja hitrost vlakov. Obnovili bodo peronsko infrastrukturo na železniških postajališčih Otoče, Globoko in Radovljica in sanirali predora Globoko in Radovljica. Sanirali bodo še podporne in oporne zidove, dodatno zaščitili brežine z gabioni, zamenjali vodne vode in nosilne konstrukcije, izvedli protihrupno zaščito ter sanirali prepuste in premostitvene objekte.

Bo bolnišnica vračala denar?

◀ 1. stran

Razlog: novo tolmačenje, po katerem z intervencijskimi sredstvi ni dopustno po-

omejitev, do kdaj bi morali počrpati prejeta sredstva. Večino denarja so porabili do 30. novembra 2017, po tem roku pa še dobrih 122 ti-

»Naša bolnišnica je v sanaciji, ker je zadnja leta poslovala izredno slabo – situacija se sicer počasi izboljšuje. To pomeni, da bi nam morebitno vračanje dela denarja dodatno poslabšalo likvidnost in povzročilo motnje v poslovanju. Zato verjamem, da bo na koncu vendarle prevladal razum,« je dejal Breznik.

ravnati obveznosti, ki so zapadle po 30. novembru 2017. Direktor Bolnišnice za ginekologijo in porodništvo Marko Breznik se za zahtevo po vračilu nikakor ne strinja. Kot je poudaril, v zakonu ni določena nobena časovna

soč evrov, ki naj bi jih sedaj vrnili. »Prepričani smo, da smo prejeta sredstva v celoti porabili zakonito in v skladu z namenom, zato smo podali pritožbo na vlado in sedaj čakamo na njen odgovor,« je dejal Breznik.

k

KOMENTAR
SIMON ŠUBIC

Kolone in razdalje

Med Mestno občino Kranj in ministrstvom za infrastrukturo, ki ga vodi Kranjčanka Alenka Bratušek, v zadnjem obdobju poteka polemika o smiselnosti izgradnje novega avtocestnega priključka Kranj sever. Kranjčani so prepričani, da bi ta priključek skupaj z načrtovano severno obvoznico občutno razbremenil promet na cesti med Šenčurjem in Kranjem (za 33 odstotkov) in na glavni mestni prometnici – Cesti Staneta Žagarja (za 46 odstotkov). Na ministrstvu pa zagovarjajo rešitev brez novega priključka Kranj sever, temveč z rekonstrukcijo brniške ceste in s podaljšanjem severne obvoznice do avtocestnega priključka Kranj vzhod.

Glavni argument ministrstva proti priključku Kranj sever je njegova premajhna oddaljenost od obstoječega avtocestnega priključka Kranj vzhod, kar da bi negativno vplivalo na varnost in pretočnost prometa na avtocesti. Na ministrstvu so tako izračunali, da bi bila medsebojna razdalja med priključkoma od 1100 do 1250 metrov, medtem ko je priporočljiva minimalna razdalja 1700 metrov. No, v Kranju pravijo drugače, namreč da bi lahko oddaljenost znašala do 1,43 kilometra. Ob tem še opozarjajo, da je na slovenskih avtocestah kar nekaj primerov, ko sta sosednja priključka med seboj oddaljena manj od priporočljive minimalne razdalje, in

da imajo tudi vse primerljive mestne občine ob slovenskem avtocestnem križu vsaj po en priključek, ki ne zadostuje temu kriteriju.

Nismo prometni strokovnjaki, zato se v debato o ustrezni razdalji med avtocestnima priključkoma ne bomo spuščali. Zagotovo pa lahko pritrdimo kranjskemu županu Matjažu Rakovcu, ki opozarja, da je bil Kranj, tretja največja slovenska občina po številu prebivalcev, v zadnjih treh desetletjih pri izgradnji nove državne prometne infrastrukture skoraj popolnoma spregledan. Res je bilo v zadnjih dveh letih nekaj rekonstrukcij mostov in krožišč (južna obvoznica, Delavski most ter krožišči Primskovo in Bitnje), a to še vedno niso nove cestne povezave, ki bi razbremenile bistveno povečan promet v rastočem mestu. Res je tudi, da se je promet na glavni cesti Kranj–Šenčur v zadnjih letih tako povečal, da so opozorila na dolge kolone vozil ob popoldanskih prometnih konicah postala že stalnica v radijskih prometnih informacijah. Obstoječe razmere so zato zagotovo nedopustne in terjajo čimprejšnje ukrepanje.

Kaj je bolj nujno – nov avtocestni priključek, severna obvoznica ali štiripasovnica med Šenčurjem in Kranjem –, pa naj odločijo za to poklicani. Mi, vozniki, bi se samo radi normalno vozili, in ne stali v kolonah.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA

Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE

Cveto Zaplotnik, Danica Zavrli Žlebir

UREDNIŠTVO

NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Peternel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak Aleksič, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrli Žlebir; stalni sodelavci:

Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA

Jernej Stritar, Ilovar Stritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK

Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA

Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE

Marjan Potočnik, Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, faks: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek od 8. do 16. ure, sreda od 8. do 17. ure, petek od 8. do 15. ure sobote, nedelje in prazniki zaprti. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: Vikend, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Delo, d. d., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvida: 1,85 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Dovžani so po požaru odločno stopili skupaj

Občina Kranjska Gora iz proračunske rezerve za pomoč pri odpravljanju posledic požara na Dovjem namenja sedemdeset tisoč evrov, župan celoletno župansko plačo, svetniki pa sejnine izredne seje. Pomoč zbirajo na računu Župnijske karitas Dovje in prek SMS-sporočil, prihodnji petek pa pobuda Vsi smo Dovje v prostorih Osnovne šole Mojstrana organizira veliki dobrodelni koncert.

MARJANA AHAČIČ

Dovje – Na Dovjem in v vsej Kranjski Gori vse od tistega usodnega petka, 3. januarja, ko je požar uničil dve hiši in hleva, potekajo številne akcije v pomoč družinam, ki sta ostali brez strehe nad glavo. Požar se je dotaknil vsa-

svet, ki ga je poveljnik Gasilske zveze Kranjska Gora seznanil s poročilom o intervenciji, podžupan Bogdan Janša pa o aktivnostih za pomoč obema v požaru prizadetima družinama. Svetniki so soglasno sklenili, da občina za pomoč iz proračunske rezerve nameni sedem-

Občinski svet se je v ponedeljek sestal na izredni seji v prostorih kulturnega doma na Dovjem. Seznanili so se s poročili o nesreči in potrdili, da občina iz proračunske rezerve nameni sredstva za pomoč pri odpravljanju posledic požara.

Denarna sredstva za pomoč zbirajo na posebnem računu: Župnijska karitas Dovje, Dovje 105, 4281 Mojstrana, TRR: SI56 6100 0001 2031 451, sklic SI00 2020. Pomagate lahko tudi prek SMS-sporočila DOVJE5 na številko 1919 ali z obiskom velikega dobrodelnega koncerta, ki bo v petek, 24. januarja, ob 18. uri v osnovni šoli v Mojstrani.

kogar, pravijo domačini na Dovjem in v Mojstrani, vsak je opravil svoje poslanstvo.

Družin so nastanili v bližnji hiši Pr' Katr na Dovjem; ker ni pričakovati, da bi se lahko v kratkem vrnili v svoje domove, zanje preuredili spodnje prostore nekdanje dovške šole. Prvi hlev, ki je bil najmanj poškodovan, so že obnovili, za kar so zaslužni domačini, ki so pomagali z delom, in obrtniki, ki svojih storitev niso zaračunali.

V ponedeljek se je v prostorih kulturnega doma na Dovjem na izredni seji zbral kranjskogorski občinski

deset tisoč evrov in v ta namen podarili tokratno sejnino, župan Janez Hrovat pa je za oškodovane družine na Dovjem namenil letošnjo celoletno nagrado iz naslova nepoklicnega županovanja v višini deset tisoč evrov. »Kakšna cesta lahko počaka; zdaj je najbolj pomembno, da se sredstva namenijo za pomoč družinam in sanacijo škode,« poudarja.

Poveljnik Gasilske zveze Kranjska Gora Jožef Lavtižar je celotno gasilsko akcijo ocenil kot optimalno, pri čemer, je poudaril, so imeli tudi srečo, da je bilo v

tistem obdobju zadosti vode. V intervenciji so sodelovala vsa prostovoljna gasilska društva v občini in jeseniški poklicni gasilci, skupaj so se z ognjem borili 104. Omejili so požar in preprečili njegovo širitev po strnjem naselju z vrsto hiš in gospodarskih poslopij, v katerih je veliko vnetljivih snovi, od sena do strojev, dostopi za intervencijska vozila pa so ozki. Lavtižar je posebej poudaril vlogo vodje intervencije, poveljnika domačega gasilskega društva Ivana Orejša, ter takojšen odziv in sodelovanje javnega podjetja

Komunala Kranjska Gora. Pobuda, ki jo s pomenljivim imenom Vsi smo Dovje, oblikovali tako rekoč takoj, ko so gasilci dobili bitko z ognjem, je gonilna sila obnove po požaru in zbiranja sredstev za prizadete družine. Finančna pomoč se steka na račun dovške Karitas, po novem pa je mogoče pomagati tudi s pošiljanjem SMS-sporočil z besedilom DOVJE5 na telefonsko številko 1919. Prihodnji petek bodo v prostorih osnovne šole v Mojstrani organizirali še veliki dobrodelni koncert z naslovom Vsi smo Dovje.

»Pokazalo se je, kako smo še vedno pripravljene pomagati sosedu in vas Dovje, ki je, že tako zgrajena na tesno, pokazala, da so tesni in pristni tudi odnosi med krajanji. In če kje, potem na Dovjem stopijo skupaj,« pravi župan Janez Hrovat, ponosen, da so na pomoč družinam, ki so v požaru izgubile vse, priskočili skoraj vsi vaščani in številni drugi.

Kot je povedal podžupan Bogdan Janša, ki je tudi član odbora Vsi smo Dovje, se sedaj ukvarjajo s tem, da bi obema družinama oziroma petim osebam, ki so ostale

brez strehe nad glavo, pomagali prebroditi čas do izgradnje novih hiš, saj sta obstoječi povsem uničeni.

Župan Hrovat je ob tem obljubil, da bodo storili vse za zagotovitev čim večje požarne varnosti v vasi v prihodnje. Tako bodo na občini upoštevali predloge Gasilske zveze Kranjska Gora Jožefa Lavtižarja za ureditev požarnega bazena in za pregled hidrantnega omrežja. Gasilci pa bodo korigirali načrt alarmiranja, tako da bo v primeru požara takoj alarmirana celotna gasilska zveza.

REZPLAČNA OBJAVA - PROJEKT VSI SMO DOVJE

DOBRODELNI KONCERT »VSI SMO DOVJE«

**24. 1. 2020 OB 18. URI V
OŠ 16. DECEMBRA MOJSTRANA**

Nastopili bodo:
Alja Wolte - Sula, Anže Gregorič - Anzhe, Branka Smole, Denis Porčič - Chorchyp, Folklorna skupina Julijana, Gajst'n Band, Klara Jazbec, Klemen Košir, Lado Leskovar, Manca Izmajlova, Monika Avsenik, Panda, Pihalni orkester Jesenice - Kranjska Gora, Posebni gostje, Stane Vidmar, Šexpir, Triglavski zvonovi, Veseli Begunčani, Zahod band, Zgornjesavci in Zvezdice.

SAZAS **Karitas** **Gorenjski Glas**

Vsi, ki bi radi pomagali družinam s finančno pomočjo lahko to storite tudi z nakazilom na TRR: Župnijska Karitas Dovje, Dovje 105, 4281 Mojstrana, TRR: SI56 6100 0001 2031 451, Referenca/sklic: SI00 2020 ali s poslanim sms sporočilom DOVJE5 na 1919.

O izzivih turistične infrastrukture

Župani Zgornje Gorenjske so se v torek na delovnem srečanju v Gorjah sestali s predstavniki ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo.

MATEJA RANT

Zgornje Gorje – V okviru tokratnega sestanka koordinacije županov občin Zgornje Gorenjske so osrednjo pozornost namenili izzivom in problematiki turistične infrastrukture na Zgornjem Gorenjskem. Županom sta prisluhnila državna sekretarka z gospodarskega ministrstva Eva Štravs Podlogar in direktor direktorata za regionalni razvoj Marko Drogenik.

Eva Štravs Podlogar je župane seznanila z novostmi na področju zakonodaje, s katerimi bodo omogočili sofinanciranje naložb v žičniško infrastrukturo. Kot je pomenila, bo po novem sofinanciranje možno, ker bodo žičnice lahko opravljale javno

Eva Štravs Podlogar je župane seznanila z novostmi na področju zakonodaje, s katerimi bodo omogočili sofinanciranje naložb v žičniško infrastrukturo.

funkcijo. Sredstva bo po njenih besedah treba zagotoviti iz državnega proračuna in s pomočjo partnerjev, saj v novi finančni perspektivi v zahodni kohezijski regiji ne pričakujejo evropskih sredstev za infrastrukturne projekte. V pripravi so razpisi na področjih regionalnega razvoja, podjetništva in turizma, pri čemer bo sredstva za večje investicije zagotovila SIB banka. Marko Drogenik

pa je župane seznanil z aktualnimi razpisi in razpisnimi kriteriji za spodbujanje energetskih sanacij planinskih koč in obmejnih turističnih objektov, tudi restavracij.

Župani so v nadaljevanju opozorili še na probleme, povezane z varovanjem okolja, vodnih virov in upravljanja z Vintgarjem. Kot veliko težavo so v ospredje postavili zastarelo in preobremenjeno osnovno infrastrukturo ter pomanjkanje kolesarskih stez in parkirišč, ki so tudi del turistične infrastrukture. Poleg tega so spregovorili o sodelovanju v okviru programa Interreg, iskali pa so tudi rešitve za financiranje gorenjske paliativne mreže in delovanje zavetišča za male živali.

Kam po odpustu iz bolnišnice

V jeseniški bolnišnici opozarjajo na problem težje odpustljivih pacientov. Domovi za ostarele so polni, pomoč na domu omejena. Gorenjska bi nujno potrebovala negovalno bolnišnico.

URŠA PETERNEL

Jesenice – Gospa v osemdesetih – prej je živela doma, si pri hoji pomagala s hojco – je zaradi srčnega popuščanja obležala in so jo pripeljali v bolnišnico. Živi z ostarelim možem, otrok nimata. Ker je doslej zmogla še sama skrbeti zase, vloge v domu starostnikov nima. Kam z gospo po odpustu iz bolnišnice?

To je eden od značilnih primerov težje odpustljivih pacientov, s kakršnimi se pri svojem delu vsakodnevno ukvarjata socialni delavki v Splošni bolnišnici Jesenice. Samo lani sta obravnavali kar 649 pacientov, šlo je za zelo zahtevne obravnave in iskanje rešitev v sistemu, ki ne ponuja skoraj nobenih možnosti za rešitev, pravi socialna delavka Eva Gale. Domovi za starostnike so namreč polni, podatka o tem, v katerem bi bila čakalna vrsta najkrajša, žal ni. Druga možnost je pomoč na domu, kar pomeni, da bi pacienta po odpustu domov obiskovala negovalka. A tudi ta pomoč je omejena, negovalke tudi niso usposobljene niti ne smejo izvajati terapij, kot je denimo dajanje inzulina. Tudi negovalni oddelek v bolnišnici, ki ima dvajset postelj, je poln, namenjen pa je predvsem rehabilitaciji pacientov, in ne dolgotrajni negi.

»Bolj ko se zdravljenje zaključuje, bolj v osredje stopa

Socialna delavka v Splošni bolnišnici Jesenice Eva Gale

socialna problematika. Kam z bolnikom po odpustu? Svojci o tem pogosto začnejo razmišljati šele, ko zdravnik napove odpust. Takrat pa nastane težava. Svojci imajo velika pričakovanja od nas in pogosto prosijo, naj pacienta v bolnišnici obdržimo vsaj še teden, deset dni. A

Včasih pošljejo prošnjo za sprejem kakšnega pacienta tudi v osemdeset domov za starostnike, a prostega mesta v kratkem času nikjer nimajo ... Žal je tako, da se prosta mesta sproščajo, ko nekdo umre ...

to je za bolnišnico ogromno časa, da nekdo zaseda posteljo, na katero čaka nekdo, ki potrebuje zdravljenje. In če

je takšnih pacientov trideset, štirideset, bi določene oddelke lahko kar zaprli,« pravi Galetova. Socialni delavki se za prav vsakega pacienta potrudita, da bi našli rešitev, pri čemer svetujeta svojcem, da že pred odpustom poskrbijo za mrežo vsaj osnovne pomoči. Obstajajo nekate-

ri zasebni izvajalci, morda poznajo kakšno upokojeno medicinsko sestro, srčno sosedo, ki bi lahko priskočila

na pomoč. Socialni delavki pomagata tudi z informacijami o medicinsko-tehničnih pripomočkih, kje si lahko priskrbijo negovalne postelje, hojce, sobno stranišče ... Ob tem Galetova poudarja, da nihče ne pričakuje, da bi za takšnega pacienta v celoti skrbeli svojci; ti niti niso usposobljeni, da bi izvajali nego, poleg tega so večji del dneva odsotni, v službi, imajo svoje družine. Mnogi so tudi sami že ostareli. Stiske so res velike, poudarja Galetova, mnogi živijo tudi v nemogočih razmerah, v nasilju v družini, izkoriščanju ...

In kje sogovornica vidi rešitve? Gorenjska nujno potrebuje negovalno bolnišnico, poudarja Galetova. Nujna bi bila tudi gradnja novih domov za starostnike, populacija se stara in potreb bo vse več. Veliko bi pomagal tudi centralni sistem vodenja čakalnih dob v domovih, ki sedaj ne obstaja. Prav tako sedanji standardi in normativi nege na domu ne sledijo sedanjim potrebam, potrebna bi bila bolj celostna oskrba, v nego bi morali vključiti medicinske sestre, delovne terapevte, fizioterapevte ...

Na potezi je država, žal pa pravega odziva doslej ni bilo; v Splošni bolnišnici Jesenice so že dvakrat želeli organizirati posvet o problematiki, a odziva s strani odločevalcev, to je predstavnikov države, žal ni bilo.

Če bodo pridobili sredstva Eko sklada (občina je pripravila potrebno dokumentacijo in vlogo za pridobitev sredstev že oddala v lanskem letu), pa se bodo lotili tudi izgradnje mostu in navezave na kolesarsko pot na Rju; gradbeno dovoljenje zanj je občina pridobila že pred dvema letoma. Celotna vrednost investicije je nekaj manj kot pol milijona evrov.

Kot je poudaril župan Sodja, je zelo zadovoljen, da se jim je skupaj z drugimi občinami, ki so v območju Triglavskega narodnega parka, vendarle uspelo dogovoriti za sredstva, ki jih za dejavnosti na območju parka občini zagotavlja država. Vlada je prejšnji teden z uredbo zagotovila finančna sredstva v višini milijon evrov na leto, Občina Bohinj naj bi glede na kriterije sofinanciranja od tega dobila približno tristo tisoč evrov, ki jih bo najverjetneje namenila za urejanje jedra vasi Studor, je še pojasnil župan Sodja.

V Dražgošah gradijo poslovilni objekt

ANA ŠUBIČ

Dražgoše – Na pokopališču v Dražgošah so se v zadnjih mesecih lanskega leta lotili gradnje mrliških vežic. Objekt so že spravili pod streho. Investicijo vodi Krajevna skupnost (KS) Dražgoše - Rudno, ki je vanjo vložila 32 tisoč evrov, 16 tisoč evrov pa je prispevala še Občina Železniki, ki objekt sofinancira v tretjinskem deležu. Gradnja naj bi se nadaljevala predvidoma spomladi. »Dela bodo obsegala ureditev kanalizacije, odvodnjavanje, instalacij, ometov in fasade,« je napovedal

predsednik KS Andraž Valcl. Letošnja dela so ocenjena na okoli 21 tisoč evrov, od tega bo 15 tisoč evrov znašal delež KS in prostovoljnih prispevkov krajanov, ostalo pa bo zagotovila občina. Posvilni objekt, ki naj bi bil dokončan prihodnje leto, bo imel vežico, kuhinjo, sanitarije in skladišče. Obsegal bo približno šestdeset kvadratnih metrov površin in dvajset »kvadratov« pokritega predprostora. »Projektantska ocena celotne investicije je 130 tisoč evrov brez DDV, a menimo, da jo bo možno dokončati z manj denarja,« je še pojasnil Valcl.

Gradnjo naj bi nadaljevali spomladi, poslovilni objekt pa bo dokončan predvidoma v prihodnjem letu. / Foto: Gorazd Kavčič

Uspešna gRajska vasica

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Preddvor – Decembrski dogodki, ki jih je Zavod za turizem Preddvor v sodelovanju z občino pripravil pod naslovom gRajska vasica, so se iztekli s še zadnjim januarskim koncertom v cerkvi na Sv. Lovrencu. Čeprav vseh prireditev (bilo jih je več kot ducat) zaradi slabega vremena niso izvedli, pa so s prazničnimi prireditvami zadovoljni.

»V obliki gRajske vasice smo se dogodkov lotili prvič in ob koncu lahko rečemo, da je bil obisk dober. Trije dogodki, koncert in dve delavnici so sicer odpadli, izvedli jih bomo ob kaki drugi priložnosti, vseh ostalih pa se je udeležilo okoli 1500 obiskovalcev. Najbolje sta

bila obiskana tradicionalni, letos že dvajseti potop božičnega drevesca v jezero Črna-va in koncert Adija Smolar-ja 28. decembra,« je povedala direktorica Zavoda za turizem Preddvor Ernesta Koprivc. »Zadovoljni smo tudi z odzivom na delavnici z gasilci in policisti, ki je pritegnila veliko otrok, in pevski delavnici s Sonjo Puzin. Zadnje se je udeležilo deset otrok, ki so nato na koncertu Adija Smolarja nastopili kot predskupina.«

Po uspelem decembru se v Preddvoru že pripravljajo na mesec kulture. Osrednjo prireditev ob kulturnem prazniku običajno pripravi Osnovna šola Matije Valjavca, Zavod za turizem pa ob letošnjem napoveduje presenečenje.

Varuh bo prvič posloval na Bledu

Bled – Varuh človekovih pravic Peter Svetina bo v četrtek, 23. januarja, na Bledu na voljo ljudem, ki potrebujejo njegovo pomoč. Tako se želi približati ljudem, ki ga ne morejo obiskati na sedežu njegovega urada v Ljubljani. »Vsi, ki menijo, da so jim kršene pravice in bi jim lahko varuh s sodelavci pomagal, lahko najkasneje do torka, 21. januarja, do 15. ure pokličejo na telefonsko številko 030 720 225 in se naročijo na polurni pogovor,« so pojasnili v uradu varuha in dodali, da bodo pogovori potekali v prostorih blejske občine. Ob tej priložnosti bo varuh obiskal tudi nekatere institucije v občini, kjer se bo seznanil z njihovim delom in težavami, s katerimi se srečujejo pri uresničevanju pravic ljudi. Srečal se bo še z županom Janezom Fajfarjem in njegovimi sodelavci.

Nadaljujejo obnovo cest

Občinski svet Občine Bohinj je na zadnji lanski seji potrdil proračun občine za letošnje leto. Večino investicijskih sredstev namenjajo za nadaljevanje lani začelih projektov posodabljanja cestne infrastrukture, v načrtu je tudi urejanje vaškega jedra v Studoru.

MARJANA AHAČIČ

Bohinjska Bistrica – Občinski svet Občine Bohinj je na zadnji seji v lanskem letu potrdil proračun za letošnje leto. Občina tako predvideva, da se bo v proračun letos nateklo 11,8 milijona prihodkov in načrtuje 12,9 milijona odhodkov, razliko bodo pokrili z zadolževanjem pri poslovnih bankah. Za investicije namenjajo približno tretjino občinskega proračuna, vse večje investicije so vezane na lani začete obnove cestne infrastrukture, pri katerih občina sodeluje v partnerstvu z državo.

»Zadovoljni smo, da smo številne projekte obnove

cestne infrastrukture v sodelovanju z državo začeli že lani, letos se namreč to izvede nove novih načrtovanih projektov umika, že začeti projekti pa bodo izvedeni do konca,« je povedal župan Bohinja Jože Sodja.

Med drugim tako v Bohinju proračunska sredstva namenjajo nadaljevanju in do-

Občina Bohinj naj bi v skladu z uredbo o sofinanciranju projektov znotraj TNP dobila približno tristo tisoč evrov, ki jih bo najverjetneje namenila za urejanje jedra vasi Studor, je pojasnil župan Jože Sodja.

končanju obnove ceste skozi Ribčev Laz; čaka jih le še dokončna preplastitev s finim

asfaltom ter ureditev pločnika na manjšem delu, kjer se še dogovarjajo za odkup zemljišča. Prav tako se nadaljuje obnova ceste skozi Staro Fužino, ureditev pločnika in avtobusnega postajališča naj bi bila dokončana do začetka poletne turistične sezone. Podobno je v Bohinjski Češnjici, kjer sočasno z ob-

novo cestišča načrtujejo tudi obnovo kanalizacijske infrastrukture.

Pred rekonstrukcijo ureditev meje

Količki ob državni cesti Stanežiče–Kranj

MAJA BERTONCELI

Kranj – Ob državni cesti od Stanežič proti Kranju so postavljeni količki. Kaj je razlog, smo vprašali na Direkcijo Republike Slovenije za infrastrukturo.

»Direkcija RS za infrastrukturo je v okviru vzdrževalnih del pred rekonstrukcijo ceste Kranj (Labore)–

Zbilje, Senica, Godešič, Reteče, Breg ob Savi, Jama, Praše in Mavčiče. Izvajalec geodetske odmere v okviru svojih pogodbenih obveznosti izvaja postopke skladno z Zakonom o evidentiranju nepremičnin. Vsi tangirani lastniki zemljišč bodo o postopkih obveščeni,« so sporočili iz službe za odnose z javnostmi.

Zaradi slabe kakovosti podatkov zemljiškega katastra so na Direkciji RS za infrastrukturo naročili izvedbo ureditve meje cestne parcele v dolžini 4,5 kilometra.

Jeprca od kilometra 3,680 do kilometra 8,080 in Jeprca–Ljubljana (Šentvid) od kilometra 0,000 do kilometra 0,123 zaradi slabe kakovosti podatkov zemljiškega katastra naročila izvedbo ureditve meje cestne parcele v dolžini 4,5 kilometra. Zemljiškokatastrska izmera se izvaja v katastrskih občinah Dorfarje, Drulovka,

Kot pojasnjujejo, bosta postopek ureditve meje cestne parcele in izdelava projektne dokumentacije za obnovo vozišča predvidoma končana v maju 2020, na podlagi projektne dokumentacije in če bodo za obnovo vozišča zagotovljena finančna sredstva, pa se bo izvedel javni razpis za izvajalca gradbenih del.

Kako poskrbeti za mačke

V petnajstih zavetiščih za zapuščene živali v Sloveniji na leto sprejmejo okoli sedem tisoč mačk. Pomoč zapuščenim živalim, tudi mačkam, sicer sodi med izvirne naloge občin.

ANA ŠUBIC

Kranj – Po nedavni razpravi na seji občinskega sveta v Železnikih glede nalog občine v zvezi z zapuščenimi mačkami in financiranjem njihove oskrbe v zavetišču se poraja vprašanje, kaj v zvezi s to problematiko predpisuje zakonodaja. Kot pojasnjujejo na Upravi RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (UVHVVR), pomoč zapuščenim živalim sodi med izvirne naloge lokalnih skupnosti. Zakon o zaščiti živali določa, da se zapuščenim živalim zagotovi pomoč, oskrba in namestitev v zavetišču. »Zagotavljanje zavetišča je lokalna zadeva javnega pomena, ki se izvaja kot javna služba, pri čemer mora na vsakih 800 registriranih psov v občini biti zagotovljeno eno mesto v zavetišču,« so razložili.

Kaj nalaga zakonodaja

Na vprašanje občinskega svetnika iz Železnikov, katera zakonodaja sploh nalaga občinam poleg psov tudi oskrbo mačk, so na upravi odgovorili, da problematiko urejata zakon o zaščiti živali, ki določa pravice in obveznosti pri skrbi za brezdomne mačke, ter pravilnik o pogojih za zavetišča za zapuščene živali, ki v 12. členu določa ravnanje z mačkami. Zakon definira zapuščene živali kot živali, ki so najdene, oddane ali odvzete hišne živali, mednje sodijo tudi mačke.

»V 27. členu zakon določa, da je skrb za zapuščene živali lokalna zadeva javnega pomena, pri čemer lokalne skupnosti zagotavljajo oskrbo zapuščenim živali v sodelovanju z zavetiščem.« Natančnejše pogoje njihovega delovanja predpisuje omenjeni pravilnik. »Mačka mora biti po sterilizaciji ali kastraciji ustrezno oskrbljena. Žival se vrne v okolje le, če je to primerno za bivanje in če ni mogoče najti osebe, ki bi želela skrbeti zanj, ali pa živali ni mogoče ustrezno socializirati,« so razložili in dodali, da je pri odločitvi glede vrnitve v okolje nujno treba upoštevati tudi zdravstveni status živali. Opozorili so, da mačke prenašalke zoonoz – bolezni, za katerimi lahko zbolijo tudi ljudje (npr. mikrosporija) – niso primerne za vrnitev v okolje, tudi če so na videz zdrave. »Občina je v skladu s prej navedenim dolžna poskrbeti za zapuščene mačke in njihove potomce, kot skrbnik zapuščenih živali najmanj v smislu preprečevanja nekontroliranega razmnoževanja

Zakon določa, da se zapuščenim živalim zagotovi pomoč, oskrba in namestitev v zavetišču. / Foto: Gorazd Kavčič

in varovanja zdravega življenjskega okolja za občane,« so še razložili v odgovoru na svetniško vprašanje.

V Mačjem dolu ta čas več kot petdeset mačk

In kako imajo področje oskrbe zapuščenih mačk urejeno v nekaterih gorenjskih občinah? V občinah Železniki, Škofja Loka in Gorenja vas - Poljane storitve pomoči, oskrbe in namestitve zapuščenih mačk v zavetišču opravlja društvo Žverca iz Škofje Loke, ki ga vodi biologinja Monika Koprivnikar. Lani so v vseh treh občinah oskrbeli 306 mačk, od tega 152 prostoživečih. Zaradi bolezni so jih 28 morali uspavati, 124 pa so jih vrnili na lokacijo, kjer imajo vsaj osnovno oskrbo. V zavetišču Mačji dol so sprejeli 154 mačk, ki jih ne morejo vrniti v okolje. »Gre za mladiče, mačke, ki niso vajene zunanjega okolja ali pa so kakorkoli ogrožene na lokaciji najdbe,« je pojasnila Koprivnikarjeva. Sto enajst sprejetih mačk je bilo iz Škofje Loke, 23 iz Železnikov in 20 iz Gorenje vasi. Lani so novim lastnikom oddali 123 mačk, trenutno pa jih imajo v zavetišču nekaj čez 50.

Škofjeloška občina je lani za oskrbo mačk plačala slabih 37 tisoč evrov, gorenjevaška dobrih devet tisoč in Občina Železniki 7700 evrov. V teh zneskih so tudi stroški veterinarske oskrbe, oskrbo v zavetišču pa občine plačajo le prvi mesec, kar jih stane šest evrov na dan (brez DDV), je povedala Koprivnikarjeva. »Mačk po enem mesecu ne uspavamo, čeprav bi jih zakonsko lahko. Pravilniki so zastareli, pri nas mačkam omogočamo, da počakajo na nov dom, kolikor je pač treba. Po prvem mesecu nadaljnje stroške krijemo

sami iz drugih virov – prispevkov, donacij, pol odstotka dohodnine ...«

Stroške povzročajo neodgovorni lastniki

Opozorila je, da stroški, povezani z oskrbo zapuščenih živali, nastanejo zaradi neodgovornih ljudi, ki ne poskrbijo za svoje živali, breme pa na koncu nosi občina oz. davkoplačevalci. »Razlika med tem, koliko občine plačujejo za oskrbo zapuščenih živali, pa ne pomeni, da je v občinah z višjimi stroški večji problem z zapuščanjem! Pomeni le to, da nekatere občine poskrbijo za vsako najdeno in prostoživečo žival, spet druge pa pro-

v zvezi z zapuščenimi živalmi (ne samo mačkami) so občino lani stali dobrih 38 tisoč evrov, poleg tega je odštela še 1840 evrov za sofinanciranje sterilizacije oz. kastracije 92 lastniških mačk. S kranjske občine so še sporočili, da z 31. januarjem končujejo dolgoletno sodelovanje z omejenim zavetiščem in da intenzivno iščejo dolgoročno rešitev glede oskrbe zapuščenih živali.

V občini Bled, ki ima prav tako pogodbo s Perunom, so lani na podlagi prijav občanov oskrbeli 72 mačk. Letno za oskrbo zapuščenih živali, med katere sodijo tudi mačke, namenjajo 10 tisoč evrov, prib-

V občinah Železniki, Škofja Loka in Gorenja vas - Poljane storitve pomoči, oskrbe in namestitve zapuščenih mačk v zavetišču opravlja društvo Žverca. Lani so v vseh treh občinah oskrbeli 306 mačk, od tega 152 prostoživečih. V zavetišču so sprejeli 154 mačk, 124 so jih vrnili na lokacijo ulova, 28 pa so jih morali uspavati.

blematiko ignorirajo in ne namenjajo sredstev za to,« ugotavlja Koprivnikarjeva. Poudarila je še, da je cilj njihovega delovanja in ozaveščanja, da zapuščenih živali ne bi bilo več in da zavetišča sploh ne bi bila potrebna.

Iščejo rešitev za nadaljnjo oskrbo

Kranjska občina ima, tako kot še šestnajst drugih po Gorenjskem, sklenjeno pogodbo z zavetiščem Perun na Blejski Dobravi, ki pa bo, kot smo poročali, zaprlo svoja vrata. Lani so na območju Kranja pomagali 185 mačkam. Po veterinarski oskrbi so 140 mačk vrnili na lokacijo ulova, 23 so jih oddali novim lastnikom, 22 pa je bilo evtanazij oz. poginov. Stroški

ližno toliko pa znašajo zadnji dve leti tudi stroški v občini Jesenice. Lani je bilo tam oskrbljenih 60 mačk, od tega je bilo 13 evtanazij oz. poginov. Na Jesenicah ocenjujejo, da problematika zapuščenih živali zaradi dela zavetišča ni pretirano pereča, opažajo pa, da se število zapuščenih mačk ne zmanjšuje, kot bi si želeli glede na število že oskrbljenih prostoživečih mačk.

Trenutno je v Sloveniji aktivnih 15 zavetišč, ki sprejemajo zapuščene živali. Zadnji znani podatki so za leto 2017, ko so v teh zavetiščih sprejeli 9400 živali, od tega 2359 psov, 7003 mačke, dva bela dihurja in 36 osebkov ostalih vrst hišnih živali (sobne ptice, kunci, želve in podobno).

KRISTALNI ABONMA

GLASBENO POPOTOVANJE SKOZI ČAS
DARKO KARAJIČ

KITARA, LUTNJA

SOKOLSKI DOM ŠKOFJA LOKA
22. JANUAR 2020, 19.30

Oporekajo dovoljenju Ekologiji

Občina Škofja Loka je vložila pritožbo zoper decembra lani izdano odločbo Agencije RS za okolje (ARSO) o izdaji okoljevarstvenega dovoljenja podjetju Ekologija, ki dovoljuje povečanje obsega skladiščenja nevarnih in nenevarnih odpadkov. Na odločitev še čakajo.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Škofja Loka – Podjetje Ekologija, ki na Trati skladišči in predeluje odpadke, že nekaj časa vznemirja občane. Na težave v zvezi s podjetjem opozarja civilna iniciativa, zdaj pa se je po sklepu občinskega sveta Agenciji RS za okolje (ARSO) pritožila še občinska uprava.

Okoliščine, zaradi katerih so vložili pritožbo, na občini pojasnjujejo takole: »Z leta 2014 sprejeto trajnostno Strategijo razvoja občine Škofja Loka 2025+ v naši občini poudarjamo skrb za naravne vire ter zdravo in varno naravno in bivalno okolje. Prav zato pričakujemo, da tudi naše gospodarstvo, ki je vse bolj dinamično in propulzivno, sledi sprejeti strategiji trajnostnega razvoja. Občina je v letu 2017 pripravila prvi register podjetij v občini, ki ravnajo

oziroma hranijo nevarne kemikalije. V mesecu oktobru 2019 je bil na naslove podjetij ponovno poslan vprašalnik, s katerim smo preverjali stanje oz. način skladiščenja nevarnih kemikalij, vrsto in količino nevarnih kemikalij ter izvedene ukrepe v primeru razlitja in požarne ogroženosti. Po opravljeni analizi se je izkazalo, da podjetje Ekologija skladišči največjo količino nevarnih kemikalij na območju naše občine. Zaradi ugotovljene velike količine uskladiščenih kemikalij pa je to podjetje treba obravnavati posebej tudi z vidika ustreznega ravnanja

»Po opravljeni analizi se je izkazalo, da podjetje Ekologija skladišči največjo količino nevarnih kemikalij na območju naše občine.«

z nevarnimi kemikalijami in varstva pred požari. Zato nas je neprijetno presenetila odločba ARSO, ki je decembra 2019 izdala odločbo o izdaji okoljevarstvenega dovoljenja podjetju Ekologija, s katero jim dovoljuje povečanje obsega predhodnega skladiščenja, in sicer 369 ton nevarnih odpadkov na dan in 145 ton nenevarnih odpadkov na dan. Z izdanim dovoljenjem se jim povečuje tudi zmogljivost predelave in odstranjevanja odpadkov v skupni količini 14,2 tone odpadkov na dan.«

Občinski svet je na decembrski seji obravnaval omenjeno analizo in znova opozoril na problem, občinski upravi pa naložil, da v roku vložijo pritožbo na prejeto odločbo o izdaji okoljevarstvenega dovoljenja omenjenemu podjetju. Občina Škofja Loka je v odprtem pritožbenem roku (23. decembra

2019) na ARSO podala pritožbo na izdano odločbo. Na odločitev pritožbenega organa še čakajo, so pojasnili.

»Občinski svet je glede na podatke iz analize ter izdano odločbo ARSO sprejel tudi sklep, da je treba preveriti, ali ima podjetje Ekologija status SEVESO obrata. Sprejeta varnostna direktiva SEVESO zagotavlja, da podjetje zagotavlja varnostne standarde pri skladiščenju nevarnih snovi in je sprejelo ustrezne zaščitne ukrepe za zmanjšanje tveganj za nastanek nesreč in omejevanja njihovih posledic,« poudarjajo na občini. Dodajajo, da je občinski svet tudi sklenil, da o problematiki podjetja Ekologija obvesti pristojnega ministra za okolje in prostor ter ga zaradi večjega pojava požarov in ekoloških nesreč v obratih za obdelavo in skladiščenje nevarnih odpadkov pozove k ustreznemu ukrepanju.

Prva lovska krvodajalska akcija

Kranj – V ponedeljek se je v Sloveniji začela prva lovska krvodajalska akcija, pri kateri sodelujejo Lovska zveza Slovenije, Lovsko dobrodelno združenje Diana in Rdeči križ Slovenije. Akcija bo trajala do konca januarja, glede na potrebe pa tudi februarja. Že na začetku akcije je kri darovalo okoli petdeset lovcev, med njimi tudi predsednik zveze Lado Bradač. Lovci lahko darujejo kri v okviru delovnega časa transfuzijske službe, med drugim na Jesenicah, ter v okviru redno razpisanih krvodajalskih akcij Rdečega križa. V lovske zveze želijo, da bi krvodajalska akcija v prihodnje postala tradicionalna.

Med prvimi sta kri darovala predsednik Lovske zveze Slovenije Lado Bradač (levo) in Štefan Gorenčič iz Lovskega dobrodelnega združenja Diana.

Spletni register geografsko zaščitene izdelke

Kranj – Evropska komisija je vzpostavila enotni spletni register eAmbrosia, ki vključuje vse prehranske izdelke, vino in žgane pijače, zaščitene z geografskimi označbami – z zaščiteno označbo porekla, zaščiteno geografsko označbo in z zajamčeno tradicionalno posebnostjo. V registru je več kot 3300 izdelkov, zaščiteneh z geografskimi označbami, med njimi so tudi slovenski izdelki, zaščiteni pri Evropski komisiji – slovenski med, kranjska klobasa, cviček, brinjevec ...

V Aleji zaslužnih Ločanov kip Marije Bračko

V Aleji zaslužnih Ločanov bodo prihodnji teden odkrili doprsni kip zdravnice dr. Mariji Bračko, ki je postavila temelje organiziranemu zdravstvu v Škofji Loki. Prva ženska med zaslužnimi Ločani.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Škofja Loka – Marija Bračko je po študiju medicine v Ljubljani in Beogradu, kjer je diplomirala leta 1939, na Dunaju specializirala pediatrijo. Je prva ženska iz Selške doline, ki je doštudirala medicino in se zaposlila kot zdravnica. Zdravniški poklic je v Škofji Loki začela opravljati leta 1945, v času, ko sta na Škofjeloškem delovala samo dva zdravnika. Delo je potekalo v izjemno skromnih in zahtevnih razmerah, primanjkovalo je zdravil in sanitetnega materiala, delovnik je trajal od jutra do večera in se pogosto podaljšal tudi v noč. Doktorica Bračkova je skrbela za zdravje vseh ljudi, ne glede na njihovo starost. Vsak dan je sprejela do sto bolnikov in jih obiskovala tudi na domu. S svojim delom in pobudo je spodbudila gradnjo novega zdravstvenega doma v Škofji Loki, ki se je začela leta 1946 in se končala šest let pozneje. Postala je prva upravnica novega zdravstvenega doma in v njem pridobila rentgen, laboratorij,

zobozdravstvene in druge specialistične storitve ter reševalno službo. Opravljala je tudi delo zdravnice v Centru slepih in slabovidnih. Dr. Bračkova je postavila trdne temelje škofjeloškemu osnovnemu zdravstvu, v stroki pa je bila cenjena zaradi strokovne razgledanosti in organizacijskih sposobnosti. Za svoje delo je prejela številna priznanja in leta 1992 postala častna občanka občine Škofja Loka.

Dr. Bračkova je postavila temelje škofjeloškemu osnovnemu zdravstvu, v stroki pa je bila cenjena zaradi strokovne razgledanosti in organizacijskih sposobnosti. Za svoje delo je prejela številna priznanja in leta 1992 postala častna občanka občine Škofja Loka.

priznanja in leta 1992 postala častna občanka občine Škofja Loka.

V Aleji zaslužnih Ločanov, kjer so postavljeni doprsni kipi samih moških, bo tako dr. Bračkova prva dobila doprsni kip. Odkrili ga bodo na slovesnosti v četrtek, 23. januarja, ob 17. uri, ko bodo o njenem delu spregovorili: Nina Arnuš iz Zavoda Tri, zavoda za

trajnostne skupnostne prakse, Aleksander Stepanović, direktor Zdravstvenega doma Škofja Loka, in Špela Justin, direktorica občinske uprave. Avtor doprsnega kipa je akademski kipar Metod Frlic. V kulturnem programu bosta nastopila Katarina Juvančič in Dejan Lapanja.

V nadaljevanju bo v restavraciji Pr' Pepet potekal po-

govor ob pravkar izdani knjigi Neustrašne – Portreti neuklonljivih žensk, ki prinaša zgodbe tujih junakinj, ob njej pa se bodo spomnili tudi dr. Marije Bračko in njenih dosežkov. Gostja literarnega pogovora bo Anja Golob, urednica knjige ter glavna urednica Zavoda VigeVageKnjige. Pogovor bo povezovala Monika Tavčar.

DOBRODELNI KONCERT
POMAGAJMO SKUPAJ

EVA ČERNE
VLADO KRESLIN

OB SPREMLJAVI
POLICIJSKEGA
ORKESTRA

Športna dvorana TRATA ŠKOFJA LOKA
sobota, 1. februar 2020, ob 19. uri

Nakup vstopnic / vstopnina 15 € :
ŠKOFJA LOKA: Sokolski dom in
TIC Turizem Škofja Loka / Mestni trg 42 in Kidričeva c. 1/
KRANJ: Gorenjski Glas
Eventim: prodajna mesta

Medijski pokrovitelji:
Gorenjski Glas, Radio Sora, RADIO 1, RADIO 2, Radio Tivoli, Radio Ključ, Inski tiri, Slovenski glas, SAZAS

BRINOX, Lions klub Škofja Loka organizator

Razgleda ne bo brez elektrike

Razgledna ploščad, ki raste na Starem gradu nad Kamnikom, že od daleč privablja veliko pozornosti, a razgled z nje še ni mogoč. Investitor namreč še čaka na električni priključek.

JASNA PALADIN

Kamnik – Da bo razgledna ploščad na Starem gradu ena največjih kamniških turističnih zanimivosti, je že znano, saj je zanimanje za ta objekt že zdaj zelo veliko. Stanislav Knez, investitor in lastnik zemljišča na Mali Špici tik ob grajskih ruševinah (in tudi skorajda celotnega starogradskega hriba vedno do Palovč), se je projekta

lotil velikopotezno in tudi z vsemi potrebnimi dokumenti in soglasji. Kje in zakaj se zatika?

»Ne drži, da s projektom zamujamo ali da smo ga morali zaustaviti zaradi pritožb, kakor je tudi meni že prišlo na uho. Preprosto se nam z gradnjo ne mudi, ker projekta v zadovoljivi obliki ne moremo zaključiti, dokler ne dobimo električnega priključka. Elektriko namreč

potrebujemo za postavitev avtomatskih vrtljivih vstopnih vrat, osvetlitev in podobno.« nam je povedal Stanislav Knez, koroški podjetnik, ki ima na Starem gradu velike načrte, razgledno ploščad pa je postavil zgolj z lastnimi finančnimi sredstvi. Zakaj ni mogoče pridobiti električnega priključka, nam je razložil kamniški arhitekt Tomaž Schlegl, ki s Knezom sodeluje pri

pripravi načrtov in dokumentacije. »Razgledna ploščad, takrat sicer v nekoliko drugačni obliki, je bila v osnutku OPN (občinski prostorski načrt) umeščena že leta 2009. Ob menjavi občinske oblasti so ta projekt iz osnutka OPN odstranili in občina se takrat na zavod za varovanje kulturne dediščine ni pritožila, ker projekta ni prepoznala kot strateškega. Ko je bil OPN leta 2015 sprejet, tega projekta v njem tako ni bilo. Leto kasneje sva se z gospodom Knezom projekta lotila znova, na nekoliko drugačen način – kot enostavni objekt, kar je bilo možno, a le, če bi dobili soglasje zavoda za varstvo kulturne dediščine. In smo ga dobili! Ker gradbenega dovoljenja za enostavni projekt nismo potrebovali, smo se projekta z vsemi potrebnimi soglasji tudi lotili. A vsa dokumentacija je bila narejena tako, da se bo isti hip, ko bo sprejet nov OPN, lahko preoblikovala v gradbeno dovoljenje. Po lanskoletnih lokalnih volitvah je novo občinsko vodstvo ta

Stanislav Knez z nestrpnostjo pričakuje električni priključek, ki bi mu omogočil dokončanje razgledne ploščadi.

projekt prepoznalo kot strateški in ga zato tudi umestilo med pobude in predloge za spremembe OPN. Takoj, ko bo OPN sprejet, bo v nekaj mesecih dokumentacija iz enostavnega objekta preoblikovana v gradbeno dovoljenje. In zakaj je to pomembno? Ker zakon opredeljuje, da enostavni objekti samostojnega električnega priključka (kakršnega bi potrebovali v tem primeru) ne morejo dobiti,« pojasnjuje in doda, da se vse odvija izredno počasi.

Spremenjeni oz. dopolnjeni OPN naj bi bil sprejet že leta 2018, pa nato leta 2019, zadnja pričakovanja oziroma napovedi segajo v

junij letošnjega leta. Lastnik zdaj išče rešitve, kako pridobiti vsaj začasni priključek ali druge vire energije. A kljub zapletom idej in načrtov Stanislavu Knezu ne manjka. Tik ob ploščadi bo postavljen pokrit paviljon, v katerem bo med drugim predstavljena stavbna zgodovina mesta Kamnik, kar bo ploščadi dodalo veliko vrednost. V pripravi so tudi načrti za diagonalno dvigalo, ki bi obiskovalce na Stari grad popeljalo izpred kamniškega bazena oz. odbojarskih igrišč, ter t. i. zipline oz. spust po jeklenici z Velike Špice, s katerim se bo možno spustiti na Stari grad ali na drugo stran do Palovč.

Razgled s ploščadi je izjemen, a še ni dokončan, zato je dostop nanjo zdaj smrtno nevaren.

Dobrodelni že dvajset let

Člani komendske Ustanove Petra Pavla Glavarja pripravljajo dobrodelni koncert.

ALEŠ SENOŽETNIK

Komenda – V Ustanovi Petra Pavla Glavarja (UPPG) se že dvajset let predajajo svojemu poslanstvu krepiti medsebojno solidarnost in sodelovanje, spodbujati razvoj nadarjenosti mladih in nuditi vzpodbudne duhovne in kulturne vsebine. Tako člani ustanove, ki jo je v preteklosti vodila dr. Marta Ciraj, nato pa je vodenje prevzel sedanji predsednik Štefan Petkovšek, po vzoru rojaka, znamenitega Komendčana Petra Pavla Glavarja, precej časa namenjajo skrbi za dobrobit svojih soobčanov, ki potrebujejo pomoč.

V dvajsetih letih so združili 103 prostovoljce, organizirali 170 dogodkov in štipendirali štirideset študentov.

Med glavnimi projekti, ki se jih lotevajo, je zbiranje in razdeljevanje živil socialno najbolj ogroženim. Pripravljajo tudi razpis, s katerim jim omogočajo plačevanje položnic. Vsako leto nekaj študentom omogočijo štipendijo, sredstva pa zbirajo tudi z organizacijo različnih prireditev, sejmov in koncertov. Naslednji, ki nosi naslov Trip to Las Vegas, bo v Športni dvorani Komenda potekal v soboto, 25. januarja, od 19. ure dalje. Nastopili bodo Oto Pestner, Uroš Perič in Omar Naber, ki bodo interpretirali svetovno znane glasbene legende, za smeh in zabavo pa bo poskrbela Tina Gorenjak. Vstopnice so na voljo na spletni strani Ustanove ali mojekarte.si.

Predavanje o parjenju v sorodstvu

Gozd - Martuljek – Kmetijska svetovalna služba vabi v torek, 28. januarja, ob pol desetih dopoldne v kulturno-gasilski dom v Gozdu - Martuljku na predavanje z naslovom Parjenje v sorodstvu. Predaval bo dr. Simon Horvat z Biotehniške fakultete v Ljubljani. Če so namreč ovni, kozli in biki v sorodstvu s plemenicami, to povzroča slabše obrejitve, zvriganje, slabši prirast in spačke.

Kanalizacija bo končana julija

Potem ko so v lanskem letu uredili kanalizacijo v Potoku, se v Komendi letos usmerjajo v vasi Breg, Klanec in Nasovče.

ALEŠ SENOŽETNIK

Komenda – V občini Komenda, kjer so v zadnjih letih zgradili kanalizacijsko infrastrukturo v vaseh, ki so bile vključene v kohezijski projekt, so se v minulim letošnjem letu usmerili še v vasi Potok, Breg, Klanec in Nasovče, kjer občina investicijo, vredno približno dva milijona evrov, financira z lastnimi sredstvi.

Kot je povedala vodja režijskega obrata Bernarda Pavlinič, so lani v celoti zaključili gradnjo kanalizacije in druge spremljajoče infrastrukture v Potoku. Investicija, ki je stala dobrih

štiristo tisoč evrov, je obsegala izgradnjo več kot sedemsto metrov fekalne kanalizacije, črpališče v Obrtni coni Potok, obnovo vodovoda in ceste v dolžini šeststo metrov, meteorne kanalizacije ter izgradnjo omrežja javne razsvetljave. S tem so omogočili priklon na kanalizacijsko omrežje 16 stanovanjskim ter dvema poslovnima objektoma.

Še vedno pa je v teku gradnja kanalizacije v preostalih vaseh. Vrednost projekta, ki bo dokončan konec julija, znaša 1,75 milijona evrov. Kot je povedala Pavliničeva, so se na poziv k sočasni gradnji odzvali tudi

ponudniki telekomunikacijskega omrežja Telekom, T-2 in SoftNet.

Že lani so začeli dela na Bregu, kjer je bilo do konca novembra zgrajenih 220 metrov fekalne kanalizacije, tlačni vod s črpališčem ter 160 metrov vodovoda. Asfalterna dela bodo predvidoma začeli aprila.

Nekaj več težav imajo na Klancu, kjer so prav tako že začeli gradnjo fekalne kanalizacije, a zaradi različnih sporov med vaščani jim še ni uspelo doseči dogovora o poteku trase meteorne kanalizacije. Kot je povedala Pavliničeva, so zaradi lažjega usklajevanja

in komunikacije ustanovili tudi vaški odbor, a za zdaj to ni prineslo rezultatov. Čeprav je obstoječa meteorna kanalizacija dotrajana, bodo v primeru, da z vaščani ne bodo našli ustrezne rešitve, v skrajnem primeru uredili le odvodnjavanje ceste. Do zaključka projekta, ki bo predvidoma končan konec aprila, pa bodo poleg druge infrastrukture v vasi uredili tudi pločnik.

Predvidoma februarja bodo gradnjo začeli tudi v Nasovčah, kjer bodo poleg druge infrastrukture zgradili šest fekalnih kanalov. Predviden rok za dokončanje del je sredi julija.

Ledena trofeja predstavljena na februar

Kranjska Gora – Zaradi visokih temperatur in pomanjkanja ledu je družinska zimska avantura v Kranjski Gori s sobote, 25. januarja, predstavljena na soboto, 15. februarja, so sporočili organizatorji. Osrednji dogodek bo turnir trojk ljubiteljskih in klubskih hokejistov, ki se bodo spopadli za ledeno trofejo 2020, ki ga bo spremljal program za otroke in družine. Organizator agencija Extrem vabi na družinsko drsanje z brezplačno izposojajo drsalk, šolo hokeja na ledu za otroke, preizkusili se boste lahko v streljih na gol, nagradnem spretnostnem poligonu.

Sanirali posledice plazov

Zgornje Stranje, Hrib – Občina Kamnik je pred koncem leta sanirala posledice plazov v Zgornjih Stranjah in Hribu pri Kamniku. V Zgornjih Stranjah so zaključili gradnjo podporne konstrukcije pod občinsko cesto. Nato sta v času pred novim letom sledili še ureditev ceste in namestitev varovalne ograje. V Hribu pri Kamniku pa so prav tako zaključili z gradnjo podporne konstrukcije, t. i. pilotne stene, in sistema odvodnjavanja meteorne vode, nato sta sledili ureditev ceste in namestitev varovalnih ograj.

ZDRAVJE & LEPOTA

Vsak dan je nova priložnost za opustitev kajenja

URŠA PETERNEL

V Sloveniji vsako leto zaradi bolezni, ki jih povzročajo kajenje, umre več

kot tri tisoč prebivalcev. Dan brez cigarete, ki ga obeležujemo 31. januarja, naj bi vsem kadilcem pomenil priložnost in spodbudo za opustitev kajenja. Obstajajo številni programi za

opuščanje kajenja, ki so na voljo brezplačno, tudi na Gorenjskem. Kot pomoč pri opuščanju kajenja pa obstajajo tudi zdravila brez recepta, ki so na voljo v lekarnah. Nikotinska nado-

mestna terapija ublaži odtegnitvene simptome in olajša opuščanje kajenja. Nadomestni nikotinski izdelki so v obliki žvečilnega gumija, kožnega obliža in oralnega pršila.

Rodilo se je manj novorojenčkov

V Sloveniji se je lani rodilo okrog 19.200 novorojenčkov, kar je manj kot leto prej. Največji upad so zabeležili v porodnišnici na Jesenicah.

URŠA PETERNEL

V letu 2019 je bilo v slovenskih porodnišnicah 18.946 porodov. To je 177 ali 0,9 odstotka manj kot v letu 2018. Glede na to, da so dobri trije odstotki otrok rojeni po večplodni nosečnosti (dvojčki, trojčki), na Nacionalnem inštitutu za javno zdravje ocenjujejo, da so mamice v Sloveniji v lanskem letu rodile okoli 19.200 novorojenčkov.

Odkar spremljajo podatke, se je najmanj otrok rodilo leta 2003 (samo 16.917). Med letoma 2003 in 2010 je nato število rojenih otrok naraščalo, leta 2010 se jih je

rodilo 22002. Od leta 2011 pa število rojenih otrok ponovno ves čas upada. Število porodov je v letu 2019 upadlo v polovici porodnišnic, največji upad so zabeležili na Jesenicah, največji porast števila porodov pa v Postojni.

Zakaj se je število porodov v letu 2019 najbolj zmanjšalo v Splošni bolnišnici Jesenice (zabeležili so 745 porodov, leto prej 845)? Kot so pojasnili v bolnišnici, je eden od razlogov v tem, da zaradi organizacijskih težav od jeseni naprej porodnicam niso mogli omogočiti epiduralne analgezije. V letošnjem letu pa epiduralno analgezijo ponovno omogočajo, ostaja brezplačna, izvaja jo 24 ur na dan.

gorenjske lekarne

Farmaceutov nasvet iz Gorenjskih lekarn

Dan brez cigarete, ki lahko traja

Zdravstveni strokovnjaki so skozi leta opazili porast bolezni, ki so povezane z uporabo tobačnih izdelkov. Kajenje je danes priznan dejavnik tveganja številnih bolezni in prežgodnje smrti. Prenehanje kajenja v kateremkoli starostnem obdobju je koristno za zdravje. Dan brez cigarete, ki ga vsako leto obeležujemo 31. januarja, je tako lahko dobra motivacija in priložnost za opustitev kajenja.

Kako se je začelo ...

Tobak spada med najstarejša poživila, ki jih poznamo in gojimo. Uspeva v najbolj sončnih področjih sveta. Južnoameriški Indijanci naj bi tobakovec gojili že od prazgodovine, začetki uporabe tobaka v Evropi pa segajo v 16. stoletje, ko ga je Krištof Kolumb prinesel s svojih raziskovalnih odprav v Novi svet. V Evropi se je tobak širil predvsem po zaslugi Jeana Nicota, francoskega poslanca na portugalskem dvoru. Po njem je tobakna rastlina tudi dobila ime Herba Nicotiana. Danes tobak predstavlja prvovrstni zdravstveni problem tako pri nas kot v svetu. Čeprav ima uporaba tobaka v Evropi že poltisočletno tradicijo, so znanstvena dognanja o škodljivosti kajenja stara šele malo več kot pol stoletja.

Zdravila kot pomoč pri opuščanju kajenja

Nikotinska nadomestna terapija je najpogostejše uporabljena oblika zdravljenja nikotinske odvisnosti. Ta zdravila so v lekarnah dosegljiva brez recepta. Klinične študije so pokazale, da lahko nadomestni nikotinski izdelki kadilcem olajšajo opustitev kajenja in ublažijo odtegnitvene simptome. Nenadna prekinitve uporabe izdelkov, ki vsebujejo tobak, po dolgotrajni vsakodnevni uporabi povzročijo značilen odtegnitveni sindrom, ki vključuje več naslednjih simptomov: nespčnost, razdražljivost, občutek nemoči ali jezo, depresivno razpoloženje, tesnoba, težave z zbranoostjo, nemir ali nepotrpežljivost, upočasnjen srčni utrip in povečan apetit ali povečanje telesne mase. Pomemben element pri odtegnitvi nikotina je tudi hrepenenje po nikotinu, ki velja za klinično pomemben simptom. Uporaba teh zdravil lahko olajša prenehanje kajenja pri kadilcih, ki želijo prenehati s kajenjem, ali pomagajo zmanjšati kajenje pri kadilcih, ki nočejo ali ne morejo prenehati s kajenjem. Na voljo so v obliki žvečilnega gumija, kožnega obliža ali oralnega pršila. Pri izboru zdravila je treba upoštevati stopnjo zasvojenosti, ki jo

lahko opredelimo glede na povprečno število pokajenih cigaret dnevno ter pričakovana posameznika.

Za zdravljenje se lahko uporablja tudi nikotinska terapija. V lekarnah je na bel samoplachniški zdravniški recept dosegljivo tudi zdravilo v obliki tablet z učinkovino vareniklin. Učinkovitost zdravila z vareniklinom pri prenehanju kajenja je posledica delovanja vareniklina na nikotinskih receptorjih. Njegova veza zadostuje za ublažitev simptomov hlepenja in odtegnitve, hkrati pa s preprečevanjem vezave nikotina na receptorje zmanjšuje s kajenjem povezana občutka okrepitev in ugodja. Bolniki se z zdravilom zdravijo najmanj 12 tednov. Vnaprej si mora bolnik postaviti datum, ko bo nehal kaditi. Zdravilo se običajno začne uporabljati 1 do 2 tedna pred tem datumom. Pri bolnikih, ki kajenja niso sposobni ali pripravljeno opustiti nenadoma, pride v poštev tudi zamaknjena postopna opustitev. V pomoč pri odvijanju od kajenja in lajšanju simptomov so lahko tudi homeopatska zdravila.

Nasveti in previdnostni ukrepi pri uporabi zdravil

Zdravila v pomoč pri opuščanju kajenja niso primerna za nosečnice in mladoletnike. Pri ostalih je treba upoštevati: kontraindikacije ob uporabi zdravil za posameznika, pacientove želje in potrebe (na primer pričakovan čas prenehanja kajenja), morebitne pacientove prejšnje pozitivne ali negativne izkušnje z zdravilom, pacientove lastnosti (razpoloženje, skrb za povečanje telesne teže, bolezenska stanja), zdravnikove izkušnje z zdravilom. Fiziološke spremembe, do katerih pride zaradi prenehanja kajenja, z zdravljenjem z zdravilom ali brez njega, lahko spremenijo delovanje nekaterih zdravil, za katera bo morda potrebna prilagoditev odmerka.

Pozitivni učinki prenehanja kajenja

Poleg mnogo pozitivnih dejavnikov na počutje in videz, kot so izboljšanje videza kože, zob, odprave neprijetnega zadaha iz ust, boljše telesne zmogljivosti, je znanih še mnogo drugih pozitivnih učinkov: zmanjša se tveganje za srčno-žilne bolezni, okužbe dihal, pljučnega raka, možgansko kap ...

Novo leto, nova priložnost

Kadilci imajo možnost vključitve v številne programe za opuščanje kajenja, ki so v

Sloveniji brezplačno na voljo vsem uporabnikom. Svetovanje in podpora običajno izboljšata uspešnost odvijanja od kajenja. Zberite pogum, v Gorenjskih lekarnah smo vam na voljo za strokovni nasvet in informacije o zdravilih in izdelkih, ki so namenjena opuščanju kajenja.

Priprava: Polona Gabrovšek, mag. farm.

Brez povračila stroškov za cepljenje proti gripi

Na Nacionalnem inštitutu za javno zdravje z veseljem ugotavljajo, da je letos zanimanje za cepljenje proti gripi veliko. Mnogi so se za cepljenje odločili takoj, ko je bilo prve dni novembra to mogoče. Žal pa je prišlo do zapleta glede plačila stroškov cepljenja. Osebe, ki so se cepile med 1. in 16. novembrom, so namreč cepljenje morale plačati, saj je sprememba pravilnika, ki je omogočila brezplačno cepljenje, stopila v veljavo kasneje. "Pravilnik ne ureja povračila stroškov tistim osebam, ki so se cepile med 1. 11. in 16. 11. 2019, ko je pravilnik začel veljati. Zato NIJZ stroškov samoplachniškega cepljenja proti gripi žal ne more vračati, saj bi pri tem kršil zakonodajo," poudarjajo na NIJZ. Odkar je v veljavi nov pravilnik, imajo pravico do brezplačnega cepljenja v breme obveznega zavarovanja vsi, ki spadajo v rizične skupine: starejši od 65 let, kronični bolniki, osebe z izrazito povečano telesno težo in nosečnice. Zato verjamemo, da neljubi zaplet ne bo nikogar odvrnil od cepljenja proti gripi, ki je pomemben korak za ohranjanje zdravja v zimskih mesecih.

Vodnik Pričakujemo dojenčka za vsako nosečnico

Na Nacionalnem inštitutu za javno zdravje so v sodelovanju s priznanimi slovenskimi strokovnjaki pripravili vodnik z naslovom Pričakujemo dojenčka, ki je namenjen bodočim staršem in staršem dojenčkov in majhnih otrok. V tiskani obliki ga bo v ginekološkem disperzerju v letu 2020 prejela vsaka nosečnica ob prvem pregledu v nosečnosti oziroma ob vročitvi materinske knjižice. Vodnik vsebuje strokovne zdravstvene nasvete in koristne informacije o nosečnosti, porodu, novorojenčku in dojenčku ter nobenih reklamnih sporočil. "Njegov namen je, da bi nosečnicam, dojenčkom in njihovim družinam pomagali doseči in ohraniti čim boljše zdravje in čim boljše pogoje za zdrav razvoj otroka," poudarjajo snovalci vodnika.

Pri katerih zdravnikih je še možna registracija

V zavodu Osnovno zdravstvo Gorenjske so objavili seznam gorenjskih zdravnikov, pri katerih je še možna registracija. To so zdravniki: Mojca Golja in Neža Korošec v ZD Jesenice, Maja Rozman v ZD Bohinj, Andrej Pangerc v ZD Bled, Kristina Taler v ZD Tržič in dr. Aleksander Stepanovič v ZD Škofja Loka. Kot pojasnjujejo v Osnovnem zdravstvu Gorenjske, je bilo v skladu z določili aneksa k Splošnemu dogovoru za leto 2019 sprejeto določilo, da zdravniki družinske medicine in pediatrije na primarni ravni zdravstvene dejavnosti lahko odklonijo opredeljevanje novih zavarovanih oseb, ko dosežejo obremenitev 1895 glavarinskih količnikov. Na dan 1. januar 2020 te vrednosti niso dosegali našti zdravniki, zato je registracija pri njih še možna.

www.gorenjske-lekarne.si, info@gorenjske-lekarne.si

Lekarniške enote: Zlatorog, Bohinjska Bistrica, Cerklje, Gorenja vas, Jesenice, Jezersko, Kranj, Kranjska Gora, Kropa, Lesce, Planina, Planina II, Podlubnik, Predvor, Primskovo, Radovljica, Stražišče, Šenčur, Škofja Loka, Tržič, Železniki, Žiri, Žirovnica

Farmakoinformativna služba, Galenski laboratorij, Kontrolno analizni laboratorij

Homeopatska zdravila za samozdravljenje - Za svetovanje se predhodno naročite.

Ponovoletni tamburaši

Jutri tradicionalni koncert Tamburaškega orkestra Bisernica z gosti

IGOR KAVČIČ

Reteče – Jutri, v soboto, 18. januarja, ob 19. uri bo v Kulturnem domu v Retečah 29. tradicionalni ponovoletni koncert, ki ga v okviru KUD Janko Krmelj Reteče - Gorenja vas pripravljata Tamburaški orkester Bisernica. Na koncertu se bosta predstavili obe tamburaški skupini Bisernice, tako mlajša kot starejša, prva pod vodstvom Janeza Kermelja, druga pa Marjana Igljarja. Igrali bodo tako umetne kot ljudske pesmi in priredbe narodnozabavnih skladb. S prekmurskimi in belokranjskimi plesi se bo predstavila Folklorna skupina Sava, ki je lani praznovala svojo

sedemdesetletnico, reteški tamburaši pa z njo sodelujejo že od vsega začetka. Zanimiv program je pripravil tudi domači Dekliški zbor.

Letos so v goste povabili pevsko skupino Garažni decet pod vodstvom Lenarta Sušnika. Pod nenavadnim imenom se skriva 13 nadobudnih mladih fantov, ki so svoja – že tako z glasbo obarvana življenja – želeli še dodatno razsvetliti z druženjem ob prepevanju ljudskih in narodnih pesmi. Skupina se je na pobudo enega od pevcev oblikovala v letu 2016 in si za cilj zadala ohranjati bogato zakladnico slovenskih ljudskih in narodnih pesmi. Ljudskim bodo tokrat dodali tudi znano White Christmas.

V pričakovanju pomladi

Impresije trenutka: Nada Marija Golob Pignatari

SAMO LESJAK

Škofja Loka – Do 13. februarja bo v Knjižnici Ivana Tavčarja na ogled slikarska razstava V pričakovanju pomladi avtorice Nade Marije Golob Pignatari. Slikarka, ki deluje v okviru KUD LIK Naklo, je na likovnem področju dejavna že dvajset let. Izobražuje se na mnogih delavnicah, sodeluje na ekstemporih, mnogih skupinskih razstavah, pripravila pa je že tudi

nekaj samostojnih razstav. Kot je zapisala dr. Nuša Lapajne: »V delih Golobove so prikazani vsi slikarski žanri; od krajine, figure do tihožitij, pri vseh pa je zaznati močne kromatične barve, ki so njen prepoznavni znak. S svetlobnim vzdušjem predstavi svojstven slikarski slog, ki spominja na impresionistično odslikavo trenutka.« Slikarka je večča tudi figure in portreta, ki ju postavlja v neki idealiziran svet.

Zapoj zdaj, srce partizansko

Visoko – Jutri, v soboto, 18. januarja, ob 18. uri bo v Domu krajanov na Visokem tradicionalni večer partizanskih in domoljubnih pesmi z naslovom Zapoj zdaj, srce partizansko!, ki ga organizira Krajevna organizacija ZB za vrednote NOB Visoko v sodelovanju s KUD Valentin Kokalj Visoko in KS Visoko - Milje. Sodelovalo bo devet pevskih zborov z nekaj manj kot dvesto pevci iz občine Šenčur in njene širše okolice. Med drugim bodo zapeli MePZ Petra Liparja Društva upokojencev Kranj pod vodstvom Andreja Zupana, MePZ Ljudski pevci Hiše čez cesto Milje pod vodstvom Staneta Markuna, MPZ Kokrškega odreda Preddvor, ki ga vodi Milan Bajželj, Zbor Naklo z zborovodjem Andrejem Zupanom, ki vodi tudi Zbor Maj, Kranj, sledil bo ŽPZ Josipine Turnograjske Preddvor pod vodstvom Marije Roblek, sledila bosta zbor, ki ju vodi Dejan Herakovič, in sicer MPZ Triglav Duplje in MePZ Društva upokojencev Šenčur, večer pa bo s pesmima Pesem XIV. divizije in Rožmarin zaključil Zbor Svoboda iz Stražišča. Avtorica programa je Danijela Bakovnik.

Prešernovi nagradi fotografu in baletniku

Upravni odbor Prešernovega sklada je v sredo objavil imena Prešernovih nagrajencev in nagrajencev Prešernovega sklada. Med zadnjimi je tudi prevajalka iz francoščine, Kranjčanka Suzana Koncut.

IGOR KAVČIČ

Ljubljana – Letošnja dobitnika velike Prešernove nagrade za življenjsko delo sta fotograf Stojan Kerbler in baletnik, plesalec in koreograf Milko Šparemblek, nagrajenci Prešernovega sklada pa so: prevajalka Suzana Koncut, igralka Nina Ivanišin, akordeonist in skladatelj Luka Juhart, filmski režiser Rok Biček, kostumograf Alan Hranitelj in oblikovalec Nejc Prah.

Prešernove nagrade in nagrade Prešernovega sklada so najvišja priznanja Republike Slovenije za dosežke na področju umetnosti. Za nagrajence so se odločali na podlagi strokovnih argumentov ter umetniških opusov in umetniških del. Nagrade bodo tradicionalno podelili na državni proslavi ob slovenskem kulturnem prazniku v Cankarjevem domu.

Kot je na novinarski konferenci poudaril minister za kulturo Zoran Poznič, kultura in njeni ustvarjalci predstavljajo temelj, ki našo družbo sploh osmišlja, ne zgolj za nazaj, temveč predvsem v prihodnosti. »Vsa ta neizmerena kreativna moč, vsi presežki, ki nastajajo na polju umetnosti, so v naši družbi premalo cenjeni. Tisto, kar je najbolj žlahtno, kar nas utemeljuje, kar predstavlja fundament, iz katerega mo-

definitivno do zvezd!« je ob čestitkah nagrajencem poudaril minister.

Predsednica upravnega odbora Ira Ratej je povedala, da je za letošnje nagrade na naslov odbora prispelo dvajset predlogov, od tega sedem za Prešernovo nagrado in 13 za nagrade Prešernovega sklada.

Fotografija in ples

Prešernovo nagrado za življenjsko delo bo prejel fotograf Stojan Kerbler (1938), ki nedvomno velja za eno osrednjih osebnosti slovenske fotografije. »Njegov fotografski opus je čudovita freska bivanja in življenja haloških ljudi in predstavlja resnično vrednoto nacionalnega pomena, o kateri se lahko poenoti strokovna in tudi laična javnost,« je med drugim zapisano v obrazložitvi. Za njim je šestdesetletni fotografski opus, za cikel Haložani pa je leta 1979 že prejel nagrado Prešernovega sklada.

Veliko Prešernovo nagrado bo prejel tudi koreograf in plesalec Milko Šparemblek, rojen leta 1928 na Prevaljah na Koroškem, zdaj pa živi v Zagrebu. Njegov dosedanji ustvarjalni opus obsega več kot sto petdeset baletnih, opernih in dramskih predstav, ki jih je postavil v 45 različnih gledališčih po svetu, pa vrsto umetniških filmov in izvernih televizijskih stvaritev. Mednarodni

leti in več kot sedem desetletij dolgo ustvarjalno potjo je najstarejši še delujoči koreograf na svetu.

Sledi še šest skladovih nagrad za umetniške dosežke v zadnjih treh letih.

Nagrada vrhunski prevajalki

Prevajalka Suzana Koncut, po rodu iz Kranja, bo nagrado prejela za prevode francoskih literarnih in teoretskih besedil v zadnjih treh letih. Najobsežnejši delež njene prevajalskega interesa predstavljata francosko sodobno leposlovje in humanistična teorija. V njenem prevodu je slovenska jezikovna skupnost pridobila dostop do več deset pomembnih besedil francoskega izvora 20. in 21. stoletja. »Prevajalski postopek Suzane Koncut je vseskozi utemeljen na širokem poznavanju francoskega jezika, literature, kulture in civilizacije, obenem pa je izrazito nagnjen k snovanju takšnih besedil, ki izvirnike izpeljujejo v brezhibni in slogovno izpiljeni slovenščini. Prevodi Suzane Koncut so jezikovna intervencija najvišjega ustvarjalnega zamaha, saj se loteva ne le najzahtevnejših, temveč praviloma tudi izredno obsežnih tekstov. Enako občutljiva je za estetske razsežnosti izbranih besedil kot za njihove miselne razsežnosti,« je med drugim zapisano v obrazložitvi k nagradi.

Juhart za umetniške dosežke v zadnjih treh letih, za dosežke v enakem obdobju bo nagrajen tudi oblikovalec Nejc Prah.

Kostumograf Alan Hranitelj bo skladovo nagrado prejel za odlično razstavo Vzponedni svetovi, ki je bila na ogled na Ljubljanskem gradu, konec letošnjega leta pa se večja njegova razstava obeta tudi v Galeriji Prešernovih nagrajencev v Kranju. Tu je še zelo uspešen režiser srednje generacije Rok Biček, ki bo nagrajen za dokumentarni film Družina, s katerim je monumentalno zarezal ne le v slovensko filmsko dokumentaristiko, temveč kar v zgodovino slovenskega filma.

Ironično in kritično

Na predlog odbora bo letošnja proslava prvič tako v dvorani kot v neposrednem prenosu dostopna tudi slepim in slabovidnim ter gluhim in naglušnim. »Opri se bom na Prešernovo Zdravljico in sporočilo, ki ga nosi. Zdravljica je napitnica, obred, v katerem se slavi novo vino, s tem pa nova pot, nova vera in nov smisel,« je povedal režiser proslave Vito Taufer in dodal, da bo letošnja proslava ironična in kritična, hkrati pa bo prinesla nekaj veselja in bo v svoji raznolikosti gledalcem prijazna. »Moje sporočilo je prijateljstvo, mir, razumevanje, strpnost,« je še

Obrazložitve za nagrade so z osrednjega odra SNG Opera in balet Ljubljana podali člani upravnega odbora Prešernovega sklada, ki so letos izbirali med dvajsetimi prispelimi predlogi. / Foto: Igor Kavčič

ramo, smemo in želimo vsi izhajati, je včasih zanemareno. Praznik, ki prihaja, in razglasitev nagrajencev za življenjsko delo ter nagrajencev Prešernovega sklada sta vsakoletni priložnosti, da tudi v javnosti zopet povemo, česa vsega sta naša kultura in umetnost zmožni in kam segamo. Segamo

ugled si je pridobil tudi kot baletni mojster velikana baleta dvajsetega stoletja Mauricea Bédjarta v Bruslju, kot direktor baleta Metropolitanke opere v New Yorku, direktor baleta Gulbenkian v Lizboni, direktor baleta v Lyonu in direktor baleta v Hrvaškem narodnem gledališču v Zagrebu. Z 91

Nagrado bo prejela tudi igralka Nina Ivanišin za vloge, ustvarjene v zadnjih treh letih. Še zlasti je navdušila kot Agata Schwarzkobler v uprizoritvi Tavčarjeve Visoke kronike v SNG Drama in je tudi aktualna Severjeva nagrajenka. Med glasbeniki je tokratni nagrajenec akordeonist in skladatelj Luka

povedal. Moderator bo Tadej Toš, Zdravljico bo interpretiral Matej Puc, nastopili bodo Mešani mladinski pevski zbor Konservatorija za glasbo in balet Ljubljana pod vodstvom Ambroža Čopija, sopranistka Urška Arlič Gololičič, Vasko Atanasovski Quartet, Magnifico s Schatzijem in Iztok Mlakar.

Odbojkarji za prvo lovoriko

Zaključni turnir pokala Slovenije v odbojki bo v ženski in moški konkurenci od danes do nedelje potekal v Kamniku. Domačini imajo ekipo v obeh konkurencah, v moški so med četverico tudi Kranjčani.

MAJA BERTONCELJ

Kamnik – V Odbojgarskem klubu Kamnik gostijo zaključni turnir najboljših četverice v pokalu Slovenije. Od danes do nedelje se bodo v Kamniku za prvo lovoriko sezone 2019/20 pomerile najboljše štiri slovenske ekipe v ženski in moški konkurenci. Naslov prvakov bosta branila ACH Volley Ljubljana pri moških in Calcit Volley pri ženskah.

Danes, 17. januarja, bodo polfinalni tekmi igrane odbojkarice, jutri bodo na sporedu moški polfinalni tekmi

in ženski finale, v nedeljo pa bo potekal še moški finale. Na zaključnem turnirju najboljših četverice bomo pri moških spremljali ACH Volley Ljubljana, ki bo tudi branil pokalni naslov, Calcit Volley iz Kamnika, Merkur Maribor in ekipo Hiša na kolesih Triglav iz Kranja, pri ženskah pa Luko Koper, aktualne prvakinja odbojkarice Calcita Volleja iz Kamnika, SIP Šempeter in Novo KBM Branik iz Maribora.

Danes bodo na igrišče že stopile kamniške odbojkarice, ki se bodo v polfinalu ob 20. uri pomerile z ekipo SIP

Odbojkarice Calcita Volleja bodo pred domačimi gledalci skušale ubraniti lanski pokalni naslov. / Foto: Klemen Brumec

Razpored tekem: petek, 17. januar: ob 17. uri ženski polfinale I (Nova KBM Branik – Luka Koper), ob 20. uri ženski polfinale II (Calcit Volley – SIP Šempeter); sobota, 18. januar: ob 15. uri moški polfinale I (ACH Volley – Hiša na kolesih Triglav), ob 18. uri ženski finale, ob 20.30 moški polfinale II (Calcit Volley – Merkur Maribor); nedelja, 19. januar: ob 20.30 moški finale.

Šempeter. So branilke pokalnega naslova, ki so ga lani osvojile tretjič. »Igrati zaključni turnir doma pomeni tudi določen pritisk, vendar verjamem, da smo se z njim sposobni boriti. O vlogi favoritov ne bi želel govoriti. Najprej bo treba dobiti polfinalno tekmo,« je povedal Gregor

Rozman, trener Calcita Volleja. Zanje bo to že četrta tekma v tednu dni, prve tri so dobile, prepričljivo tudi proti današnjim tekmicam, ekipi SIP Šempeter. Favoritne drugega polfinala so Mariborčanke.

Pri moških so v vlogi prvega favorita branilci naslova ACH Volley Ljubljana.

Rokometaši v drugem delu najprej z Islandijo

Kranj – Slovenska moška rokometna reprezentanca je na evropskem prvenstvu prvi del končala s popolnim izkupičkom. Po Poljski in Švedski je premagala še Švico. Drugi del tekmovanja, ki ga igrajo v Malmöju, začenejo danes. Ob 16. uri se bodo pomerili z Islandci, drugo najboljšo izbrano vrsto skupine E. V nedeljo jih 15 minut kasneje čaka dvoboj z Madžari, po dnevu premora pa v dveh zaporednih dneh v torek in sredo še preizkusa proti Portugalski (ob 16. uri) in Norveški (ob 18.15). Najboljši moštvi skupine bosta napredovali v polfinale, tretjeuvrščeno pa čaka dvoboj za končno peto mesto. Drugo skupino drugega dela evropskega prvenstva sestavljajo Hrvaška, Španija, Avstrija, Češka, Nemčija in Belorusija.

Za hokejisti prve četrtfinalne tekme

Kranj – V ponedeljek se je s četrtfinalom začela končna državna članska hokejska prvenstva. Rezultati: HK Triglav – HK True Celje 5 : 1 (1 : 0, 3 : 0, 1 : 1), HDD SIJ Acroni Jesenice – HK MK Bled 8 : 1 (3 : 0, 3 : 0, 2 : 1), HK Slavija Junior – HD Hidria Jesenice 4 : 3 (0 : 1, 3 : 1, 1 : 1), HK SŽ Olimpija – HDK Maribor 11 : 1 (4 : 1, 1 : 0, 5 : 0). Druge tekme četrtfinala (igrajo na dve zmagi) bodo v ponedeljek. Hokejisti HDD SIJ Acroni Jesenice nadaljujejo tekme v Alpski hokejski ligi. Včeraj so gostovali v italijanskem Asiagu, jutri pa bodo ob 18. uri gostili ECH Lustenau. Danes in jutri bodo tekmo rednega dela v Mednarodni hokejski ligi odigrali hokejisti HD Hidria Jesenice. V Beogradu se bodo obakrat pomerili s SKHL Crvena zvezda.

Nogometaše Triglava okrepila brata Wilmots

Kranj – NK Triglav Kranj je v svoje vrste pripeljal dve novi zimski okrepitvi. V nadaljevanju sezone bosta v bordo-belem dresu igrala tudi brata Wilmots, Marten in Reno. Belgijca, sicer tudi sinova nekdanjega odličnega nogometaša in kasnejše selektorja Belgije Marca Wilmotsa, sta na začetku svoje obetavne nogometne poti. Marten je star dvajset let, Reno je dve leti starejši, oba pa že imata izkušnje z igranjem zunaj svoje domovine. Oba sta bila tudi člana mladinskih selekcij Belgije.

Na Pokljuki bo dobro poskrbljeno tudi za gledalce

Prihodnji konec tedna bo Pokljuka gostila tekme svetovnega pokala v biatlonu, na katerih pričakujejo veliko gledalcev. Organizatorji so zanje pripravili pester spremljalni program, zelo dobro bo poskrbljeno tudi za dostop na Pokljuko. Vozili bodo posebni avtobusi in v nedeljo tudi vlaki.

MAJA BERTONCELJ

Rudno polje – Najboljši biatlonci na svetu ta konec tedna tekmujejo v Ruhpoldingu v Nemčiji, od koder se bodo preselili na Pokljuko, ki bo tekme svetovnega pokala gostila prihodnji teden.

Organizatorji so pripravili. »Kompaktnega snega imamo dovolj, proge bodo pripravljene, kot morajo biti. V organizacijo je vključenih več kot štiristo ljudi, pridružujejo se še novi, vse

v luči svetovnega prvenstva, ki ga bomo na Pokljuki gostili v letu 2021. Letošnje tekmovanje je za nas generalna,« je pojasnil Tim Farčnik, podpredsednik Organizacijskega odbora Pokljuka. Biatlon je zelo zanimiv tudi za gledalce, ki uživajo v tekmah, lepi naravi in tudi v spremljalnem programu. Letos ga še nadgradili. »Na prizorišču bomo pripravili glasbeni in animacijski program, v katerem boste lahko uživali gledalci in navijači. V četrtek,

ko bo Zavarovalnica Triglav pripeljala več kot dva tisoč otrok, bosta za zabavo skrbela priljubljena Challe Salle & Nipke. V petek bo nastopil Smooth band, v soboto skupina Coverlover, v nedeljo pa bo "družinska" Pokljuka s Čuki,« je povedal Farčnik.

Nadgradili bodo tudi logistiko, tako da bo dostop za gledalce na prizorišče čim enostavnejši. Vse, ki se boste na tekme pripeljali z lastnim prevozom, organizatorji prosijo, da parkirajte na parkirišču ob tovarni Lip Bled na Rečici, od koder bodo na Pokljuko vozili brezplačni avtobusi. Prvi bo odpeljal približno tri ure pred začetkom tekem. V nedeljo, na zadnji tekmovalni dan, bo na Pokljuki družinski dan. Do Lesca in Bleda bodo iz Ljubljane vozili posebni vlaki v treh različnih terminih: prihod v Lesce ob 10.02 in 10.54 ter na postajo Bled Jezero ob 9.25. Tam vas bo pričakal avtobus in vas odpeljal na Pokljuko. Prevoz bo za vse, ki boste imeli vstopnice za tekme na Pokljuki, brezplačen.

Na Pokljuki se pripravljajo na prihod najboljših biatloncev na svetu.

IBU WORLD CUP BIATHLON POKLJUKA

22.-26. JANUAR 2020

POKLJUKA

BMW IBU SVETOVNI POKAL V BIATLONU

BMW, VIESSMANN, DKB, HORMANN, ERDINGER ALKOHOLFREI, BAUHAUS, POLAR

BIATLON JE SVETOVEN
IN POKLJUKA JE NJEGOVO SREDIŠČE

23. 1. - CHALLE SALLE & NIPKE
24. 1. - SMOOTH BAND
25. 1. - COVERLOVER
26. 1. - DRUŽINSKA POKLJUKA S ČUKI

PROGRAM
23 Jan ČETRTEK
14.15 Posamično moški 20 km
24 Jan PETEK
14.15 Posamično ženske 15 km
25 Jan SOBOTA
13.15 Štafeta mešanih dvojic
15.00 Mešana štafeta
26 Jan NEDELJA
12.15 Skupinski start moški 15 km
15.00 Skupinski start ženske 12,5 km

@BiathlonPokljuka @BiatlonPokljuka Biathlon.Pokljuka

WWW.BIATHLON-POKLJUKA.COM

SLOSKI, I FEEL LOVE, EUROVISION SPORT, mfr

Prepoved uporabe dveh pesticidov

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Včeraj, v četrtek, sta začeli veljati izvedbeni uredbi Evropske komisije, na podlagi katerih so države, članice Evropske unije, prekliale registracijo fitofarmaceutskih sredstev, ki vsebujejo pesticid klorpirifos in klorpirifos - metil. Po ugotovitvah Evropske agencije za varnost hrane imajo te snovi negativne genotoksične in nevrološke učinke, pri tem pa ni možno določiti najnižje vrednosti, ki bi ji bili ljudje še lahko varno izpostavljeni. V Sloveniji so registrirana tri sredstva, ki vsebujejo aktivno snov klorpirifos - metil,

to so Reldan 22 EC, Pyrinex M22 in Daskor 440. Pristojni organ je včeraj preklical registracijo teh sredstev, tako da v letošnji rastni sezoni ne bodo več dovoljeni. Insekticida Reldan 22EC in Pyrinex M222 so uporabljali za zatiranje škodljivcev na vinski trti, sredstvo Daskor 440 pa poleg tega tudi za zatiranje listnih uši ter koloradskega hrošča v krompirju, za zatiranje listnih in žitnih uši v ozimni in jari pšenici, ječmenu, ovsu, tritikali in rži, za zmanjševanje števila stebelnega kapusovega kljunotaja in za zatiranje repičarja v oljni ogrščici, oljni repici in gorjušici ter za zatiranje listnih uši v maku.

Tržne cene govejega mesa

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Agencija za kmetijske trge in razvoj podeželja pripravlja tudi tržno poročilo za goveje meso. Poglejmo, kakšne so bile cene v tednu med 30. decembrom in 5. januarjem, ko je bilo zaklanih 365 od 12 do 24 mesecev starih bikov, 16 več kot dve leti

starih bikov, 74 krav in 87 telic. K ceni so prišteti povprečni prevozni stroški v višini 6,63 evra na sto kilogramov hladne mase. Pri kakovostnih razredih se oznake U, R, O, P nanašajo na vizualno ocenjevanje mesnatosti živali, oznake 2, 3 in 4 pa določajo razvrstitev trupa glede na zamaščenost.

Cene klavnih trupov oz. polovic (v EUR/100 kg)

Kakovostni razred	Biki, stari od 12 do 24 mesecev	Biki, stari nad 24 mesecev	Krave	Telice
U2	345,88	-	-	343,63
U3	342,56	-	-	291,72
U4	-	-	-	340,14
R2	341,24	-	-	324,21
R3	341,09	335,73	247,60	334,84
R4	-	-	232,00	328,46
O2	307,64	-	207,43	216,63
O3	316,25	-	222,43	236,63
O4	-	-	226,63	341,63
P2	-	-	173,90	-
P3	-	-	193,80	-

Aditivi tudi v kislem zelju

Večina vzorcev kislega zelja, ki so jih vzeli pod drobnogled v zvezi potrošnikov, je vsebovala tudi aditive.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – V Zvezi potrošnikov Slovenije so vzeli pod drobnogled deset vzorcev kislega zelja različnih trgovskih in blagovnih znamk. Preverili so, kaj vse je poleg zelja v vrečkah in lončkih, ki jih ponujajo trgovci, pozorni pa so bili tudi na navedbo porekla. Kot so ugotovili, poreklo surovine, ki je zelo pomemben podatek za potrošnika, ostaja skrivnost, saj so na embalaži pregledanih izdelkov našli le podatek o tem, kje je bilo zelje kisano, in le na nekaterih podatke o

proizvajalcu. Ko so proizvajalce dodatno vprašali o poreklu, je večina odgovorila, da za izdelavo zelja uporabljajo zeljne glave, pridelane v Sloveniji, nekateri pa tudi iz Avstrije in Nemčije. Tuš in Mercator pa jim na vprašanje nista odgovorila.

Čeprav so proizvajalci na embalaži navedli, da je zelje

V zvezi potrošnikov svetujejo potrošnikom, da naj pri nakupu kislega zelja preberejo seznam sestavin in izberejo takega brez aditivov ali vsaj brez konzervansov ter z manj soli. Če ga uživajo v solati, naj izberejo nepasterizirano, pozorni naj bodo tudi na rok uporabe.

Izpolnitev davčnih obveznosti

Januarja morajo kmetje izpolniti nekatere davčne obveznosti do države, prav tako pa vložiti tudi zahteve za morebitne olajšave.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenija opozarja kmete na predložitev obračuna pavšalnega nadomestila za lani, na investicijske olajšave v kmetijstvu, novo dohodninsko lestvico in nove vrednosti splošne olajšave ter na spremembe pri uporabi izraza stalno prebivališče.

Kot navaja Ana Demšar - Benedičič, svetovalka za ekonomiko kmetijstva v pri Kmetijsko gozdarskem zavodu Kranj, morajo vsi davčni zavezanci, ki so imeli lani (vse leto ali samo del leta) pravico so uveljavljanja pavšalnega nadomestila, sestaviti obračun in ga v elektronski obliki preko sistema eDavki predložiti davčnemu organu najkasneje do 31. januarja. Obračun morajo oddati tudi imetniki dovoljenj, ki lani niso imeli nobene dobove; v tem primeru oddajo samo osebne podatke. Če obračuna ne bodo predložili, je za prekršek zagrožena globa od 200 do 1200 evrov ter odvzem pravice do pavšalnega nadomestila po uradni dolžnosti. Vsa dovoljenja za uveljavljanje pavšalnega nadomestila, ki so bila izdana od leta 2017 dalje, veljajo do preklica, preklic pa lahko opravi imetnik sam ali davčni organ.

Olajšave za vlaganja

»Kmetje, ki so lani investirali v kmetijsko mehanizacijo, opremo, trajne nasade ali osnovno čredo, imajo pravico do uveljavljanja

Kmetje, ki so lani investirali v kmetijsko mehanizacijo, lahko uveljavljajo olajšavo, rok za oddajo vloge je 5. februar.

investicijske olajšave.« pojašnjuje Ana Demšar - Benedičič in dodaja, da olajšavo lahko uveljavljajo z vlogo na davčni organ do 5. februarja ali poletje z ugovorom zoper informativni izračun dohodnine. Olajšave ne morejo uveljavljati za vlaganja v nakup zemljišč, nakup ali gradnjo stavb ter v nakup motornih vozil, razen traktorjev ter druge kmetijske in gozdarske mehanizacije. Olajšava se ne prizna za tisti del vlaganj, ki sta ga z nepovratnimi sredstvi sofinancirali država ali občine. Višina olajšave znaša štirideset odstotkov investicijskih vlaganj, pri čemer se kmetom, ki so zavezanci za davek na dodano vrednost (DDV), upošteva le neto znesek investicije (vrednost računa brez DDV), vsem ostalim pa od celotnega zneska računa. Za

vlaganja v letu 2020 se jim investicijska olajšava prizna največ do višine 63 odstotkov davčne osnove dohodka iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti. V primeru, da olajšava v letu vlaganja presega to davčno osnovo, pa z neizkoriščenim delom olajšave lahko znižujejo davčno osnovo še največ pet let po letu vlaganja. Priznana investicijska olajšava se razdeli v sorazmernem deležu med vse članke kmečkega gospodinjstva, ki so imetniki katastrskega dohodka.

Nova dohodninska lestvica

Zavezanci, ki lani pri dohodnini niso uveljavljali posebne olajšave za vzdrževane družinske člane ali želijo te podatke spremeniti,

lahko vložijo vlogo na davčni organ do 5. februarja. Letos velja tudi nova dohodninska lestvica, davčna stopnja za drugi in tretji razred se je znižala za eno odstotno točko, zvišala pa se je letna osnova pri posameznih davčnih razredih. Splošna olajšava, do katere je upravičen vsak zavezanec, se je zvišala s 3302,70 evra na 3500 evrov, vsi zavezanci s skupnimi dohodki do 13.316,83 evra pa so upravičeni še do dodatne splošne olajšave, ki pa se linearno spreminja v odvisnosti od višine dohodka. Spreminja se tudi opredelitev kmečkega gospodinjstva, ki po novem uvaja le pojem stalnega bivališča, in ne več začasnega. Torej je to skupnost ene ali več fizičnih oseb, ki imajo na dan 30. junija prijavljeno isto stalno prebivališče.

Večina proizvajalcev zagotavlja, da za kislo zelje uporabljajo zeljne glave, pridelane v Sloveniji.

nastanek različnih obolenj, med drugim nastanek nekaterih oblik raka.

Zelje vsebuje tudi sol, količina je sicer odvisna od izdelovalca, a večini bi na prehranskem semaforju zasvetila oranžna luč. V zvezi

potrošnikov ob tem opozarjajo, da odrasli že s povprečno desetimi dekagrami kislega zelja pokrijejo dnevne potrebe po soli in da je vsebnost soli možno zmanjšati s spiranjem zelja pred zaužitjem.

Dovoljenja Adrie Airways na javni dražbi

Izključna cena za dovoljenja znaša 45 tisoč evrov.

SIMON ŠUBIC

Ljubljana – Stečajni upravitelj Adrie Airways Janez Pustatičnik bo 23. januarja na javni dražbi prodal dovoljenja za opravljanje letalskih prevozov Adrie Airways, je razvidno iz objave na spletni strani Ajpesa. Izključna cena za dovoljenja znaša 45 tisoč evrov, kolikor je znašala tudi pisna ponudba za nakup poslovne celote v predhodno izvedenem postopku zbiranja nezavezujočih ponudb. Kot je pojasnil Pustatičnik, se vrednosti prodanega premoženja ne da oceniti na podlagi primerljivih tržnih cen.

Morebitni kupec bo moral v nadaljevanju odpraviti še neskladja, ki so nastala po preklicu operativne licence in začetku stečajnega postopka, sicer premoženja ne

bo mogel uporabiti. Agencija za civilno letalstvo je sicer ugodila prošnji, da se rok za odpravo teh neskladij podaljša do konca novembra, do takrat pa bo v začasnem odvzemu ostalo tudi spričevalo letalskega prevoznika.

Kot smo že poročali, je stečajni upravitelj Janez Pustatičnik za nakup poslovne celote Adrie Airways v stečaju prejel pet nezavezujočih ponudb. Podjetnik Joc Pečecnik naj bi se zanimal za celotno premoženje nekdanjega letalskega prevoznika in tehta tudi možnost ustanovitve letalske družbe z zunanjim tujim partnerjem, Izet Rastoder se zanima za spričevalo za komercialne plete, Ivo Boscarol pa je zainteresiran za Adrijino letalsko šolo, sicer hčerinskega podjetja, ki je prav tako končalo v stečaju.

Janša mora založiti stroške sodnega postopka

SIMON ŠUBIC

Kranj – V primeru sodnega preizkusa denarne odpravnine za delnice družbe RTC Krvavec, ki ga je pred Okrožnim sodiščem v Kranju sprožilo Vseslovensko združenje malih delničarjev (VZMD), je ljubljansko višje sodišče kot neutemeljeno zavrnilo pritožbo Alpske investicijske družbe v lasti poslovneža Janeza Janše na plačilo predujma v višini 8925 evrov za stroške sodnega procesa, so ta teden sporočili iz VZMD.

V združenju menijo, da je bil namen Janševе pritožbe zavlačevanje postopka, v

katerem združenje oporeka višini denarne odpravnine za iztisnjene delničarje, ki jo je večinski lastnik RTC Krvavec izglasoval na skupščini novembra 2018. Ta je znašala 1,53 evra na delnico, po oceni VZMD pa bi morala biti vsaj petkrat višja, in sicer v intervalu od 6,65 do 7,62 evra na delnico. Sodnemu postopku za doseg dodatne denarne odpravnine se je VZMD-ju pridružila že več kot polovica vseh iztisnjenih delničarjev, v združenju pa vabijo tudi preostale delničarje, da podpišejo Delničarski sporazum in poblastilo odvetniku, ki jo jih že prejeli.

Zelena zima smučiščem zmanjšuje dohodek

◀ 1. stran

Več težav jim povzroča inverzija in posledično visoke temperature, zato poskušajo čim več zasneževati ponoči, ko se temperature spustijo pod ledišče, motivirajo pa jih pohvale smučarjev, da je smučišče dobro pripravljeno in urejeno.

V Kranjski Gori je bila v času novoletnih počitnic zasedenost destinacije skoraj stoodstotna, ta čas pa se zaradi »kroničnega« pomanjkanja snega in močnih odjuga zasedenost giblje med šestdesetimi in sedemdesetimi odstotki. Med gosti prevladujejo Srbi in Italijani, medtem ko je zaradi skrajšanih zimskih počitnic na Hrvaškem opazen precejšen upad hrvaških gostov. Predvsem slovenski gostje so rezervirane termine zamenjali za termine v začetku februarja, so povedali v Turizmu Kranjska Gora. Zaradi pomanjkanja snega je obisk zagotovo manjši, kolikšen je izpad prihodka, pa v Turizmu Kranjska Gora ne razkrivajo. Povedali so le, da so se potrudili s pripravo dodatne ponudbe, uredili so tri drsališča in smučarskotekaške proge v Ratečah in Planici.

Na Soriški planini dosejanje sezono ocenjujejo kot zelo slabo. Decembra so izdelali nekaj umetnega snega, a je pred božičem nastopila odjuga. »Še vedno obratujeta samo otroška vlečnica Lucija in vlečnica Slatnik, pri čemer nam je progo Slatnik uspelo urediti na celotni dolžini 1100 metrov,« je pojasnila direktorica Turističnega centra Soriška planina Polona Golija. Od 26. decembra, ko so začeli sezono, so našli okoli šest tisoč smučarjev, ob

Na kranjskogorskem smučišču jim je kljub pomanjkanju naravnega snega uspelo pripraviti večino prog. / Foto: Primož Pičulin

polnem obratovanju pa bi jih po besedah Golijeve okoli 15 tisoč. »Izpad prihodka je precejšen, poleg tega pa so stroški zasneževanja veliki, saj smo pravzaprav zasneževali dvakrat isto.« O zasedenosti njihovih namestitvenih kapacitet je Golijeva povedala, da so po novem letu beležili odpovedi namestitvev med tednom, zasedenost ob koncih tedna pa je okoli osemdesetodstotna.

Na smučišču Cerčno so minuli mesec zabeležili sedemdeset odstotkov manjši obisk kot decembra leta 2018, na finančni strani pa je bila realizacija do polovice nižja. »Trenutno še ne moremo podati podrobnih podatkov o izgubi zaradi slabega začetka sezone, saj jih še pripravljamo,« je razložil Borut Pirih, vodja marketinga Hotela Cerčno, pod okrilje katerega sodi tudi smučišče. Trenutno obratujejo

štiri od devetih prog, ob primernih pogojih pa zasnežujejo tudi preostale proge. In kako je z zasedenostjo namestitvenih kapacitet? »Veliko večino odpovedi smo beležili v decembru, medtem ko se v teh dneh kapacitete dobro polnijo in so na ravni dolgoletnega povprečja,« je še odvrnil Pirih.

Na smučišču Stari vrh je smučanje možno od začetka januarja dalje, v primerjavi s preteklimi smučarskimi sezonami pa so doslej našteveli približno dve tretjini manj smučarjev, je razložil direktor družbe STC Stari vrh Tomaž Trobiš. Zasnežujejo glavno progo za šestdeset kilometrov in pol. Prihodki po Trobiševih besedah ne pokrivajo niti dnevnih stroškov obratovanja, tako da izpad prihodka ta čas znaša že okrog sto tisoč evrov. »Decembra so samo stroški za energijo znašali 28 tisoč

evrov, prihodkov pa je bilo okrog sedem tisoč evrov,« je poudaril Trobiš.

Letošnja sezona na Voglu je popolnoma primerljiva z lansko, ko so žičnico Orlove glave prvič v sezoni zagnali šele 20. januarja, je povedala Aleksandra Fiorelli, direktorica skupnih služb v podjetju Žičnice Vogel. Trenutno tako obratujeta sedežnica Brunarica in otroški park, druge naprave pa bodo zagnali ob prvi malo večji pošiljki snega. Kot še pravi Fiorellijeva, je bil Vogel med prazniki lepo obiskan. V januarju precej gostov beležijo ob koncih tedna, bistveno manj pa med tednom, ko je turistov v vsej destinaciji manj. Ker na Voglu nimajo sistema umetnega zasneževanja, se z upanjem ozirajo v nebo in si želijo, da bi bil, tako kot je bil lani, ljubiteljem snežnih radosti precej bolj kot december in januar naklonjen februar.

Povečujejo se nekatera tveganja

Finančni sistem v Sloveniji je stabilen, a se ob »ohlajanju« gospodarstva in negotovosti v mednarodnem okolju povečujejo nekatera sistemska tveganja.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Banka Slovenije v najnovejšem Poročilu o finančni stabilnosti ugotavlja, da je finančni sistem

v Sloveniji stabilen, vendar se zaradi »ohlajanja« gospodarstva in negotovosti v mednarodnem okolju povečujejo tudi glavna sistemska tveganja. Da se negotovost v

mednarodnem okolju povečuje, se kaže v šibkejši rasti slovenskega gospodarstva; to pa v razmerah nizkih obrestnih mer povečuje dohodkovno tveganje bančne sistema. »Dobičkonosnost bank bo tako vse bolj odvisna od obsega kreditiranja,« ugotavljajo v Banki Slovenije in dodajajo: »Povečano je tudi tveganje, ki izhaja iz trga nepremičnin, a se ob umirjanju rasti cen tveganje zmanjšuje. Rast

stanovanjskih posojil ostaja zmerna in stabilna, izpostavljenost bank do gradbeništva pa nizka.« Kredito tveganje v bančnem sistemu ocenjujejo kot nizko, kar je predvsem posledica uspešnega znižanja nedonosnih posojil v zadnjih letih. Potrošniška posojila so predstavljala pomemben vir tveganj, a so se ta po sprejetju zavezujočih ukrepov zmanjšala. »Kapitalska ustreznost bančnega

V Banki Slovenije opozarjajo na nekatera finančna tveganja.

Banka Slovenije je v poročilu o finančni stabilnosti objavila tudi rezultate ankete med bankami. Rezultati kažejo, da banke vse več denarja namenjajo za razvoj izdelkov in storitev, ki temeljijo na novih finančnih tehnologijah (FinTech), in da se zavedajo obstoja podnebnih tveganj.

sistema je dokaj dobra, a bo z 'ohlajanjem' gospodarske rasti ustvarjanje dobička postalo za banke izziv. V prihodnje bo za banke pomembna smotrna razdelitev dobička, še posebej v

bankah z nižjimi kapitalskimi presežki. Razlike med bankami so namreč tako glede kapitalskega kot likvidnostnega položaja precejšnje,« ugotavljajo v Banki Slovenije.

V Kranju zbirali prispevke

SIMON ŠUBIC

Kranj – Policisti so v sredo na podlagi prijave o nedovoljenem zbiranju prispevkov v Kranju obravnavali tri Romune. Izsledili so jih, ko so se peljali z območja, kjer so zbirali prispevke. Policisti so voznika obravnavali zaradi več kršitev prometnih pravil, in sicer vožnje v rumeno luč in odmetavanja odpadkov iz vozila, avtomobil pa tudi ni

bil tehnično brezhiben. Do nedovoljenega zbiranja prispevkov običajno prihaja na parkiriščih trgovskih centrov in krajih, kjer se zbira množica ljudi, kršitelji pa so običajno tujci, so pojasnili na Policijski upravi Kranj. Preden izročite prispevek, se prepričajte, da ima oseba dovoljenje za zbiranje prispevkov, še svetujejo. Sume zlorab prijavite policiji na interventno številko 113.

Poziv vozniku: Bodi »dec«

SIMON ŠUBIC

Radovljica – »Bodi 'dec' in se javi, da pojasniš svojo plat poteka dogodkov,« gorenjski policisti preko Facebooka pozivajo voznika, ki je v torek zjutraj na prehodu za pešce v Radovljici trčil v otroka. Nesreča se je zgodila okoli 7.10, ko je neznan voznik peljal iz smeri

zdravstvenega doma v Radovljici proti Vurnikovemu trgu. Domnevno gre za bel osebni avtomobil znamke Volkswagen. Otrok se je v nesreči lažje poškodoval. Voznika policisti prosijo, da se jim zaradi razjasnitev okoliščin nesreče javi, priče pa pozivajo za informacije na interventno številko 113 ali anonimni telefon 080 1200.

Kraj torkove nesreče v Radovljici / Foto: PU Kranj

Reševalci niso taksisti

SIMON ŠUBIC

Kranjska Gora – V sredo popoldan so se pri sestopu z Razorja zaradi teme zaplezali trije planinci. V dolino so jih prepeljali s helikopterjem. To je bila že tretja intervencija letos, da smo nudili samo taksi prevoz v dolino, je po intervenciji preko Facebooka sporočil Miha Noč, predsednik Gorske reševalne službe Kranjska Gora. Enkrat je šlo za intervencijo v Butinarjevi grapi v Grebencu in dvakrat v Kugijevi smeri v Razorju.

Za obe intervenciji v Razorju so reševalci klic na pomoč prejeli skoraj v istem času, okoli 15.30, kar pomeni uro in pol pred temo. »To kaže,

da mlajši rod plezalcev na turi nima nobene rezerve za primer bivaka in rajši v takem primeru zaprosijo za prevoz v dolino. Obe intervenciji v Razorju sta bili izvedeni zelo na meji. Obakrat je helikopter v dolini pristal že v temi, da o tveganju pri opravljanju stenskega reševanja ne govorim. Tako reševanje po nepotrebnem izpostavlja reševalne ekipe nevarnosti, po drugi strani pa še zaseda helikopter, zaradi česar se lahko zgodi, da ne bi mogel opraviti kake bolj življenjsko ogrožajoče intervencije. Reševalci radi pomagamo pomoči potrebnim, to je naše poslanstvo in način življenja, taksisti pa nismo!!!« je še razložil Noč.

Vlomilec v hiši

Lancovo – Na Lancovem je nekdo v sredo ponoči vlomil v stanovanjsko hišo. Odtujil je manjši znesek denarja in bančno kartico, s katero je kasneje poskušal dvigniti denar. Dvig mu ni uspel, sporoča policija.

Zagorelo na skednjo

V ponedeljek zvečer je v Mošnjah izbruhnil požar na gospodarskem posloju in le hitri intervenciji okoli sto gasilcev gre zasluga, da se ni razširil na stanovanjski del objekta.

MARJANA AHAČIČ

Mošnje – V ponedeljek malo po 21. uri je požar zajel gospodarsko poslopje v Mošnjah. »Po naključju ga je opazil domačin, ki je prihajal iz Podvina. Takoj je poklical na 112, nato mene in hitro opozoril družino, da se je umaknila iz hiše,« je povedal Dušan Jelovčan, poveljnik PGD Mošnje, ki je tudi vodil intervencijo. »Pred gasilskim domom sem bil že pred pozivom, dve minuti po pozivu so bili tu domači gasilci – k sreči smo gasilci sosedje kmetije, na kateri je zagorelo, svoje je k hitri intervenciji prispevalo tudi dejstvo, da je zagorelo zvečer, ko so bili gasilci doma, ne po službah,« je še razložil.

Domačim so se kmalu pridružili še gasilci okoliških gasilskih društev Mošnje, Brezje, Ljubno, Lesce, Radovljica in Begunje, ki so požar pogasili, prekopal seno in iz objekta rešili deset glav živine. Kot so sporočili policisti, je dežurni delavec elektro podjetja izklopil celotne Mošnje iz električnega omrežja, zimska služba komunalnega podjetja pa je zaradi nizkih temperatur posipala vozišče. Na intervenciji je skupno sodelovalo okoli sto gasilcev. Zaradi varnosti je na kraju ostala požarna straža.

Kriminalisti so pri ogledu kraja požara ugotovili, da je zagorelo pri dimniku, vgrajenem med stanovanjsko hišo in gospodarskim poslojem. »Iz gospodarskega posloja se je ogenj v nadaljevanju razširil še na del ostrešja stanovanjske hiše. Tuja krivda za požar je izključena. Na ostrešju in starejših pripomočkih za kmetijstvo je nastalo za nekaj

Gasilci so reševali živino in odstranjevali seno.

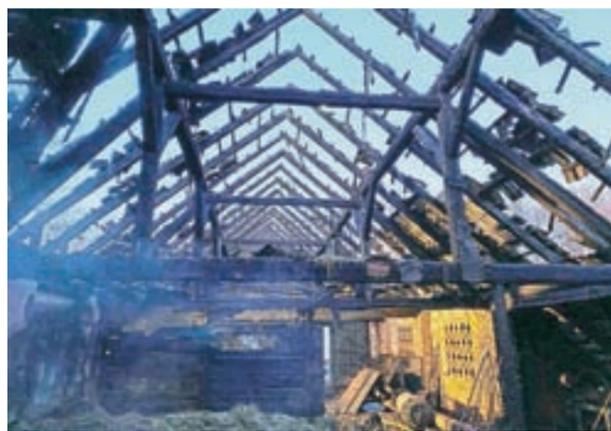
deset tisoč evrov materialne škode,« so še ugotovili.

»Požar smo omejili dokaj hitro, ker smo se osredotočili na območje, kjer se stikata stanovanjski del objekta in gospodarski objekt. Obenem smo hitro reševali živino, ki smo jo proti jutru že vrnili v hlev, ki v požaru ni bil toliko poškodovan, da ne bi bil uporaben. Je pa skoraj popolnoma zgorel leseni skedenj z ostrešjem,« je povedal Dušan Jelovčan.

Gasilci so ob dveh ponoči zaključili delo in vzpostavili gasilsko stražo, zgodaj zjutraj hlevu zagotovili elektriko, da so lastniki lahko pomogli živino, kasneje pa pomagali pri odvozu pogorelega materiala in sena ter dokončno pogasili vsa žarišča. Kot pravi Dušan Jelovčan, ki je tudi predsednik Krajevne skupnosti Mošnje, jih čaka še veliko dela, med drugim so morali čez ostanek ostrešja napeti folijo, da gospodarsko

poslopje zaščitijo pred vremenskimi vplivi.

»Takah sosedov in gasilcev, kot jih imamo pri nas, ni nikjer na svetu!« pa je v sredo popoldan, še vedno v šoku po požaru, povedala Vida Janc, ki na kmetiji živi z možem Tonetom ter sinovoma Janezom in Matjažem. »Niti pomisliti ne smem, kaj bi se zgodilo, če bi zagorelo sredi noči, ko bi spali! Ko je sovaščan, ki je opazil požar, pozvonil pri vratih in rekel, da gori, sem spraševala, pri katerem sosedu. Nismo opazili, da je zagorelo pri nas, pa sva bila z možem še petnajst minut pred tem na skednjo,« je povedala. Potem, pravi, se je vse dogajalo zelo hitro. »Prišli so gasilci in sosedje, ki so tudi pomagali. Takoj je bil tu čaj, voda, po koncu gašenja tudi pecivo, zadnja dva dni pa sosede prinašajo hrano, da jo postrežem vsem, ki so prišli pomagat. Zares sem vsem zelo hvaležna, tudi poveljniku Gasilske zveze Radovljica Janezu Koselju,« je povedala Vida Janc.

Požar je popolnoma uničil ostrešje gospodarskega posloja. / Foto: PGD Mošnje

Plava vnovič obtožen izsiljevanja

Metija Plavo iz Potoč čaka ponovljeno sojenje zaradi domnevnega izsiljevanja šenčurskega kmeta Aleša Šterna. Kranjsko tožilstvo mu medtem skupaj z bratom očita že nov primer izsiljevanja.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Višje sodišče v Ljubljani je razveljavilo sodbo kranjskega okrožnega sodišča, ki je pred dvema letoma Metija Plavo iz Potoč zaradi domnevnega izsiljevanja šenčurskega kmeta Aleša Šterna, od katerega naj bi protipravno pridobil 754 tisoč evrov, obsodilo na tri leta zapora. Sodišče je ob tem

Plavi odpravilo ukrep preprečitve približevanja Šternu, je povedal Plavin zagovornik Mitja Sever. Sodbe višjega sodišča stranke še niso prejele, zato podrobnosti niso znane.

V sredo je sicer na kranjskem okrožnem sodišču stekel nov kazenski postopek zoper Metija Plavo, ki ga kranjska tožilka Polona Košnjek tokrat obtožuje, da naj

bi z bratom Edijem v obdobju od junija 2013 do januarja 2015 izsiljeval Aleksandra Arha za skupni znesek okoli sto tisoč evrov. Predobravnavni narok so opravili samo za Metija Plavo, ki krivde tudi v tej zadevi ne priznava, za brata Edija pa ga bodo izvedli kasneje.

Sodnica Polona Kukovec je začetek glavne obravnave napovedala za 23. marec.

Obramba tako kot že v zadevi glede domnevnega izsiljevanja Aleša Šterna tudi tokrat dvomi o verodostojnosti nekaterih prič, med drugim tudi kriminalistov, zato je predlagala njihovo neposredno zaslišanje in vrsto dodatnih poizvedb. Sodnica je sporočila, da se bo o teh dokaznih predlogih odločila po zaslišanju oškodovanca in ključnih prič.

KURILNO OLJE
DATRIS
GREJE MOČNEJE
080 2341
Datris d.o.o., Alpska cesta 43, 4248 Lesce

GGG +

AKTUALNO
POGOVOR
ZANIMIVOSTI
NA ROBU
RAZGLLED

Optimističen tudi po nesreči

Največja želja 22-letnega Aljoša Habjana iz Selc, ki je pred pol leta ob nesrečnem skoku v morje postal tetraplegik, je, da bi zaživel čim bolj samostojno življenje. Kljub hudi nesreči je ohranil nasmeh na obrazu, a priznava, da pridejo tudi težki trenutki. Takrat nekdanji plavalec, ki je užival tudi v nogometu in košarki, zapre oči in se, vsaj v mislih, znova zapodi za žogo ...

ANA ŠUBIC

Bil je 25. junij 2019, ko se je življenje Aljoše Habjana iz Selc obrnilo na glavo. Tisti večer je nekdanji plavalec kranjskega Triglava in reševalec iz vode, ki ga je študij kineziologije pripeljal v Koper, preživel na plaži v družbi prijateljev. »Praznovali smo 'cimrov' rojstni dan. Drugega se ne spomnim. Zbudil sem se v bolnišnici,« pripoveduje Aljoša, ki so mu kasneje prijatelji opisali nesrečni dogodek, ob katerem je postal tetraplegik. Okoli polnoči so se odpravili na nočno osvežitev v morje, vanj se je Aljoša pognal s koprškega pomola. Od tam je sicer že skakal, vendar pa je bila gladina morja usodnega večera zaradi močne oseke zelo nizka. Prijatelji so ga izvlekli iz vode in poklicali reševalce, ki so ga odpeljali v izolško bolnišnico, od tam pa na operacijo v ljubljanski klinični center. »Toliko so mi povedali, prav podrobno me pa niti ni zanimalo. Kar se je zgodilo, se pač je. Nesmiselno se je sekirati. Treba je gledati naprej,« pravi Aljoša, ki je kljub hudi nesreči ohranil optimizem in veliko vnemo,

Zbiranje donacij prek SMS-sporočil s ključno besedo ALJOSA5 na 1919, s čimer posameznik daruje pet evrov, bo predvidoma potekalo do 1. februarja. Denarno pomoč še vedno zbira tudi Župnijska karitas Železniki (Trnje 23, 4228 Železniki) na računu SI56 0700 0000 1031 394, s pripisom ZA ALJOŠA.

saj si želi, da bi v rehabilitacijskem inštitutu Soča čim bolj okreval.

Po nesreči in enem dnevu kome se je zbudil v ljubljanskem kliničnem centru. »Malo je čudno, ko se skušaš premakniti, pa ne gre. Vedel sem, da se je moralo nekaj zgoditi, da sem verjetno skočil v vodo. Utrpel sem zlom petega vretenca in poškodbo hrbtenjače ob šestem in sedmem vretencu,« je razložil Aljoša, ki je kot absolvent kineziologije, vede o gibanju človeškega telesa, situacijo dobro poznal.

Vesel vsakega napredka

V prvih mesecih rehabilitacija ni bila intenzivna, saj je zaradi bolezni in preležanine nekaj časa preživel na infekcijski kliniki, v zadnjih mesecih pa ima na Soči vsakodnevno tri vrste terapij: poleg fizioterapije še respiratorno in delovno terapijo, pri kateri trenira oblačenje majice in vaje za motoriko, da bo lahko čim bolj samostojen. Sledita kosilo in počitek v postelji. Vesel je vsakega, tudi najmanjšega napredka, ki ga prinese rehabilitacija. Sprva od prsi navzdol ni čutil ničesar.

Bil je tako šibek, da je komaj dvignil roko, a se mu je sčasoma uspelo okrepiti. »Ramenski obroč je še kar gibljiv. Rok ne morem iztegniti, saj triceps ni v redu, jih pa zahvaljujoč bicepsu lahko pokrčim. Prste čutim, a jih ne morem premakniti. Čutim tudi dotik na levi nogi. Res si želim čim bolj okrevati. Bolj kot ne cel dan razmišljam o tem. Poskušam premakniti kaj, česar do tedaj nisem. Na začetku je bil napredek res hiter. Vsako jutro sem najprej preveril, ali morda kaj več čutim. In skoraj vsak dan tudi sem, a se potem to sčasoma upočasni in je kar malo neprijetno, ko kljub trudu nekaj časa ni zaznati opaznejšega napredka. Vendar pravijo, da so taka nihanja običajna in da je pač enkrat napredek hitrejši, drugič pa počasnejši. Menda je časa za napredek dve leti, nekateri pravijo, da tri,« je razložil Aljoša, ki tako ves trud usmerja v rehabilitacijo. Upa, da bo nekoč imel dovolj moči v rokah, da bo poleg električnega lahko uporabljal tudi voziček na ročni pogon, ki je zložitljiv in enostavnejši za uporabo, ob kateri bi se še dodatno krepil.

Za večjo samostojnost že uporablja različne pripomočke. Med obroki ima na dlani posebno držalo za pribor, telefon ima opremljen z nosilcem, ki ga natakne na roko. Tako ima dostop do interneta in družabnih omrežij. Sedaj že zmore odpisati na sporočila, tipkanja se loti

s členkom mezinca. Občutek, da ne potrebuje pomoči čisto pri vsaki stvari, je, kot pravi, zelo dober.

Aljoševa mati Anita pove, da je njen sin že od nekdaj zelo pozitivno naravnán. Da ne bo nikoli potarnal, če pa že, pa to stori prijazno. Kljub optimizmu pa pridejo tudi težki trenutki. »Rad sem bil zunaj in se ukvarjal s športom, zato se ni bilo lahko sprijazniti, da košarke in nogometa ne bo več. Včasih zamižim in si predstavljam, da znova igram ...«

Aljošovo zgodbo delil tudi Luka Dončić

Aljoša se bo iz Soče vrnil predvidoma spomladi. Starša ob družinski hiši že urejata invalidu prilagojeno stanovanje, ki bo opremljeno tudi z dvigalom. Za Habjanove bo finančni velik zalogaj tudi nakup ustreznega transportnega vozila, v katerega se bo Aljoša lahko zapegljal z elektromotornim vozičkom, ki tehta krepko čez sto kilogramov. Nadvse hvaležni so za pomoč, zbrano na dobrodelnih prireditvah na Selškem, z donacijami so se odzvala podjetja, prijatelji in sodelavci staršev ..., v zadnjem času pa odmeva vseslovenska akcija, ki jo je sprožil Plavalni klub Triglav Kranj v sodelovanju s Slovensko karitas. Akcijo so poleg znanih športnikov podprli tudi številni drugi znani Slovenci, na Aljošovo zgodbo in zbiranje pomoči pa je prek Instagrama opozoril

Aljoša Habjan: »Kar se je zgodilo, se pač je. Nesmiselno se je sekirati. Treba je gledati naprej.« / Foto: Anita Habjan

celo košarkar Luka Dončić. Zbiranje donacij prek SMS-sporočil s ključno besedo ALJOSA5 na 1919 bo predvidoma potekalo do 1. februarja, še pred tem pa bodo jutri na mednarodnem plavalnem tekmovanju Boštjanov Dr. Fig v Kranju Aljoševima staršema predali simbolični ček z do tedaj zbranim izkupičkom. Denarno pomoč še vedno zbira tudi Župnijska karitas Železniki (Trnje 23, 4228 Železniki) na računu SI56 0700 0000 1031 394, s pripisom ZA ALJOŠA.

Aljoša pravi, da je dobrodelne akcije spremljal preko družabnih omrežij in da kar ni mogel verjeti, kdo vse se je odzval in da bo deležen tolikšne pomoči. Veseli se vrnitve v domače okolje in z zanimanjem spremlja urejanje stanovanja, v katerem bo skušal zaživeti čim bolj samostojno. »Kljub situaciji, v kateri sem se znašel, se moj pogled na življenje ni kaj dosti spremenil. Če bi še kdaj imel možnost skočiti v vodo, bi to storil, saj sem v tem užival.«

Zgodbe

Tilen Čebulj iz Cerkelj – mladenič, ki bo svetoval papežu ... Stran 18

Zanimivosti

Projekt so zaključili z izdajo knjige Rateška košta: prehranska dediščina Rateč. Stran 19

Obletnice

Minilo je sto petdeset let od začetkov cerkvenega petja na Jezerskem. Stran 20

Od petka do petka

Janez Janša je za oddajo Politično na TV Slovenija ocenil, da je sedanja vladna koalicija klinično mrtva, kot možnost pa vidi sestavo koalicije, ki bi preprečevala škodo. / Foto: arhiv GG

Na Evropskem sodišču za človekove pravice je bila vložena tožba zaradi nedostopnosti volišč in glasovanja za invalide. / Foto: Tina Dokl

Lani je helikopterska posadka Slovenske vojske opravila največ posredovanj doslej. / Foto: arhiv GG

Vojaki prispeli iz Iraka, ugibanja o novi vladi

SIMON ŠUBIC

Slovenski vojaki so se umaknili iz Iraka

Šest slovenskih vojakov, ki so delovali v okviru mednarodne misije Neomajna odločenost v bazi v Erbilu v Iraku, se je prejšnji teden v četrtek zvečer prek Turčije vrnili v domovino. Slovenija se je kot edina država za umik svojih vojakov odločila po iranskem raketnem napadu na dve bazi s koalicijskimi silami v Iraku, med njimi tudi na bazo v Erbilu, kar je bil odgovor na usmrtilitev visokega iranskega generala Kasema Solejmanija, ki so ga 3. januarja izvedle ZDA. Slovenija sicer ostaja v operaciji Neomajna odločenost v Iraku, ki je namenjena urjenju iraških sil v boju proti teroristični skupini Islamska država, do 1. februarja pa bo predvidoma v Erbil kot redna rotacija odšel nov kontingent Slovenske vojske. Bolj kot sama vrnitev slovenskih vojakov je v javnosti v zadnjem tednu odmeval način, kako je bila sprejeta odločitev za njihovo »relokacijo«, kot se je izrazil minister za obrambo Karl Erjavec. Prav nanj in predsednika republike Boruta Pahorja leti največ očitkov, da sta pri sprejemanju odločitve o vrnitvi slovenskih vojakov v domovino pripravila neprijetno predstavo za medije.

Ugibanja o novi vladi

Ta teden so se znova obudila ugibanja o morebitni novi vladi. Podžgal jih je pravak SDS Janez Janša, ki je v nedeljski oddaji Politično na TV Slovenija ocenil, da je sedanja vladna koalicija klinično mrtva, kot možnost pa vidi sestavo koalicije, ki bi preprečevala škodo. Ali je kdo dovolj ambiciozen, da sestavi novo vlado, naj bi se pokazalo v naslednjih tednih, je še ocenil Janša. Sledila je izjava predsednika NSi Mateja Tonina, da pogovori o alternativnih koalicijah med nekaterimi strankami ves čas potekajo, a treba je zagotoviti 46 glasov. V koalicijskih LMŠ, SD, SAB in DeSUS so sodelovanje v pogovorih o oblikovanju nove koalicije zankali, prav tako v opozicijskih SNS in Levici. Premier Marjan Šarec pa je za časnik Delo dejal, da ni razlogov za padec vlade in da je imel Janša priložnost sestaviti vlado, a je ni sprejel.

Razveljavitev obsodbe Rupnika

V javnosti prav tako še vedno odmeva odločitev vrhovnega sodišča, da razveljavi obsodbo domobranskega generala Leona Rupnika in vrne zadevo v ponovno sojenje Okrožnemu sodišču v Ljubljani, o čemer

sta prejšnji teden poročala časnik Dnevnik in Večer. Obsodba Rupnika, ki so ga zaradi izdaje in sodelovanja z okupatorjem septembra 1946 usmrtili pod Golovcem, je bila razveljavljena, ker tedanja sodba vojaškega sodišča v nekaterih točkah ni bila obrazložena, sodišče pa vsebinsko sodbe ni presojovalo. Pravni strokovnjaki pričakujejo, da bodo postopek zoper pokojnega Rupnika ustavili, kar pa po njihovi oceni ne pomeni tudi njegove rehabilitacije. Vrhovno sodišče je sicer zahtevo za varstvo zakonitosti obravnavalo na pobudo Rupnikovih potomcev.

Tožba zaradi nedostopnosti volišč

Dva slovenska invalida sta prejšnji teden na Evropsko sodišče za človekove pravice (ESČP) vložila tožbo zoper državo zaradi nedostopnosti volišč in glasovanja. Uporabnika invalidskih vozičkov sta leta 2015 pred referendumom o družinskem zakoniku prosila Državno volilno komisijo za ureditev dostopnosti njunih volišč pri referendumu in vseh prihodnjih volitvah. Državna volilna komisija, kasneje pa še upravno sodišče, prosilcema nista ugodila. Zavrnilo ju je tudi vrhovno sodišče, ker da dostopnosti ne moreta zahtevati vnaprej, ampak

se lahko na sodišče obrne ta šele po glasovanju. Ustavno sodišče pa njune pritožbe sploh ni sprejelo v obravnavo, prav tako ne njunega predloga za ureditev dostopnosti pri volitvah v evropski parlament maja lani. Ker sta izčrpala vse sodne poti v Sloveniji, sta se zdaj obrnila še na ESČP. Kot je pojasnil pravnik Jurij Toplak, profesor na Pravni fakulteti v Mariboru, ki je sodeloval pri priravi pritožbe evropskemu sodišču, mednarodna konvencija o pravicah invalidov, ki v Sloveniji velja že od leta 2008, nalaga dostopnost volišč, glasovanja in volilnih postopkov, čemur pa Slovenija ni sledila. Na ESČP so se iz istega razloga obrnili tudi v Društvu za pravice invalidov Slovenije, ki od države terja 54 milijonov evrov odškodnine za 18.000 invalidov, ki zaradi neprilagojenosti volišč v preteklosti niso mogli glasovati.

Lani več helikopterskih reševanj

Število posredovanj helikopterske posadke Slovenske vojske se zadnja leta povečuje. Lani so tako posredovali 733-krat, prepeljali 767 poškodovanih ali obolelih in naleteli 840 ur. Posredovanj je bilo tako 79 več kot leto pred tem in največ doslej, so v ponedeljek sporočili iz ministrstva za obrambo.

Sloenci v zamejstvu (729)

Že desetič pisana pomlad

JOŽE KOŠNJEK

med sosedi

Pretekli teden so predstavniki Volbankove ustanove – imenuje se po koroškem Slovincu, zdravniku Jožetu Volbanku, ki je delal v Kranjski Gori in tam leta 1981 umrl – predstavili letošnji jubilejni, 10. literarni natečaj Vesela pomlad. Mladi vseh starosti pišejo vsako leto pesmi, zgodbe, pravljice in pogovore na temo, ki jo določi žirija. Lani je oddalo svoja dela 613 otrok iz 31 vzgojnoizobraževalnih ustanov na Koroškem.

Na dan z besedo – je moto natečaja. Mladi s pisanjem utrjujejo znanje slovenščine, bistrijo svoje literarne talente in s tem posredno prispevajo k ohranjanju in širjenju slovenske besede. Tudi letos bodo piščiči razdeljeni

v štiri skupine. V prvi skupini – tretja do peta šolska stopnja – bodo mladi pisali na temo Za rojstni dan. V drugi skupini – od šeste do devete šolske skupine – bodi pisali o sreči. V tretji – od desete do trinajste stopnje – pa na temo Čez most. Za najstarejšo skupino do 15 let je žirija izbrala temo Ogledalo. Rok za oddajo del je 16. marec. Natančnejša pojasnila dajejo na elektronskem naslovu

office@promlad.at, veliko pa pove tudi spletna stran www.promlad.at.

V prihodnjem tednu se bo na dvojezičnem delu Koroške marsikaj dogajalo. Danes, 17. januarja, med 8.30 in 13. uro bo dan odprtih vrat na Višji šoli za gospodarske poklice v Šentpetru pri Šentjakobu. Ta šola, ki uživa tudi v Sloveniji velik ugled in jo obiskuje precej dijakinj in dijakov iz Slovenije,

V nedeljo, 19. januarja, ob 15.30 bo v dvorani v Bistrici v Rožu koncert Rožanskih muzikantov in tamburašev iz Šentjanža. Program bo povezoval Štefan Feinig.
V petek, 24. januarja, ob 19. uri pa bo v centru K&K v Šentjanžu odprtje razstave del slikarja Franca Rasingerja ob njegovi 70-letnici. Franc Rasinger je doma v bližnjem Šentpetru pri Šentjakobu.

Mag. Jasna Černjak, strokovna sodelavka literarnega natečaja Pisana pomlad

bo prihodnji petek, 24. januarja, prejela eno od najbolj uglednih priznanj, ki jih podeljujejo organizacije Slovencev na Koroškem – Tišlerjevo nagrado. Šola, ki je bila ustanovljena pred 111 leti, bo nagrajena zaradi izjemnih izobraževalnih dosežkov, za negovanje slovenskega jezika, za povezovanje

med nemško in slovensko govorečimi in za prispevek k sodelovanju med sosednjimi državami in regijami. To šolo ima v lepem spominu precej naročnikov in bralcev Gorenjskega glasa. Lani so jo obiskale kar tri skupine naših izletnikov in za vse so gostitelji priredili izjemno pristrčen sprejem.

Po svetu

Podnebje, beseda leta

Zadnja leta v nekaterih prestolnicah sveta izbirajo besedo leta. Ob tem smo lahko ponosni, da je bilo za slovensko besedo leta 2019 izbrano podnebje. Saj so podnebne spremembe svetovna tema številka ena ...

MIHA NAGLIČ

Osnovni pojmi

Beseda podnebje je torej v zraku. Da bi bolje razumeli razpravo o podnebnih spremembah, ki se širi po vsem svetu – tako kot podnebne spremembe same – si oglejmo najprej temeljne pojme v tej razpravi. Navajamo jih štirinajst. 1. Kaj je podnebje? »Povprečno stanje vremena, vključujoč njegovo spremenljivost na različnih geografskih območjih. Podnebje obsega vse vremenske pojave na nekem območju in ni odvisno samo od dogodkov v ozračju, ampak od medsebojnega vpliva vseh okoliščin (sestava in poračunost tal, vlaga in pritisk zraka, bližina morja, nadmorska višina, vetrovnost, sevanje sonca ...).« 2. Kaj so podnebne spremembe? »Sprememba podnebja, ki jo povzročijo naravni ali človeški dejavniki ali kombinacija obojih.« 3. Kaj so toplogredni plini (TPG)? »Plini, ki povzročajo učinek tople grede v Zemljinem ozračju. Če se v ozračje izpušča preveč toplogrednih plinov, se povprečna temperatura planeta postopoma viša in pojavljajo se podnebne spremembe. Glavni toplogredni plini so vodna para, ogljikov dioksid (CO₂), metan (CH₄), didušikov oksid (N₂O),

ozon (O₃) ter tako imenovani F-plini, ki obsegajo fluorirane ogljikovodike (HFC), perfluorirane ogljikovodike (PFC) in žveplov heksafluorid (SF₆).« 4. Kaj je globalno segrevanje ozračja? »Porast povprečne temperature površja Zemlje, kar gre pripisati povečani koncentraciji toplogrednih plinov, povezanih z dejavnostmi človeka: izgorevanje fosilnih goriv, kurjenje biomase, sečnja gozdov itd.« 5. Kaj je učinek tople grede? »Učinek, pri katerem toplogredni plini kratkovalovnemu sevanju Sonca večinoma dopuščajo vstop v ozračje, vendar pa vpijejo del izhajajočega dolgovalovnega sevanja in tako segrevajo zrak.« 6. Kaj je ogljikov dioksid (CO₂)? »Najpomembnejši toplogredni plin. Izpusti ogljikovega dioksida so rezultat izgorevanja goriv, izkoriščanja zemeljskih površin in nekaterih industrijskih procesov.« 7. Kaj je ogljični odtis? »Seštevek izpustov toplogrednih plinov, ki jih neposredno ali posredno povzročijo posameznik, organizacija, dogodek ali proizvod. Opredelimo ga v enoti ekvivalenta CO₂ (CO₂-e).« 8. Kaj je nizkoogljična družba? »Koncept, nanašajoč se na družbenoekonomski sistem, ki izpušča minimalno količino toplogrednih plinov v biosfero. Takšna družba je

predhodnica idealne, ogljično nevtralne družbe.« 9. Kaj so izpusti? »Izpust je neposredno ali posredno izpuščanje ali oddajanje snovi v tekočem, plinastem ali trdnem stanju ali energije iz posameznega vira v okolje.« 10. Kaj je fosilno gorivo? »Gorivo, ki vsebuje ogljik – predvsem premog, nafta in zemeljski plin.« 11. Kaj je alternativno gorivo? »Gorivo, ki ne vsebuje ogljika ali reaktivnih materialov – npr. biodizel, bioalkoholi (metanol, etanol, kemično shranjena elektrika (baterije in gorivne celice), vodik, nefosilni metan, nefosilni zemeljski plin, rastlinsko olje.« 12. Kaj so obnovljivi viri energije? »Viri energije, ki se v naravi nenehno obnavljajo – sončno sevanje, veter, vodni tok v rekah ali potokih (hidroenergija), fotosinteza, s katero rastline gradijo biomaso, bivačica in zemeljski toplotni tokovi (geotermalna energija).« 13. Kaj je trajnostni razvoj? »Razvoj, ki zadovoljuje potrebe sedanjosti, ne da bi ogrozil možnosti prihodnjih generacij, da zadovoljijo svoje potrebe.« 14. Kaj je pariški sporazum? »Sporazum, ki ga je leta 2016 podpisalo 195 držav. Zavezale so se, da se dvig povprečne globalne temperature ohrani znatno pod dvema stopinjama Celzija v primerjavi s predindustrijskim obdobjem in

da se nadaljujejo prizadevanja, da se dvig temperature omeji na 1,5 stopinje Celzija v primerjavi s predindustrijskim obdobjem, zavedajoč se, da bi se tako znatno zmanjšali tveganja in učinkite spremembe podnebja.« (Vir: MMC RTV SLO)

Podnebni grešniki

Dodajmo še odgovor na vprašanje, kdo so največji proizvajalci emisij toplogrednih plinov? »Samo dve državi, Kitajska in ZDA, sta odgovorni za več kot 40 odstotkov vseh svetovnih emisij toplogrednih plinov. Razlike na vrhu so zelo velike – Kitajska proizvede skoraj dvakrat več emisij kot ZDA, ZDA pa več kot dvakrat več kot tretjevrščena Indija. Prvih 15 držav prispeva 72 odstotkov vseh emisij, preostalih 18 držav pa 28 odstotkov, torej le malo več kot samo Kitajska. A podatki so drugačni, če pogledamo emisije na število prebivalcev – po tem kriteriju Kitajske ni med 20 največjimi onesnaževalkami, ampak je na prvem mestu Katar.«

Avstralija gori

Posledica podnebnih sprememb so tudi strahoviti požari, ki zadnje tedne pustošijo po jugovzhodnem delu Avstralije ...

Za naše otroke gre, tudi ti zahtevajo podnebno pravičnost. Posnetek protestnega zborovanja v Minnesoti, ZDA, aprila 2017. / Foto: Wikipedija

Smog nad velemestom New Delhi. Indija je za Kitajsko in ZDA tretja največja proizvajalka emisij toplogrednih plinov.

Oblaki dima nad Avstralijo, pogled z mednarodne vesoljske postaje (ISS), 4. januarja 2020. / Foto: Wikipedija

Za boljšo šolo (56)

Kakšno šolo si želijo starši

IVKA SODNIK

Tudi starši imajo pravico (in po naši zakonodaji tudi dolžnost), da razmišljajo o tem, kakšna naj bi bila slovenska šola. Na začetku šolskega leta obravnavajo letni delovni načrt šole in ob koncu letno poročilo o delu in dosežkih šole. Sodelujejo tudi pri izbiri ravnatelja. Vsaka šola ima svet staršev, ki ga sestavljajo predstavniki posameznih oddelkov. Sveti staršev se lahko povezujejo v regionalne aktivne svetov staršev in tako je leta 2011 nastala celo Zveza aktivov svetov staršev Slovenije, ki združuje svete staršev kar 250 slovenskih osnovnih šol.

Zveza je pripravila zbir predlogov za spremembe pod skupnim nazivom Za prihodnji razvoj slovenskega

šolstva. V dokumentu so starši zapisali, da se zavzemajo za kakovostno šolo, ki mora temeljiti na sodelovanju učiteljev, učencev in staršev. Njihova splošna ugotovitev je, da po šolah učijo večinoma dobri, predani in zavzeti učitelji ter da je znanje naših otrok po objektivnih zunanjih raziskavah sodeč dobro. Posebej pohvalijo sistem jutranjega varstva, subvencionirano prehrano in organizirano podaljšano bivanje.

Slovenski šolski sistem pa ima tudi pomanjkljivosti in na teh področjih predlagajo izboljšave. Starši menijo, da je treba urediti učne načrte, saj so ti medpredmetno in vertikalno neuskaljeni in preobloženi s faktografijo ter prezahtevni za določeno

starost otrok. Šola je preveč storilnostno naravnana, kar povzroča pri otrocih negativni odnos do šole. Uspešnost otrok v šoli je preveč odvisna od domačega okolja in socialno-ekonomskega statusa staršev. Šola premalo krepi talente otrok. Starši želijo s svojimi predlogi sodelovati v javni razpravi pri spreminjanju šolskega sistema in nasploh okrepiti svojo partnersko vlogo, saj bi država morala upoštevati tudi glas staršev. Predlagajo redno posvetovanje s šolskim ministrstvom in sodelovanje staršev v različnih svetih na državni ravni.

Naslednji predlog Zveze svetov staršev je, da se v osnovne šole uvede enoten in celovit sistem spremljanja in zagotavljanja kakovosti ter se

pri zunanjem nadzoru jasno opredeli vloga zavoda za šolstvo in šolske inšpekcije. Zagotoviti je treba mehanizme, ki bodo omogočali nagradovanje in ukrepanje v primeru izkazane slabe kakovosti.

Tretji predlog zveze staršev se nanaša na zagotavljanje stabilne in celovite učbeniške politike. Treba je zagotoviti kakovostna učna gradiva za razumno ceno in slovenski proračun jo zmora zagotoviti za vse otroke brezplačno. Nadalje starši predlagajo, da se okrepi vzgojna moč šole, saj nekaterim otrokom družine ne zagotavljajo primerne spodbude in podpore pri odraščanju. Pri uresničevanju vzgojnih načrtov so med šolami nedopustno velike razlike, npr. obvladovanje nasilja

je ponekod vzorno, drugod pa povsem neuspešno.

Dobri odnosi med učitelji in starši so nujni, zato je treba doseči družbeni dogovor o partnerskem sodelovanju, ki bo učiteljem omogočal avtoriteto in strokovno avtonomijo, staršem pa hkrati pravico do soudeležbe pri vzgoji njihovih otrok. Takojšnje izboljšave predlagajo starši tudi na področju prepoznavanja in obravnave otrok s posebnimi potrebami, saj so postopki predolgi in kriteriji pri izdajanju odločb o dodelitvi učne pomoči po Sloveniji neenotni. Zadnji predlog zveze staršev pa zadeva upravljanje šol oziroma izbiro ravnatelja. Menijo, da bi morali biti vsi deležniki s svojimi glasovi enakovredno zastopani.

Zgodbe

Spomnili so se Kristine Šuler

Sredi decembra so na pročelju osnovne šole na Stari Gori pri Svetem Juriju ob Ščavnici odkrili prenovljeno spominsko obeležje Kristini Šuler, leta 1866 v Kropi rojeni učiteljici in pesnici, ki je na Stari Gori poučevala skoraj četrto stoletja. Spominsko ploščo so izdelali Kroparji, ki so se tudi v velikem številu udeležili slovesnosti in slavnostne akademije ob obletnici.

MARJANA AHAČIČ

Kristina Šuler se je 25. decembra 1866 rodila v ugledni in premožni fužinarski družini Schuller v Kropi. Tam je hodila tudi v osnovno šolo, nato pa osem let obiskovala samostansko šolo v Škofji Loki in kasneje učiteljske v Ljubljani, kjer je leta 1887 maturirala. Od leta 1889 je poučevala v Bohinjski Bistrici, kjer sta kot kaplana službovala pisatelj Fran Saleški Finžgar in pesnik Anton Medved, ki sta ji prebudila ljubezen do poezije.

Kristina Šuler

Kot je v zapisu Življenjska moč Kristine Šuler ugotovil Peter Colnar, je kljub družinskim težavam ob skrbi za obubožanega oslepelega očeta, za sestro in brata v Bohinjski Bistrici ob spodbudni slovstveni družbi Frana Saleškega Finžgarja in Vide Jeraj živela najsrečnejše, najplodovitejše, najbolj obetajoče obdobje življenja. »V svet je začela pošiljati svoje pesmi. Poleg nežnih liričnih podob iz narave in izpovedi prekipevajoče življenjske radosti in obupa pričakujoče ljubezni. Njen "vodnik in učenik", pesniški svetovalec A. Medved je menil, da lahko postane "največja slovenska pesnikinja", vendar se je grdo obregnil ob njene za tiste čase pač nekoliko drzne ljubezenske pesmi.«

Konec leta 1898 je bila premeščena na osnovno šolo v Šmartnem pri Ljubljani, kjer so jo čez tri leta odpustili zaradi rojstva nezakonskega otroka. Ker je bila takratna družba do mater z nezakonskimi otroki prizanesljivejša na Štajerskem, se je nato s trimesečno hčerko Kristo odselila na

Staro Goro pri Sv. Juriju ob Ščavnici in na tamkajšnji osnovni šoli poučevala nadaljnjih 24 let.

Prve pesmi je napisala v nemščini, ko je bila stara 14 let. Najbolj plodovito obdobje njenega ustvarjanja pa je bil čas, ko je poučevala v Bohinjski Bistrici in je na nje poezijo vplivalo druženje z Medvedom in Finžgarjem ter Vido Jeraj. Pesmi je objavljala v Ljubljanskem zvonu, Domu in svetu, Slovenki in Planinskem vestniku, prva njena pesem pa je bila objavljena v Bohinjski Savi. Med takratnim bralstvom in izobraženstvom je skupaj z Vido Jeraj veljala za najboljšo slovensko pesnico. Glavna tematika njene poezije je bilo hrepenenje po ljubezni in izgubljeni mladosti, ukvarjala pa se je tudi s problematiko položaja ženske tedanjega časa in tragedije ljudi v času prve svetovne vojne.

Njene pesmi je med prvo svetovno vojno želel urediti in izdati pisatelj, publicist in prevajalec Ivan Lah, vendar so mu jih avstrijske oblasti zaplenile, ko so ga zaprle. Prav tako je propadel tudi

Na pročelje osnovne šole na Stari Gori so leta 1966, ob stoti obletnici rojstva priljubljene učiteljice, že postavili spominsko ploščo, ob šestdeseti obletnici njene smrti so ji dodali še obeležje s simbolom Kroke – kovanim srcem s tremi žebli in verzom iz ene od njenih pesmi: »Srce je dalo vse, kar je imelo.« Spominsko obeležje sta odkrila župan Občine Sv. Jurij ob Ščavnici Anton Slana in predsednica sveta Krajevne skupnosti Kropa Saša Pavlič.

poskus izdaje zbirke po drugi svetovni vojni, zato so njene pesmi takrat ostale v rokopisu ter omenjenih revijah tistega časa. Leta 2008 pa so pod uredniškim delom Emila Cesarja izbrane

pesmi Kristine Šuler vendarle izšle tudi v knjižni obliki, in sicer pod naslovom Češnja pod mojim oknom.

Prireditev v počastitev spomina na Kristino Šuler so skupaj organizirali Občina

Sv. Jurij ob Ščavnici, Občina Radovljica, Turistično društvo Sv. Jurij ob Ščavnici, Gibanje Kultura – Natura Slovenija, Kulturno društvo Kropa in Fundacija za razvoj lipniške doline.

Mladenič, ki bo svetoval papežu

Tilen Čebulj, doma iz Cerklj, je eden izmed dvajsetih mladih z vsega sveta, ki so bili imenovani v Mednarodni mladinski svetovalni organ v Vatikanu.

ALEŠ SENOŽETNIK

Konec novembra je Dikasterij za laike, družino in življenje pri Svetem sedežu ustanovil Mednarodni mladinski svetovalni organ, s čimer je sledil naročilu dokumenta škofovske sinode o mladih iz leta 2019, v katerem so zapisali, da se ustanovi telo, s katerim bodo okrepili delo Urada za mlade.

Novica, da je eden od dvajsetih članov svetovalnega organa, je mladega Cerkljana, ki je sicer tudi voditelj oratorija v Cerkljah in aktiven član Katoliške mladine, kjer je koordinator taizejskih tednov in molitev, precej presenetila.

»Kako točno so izbrali mene, mi še danes ni jasno, verjamem, da je imela tu kaj zraven Božja previdnost. V dikasteriju so izbirali med mladimi, ki so jih spoznali med sinodalnim procesom. Torej že pred sinodo

je potekalo srečanje mladih z vsega sveta, da so izrazili svoje poglede, želje in pričakovanja. Tudi med sinodo so med škofi sedeli mladi, ki so imeli nalogo, da so s svojimi govori poskrbeli, da ni šlo le za razpravljanje o mladih, ampak tudi z mladimi. Sam sem se lanskega junija udeležil mednarodnega foruma, ki je potekal v Rimu. Na njem smo govorili o tem, kako se sinodalni proces odvija v posameznih državah, ali so že vidni kakšni sadovi,« pravi še ne 22-letni Tilen, ki je sicer v pričakovanju prvega srečanja svetovalnega organa, za katerega upa, da bodo ustrezno predstavljali mlade z vsega sveta.

Ker je Mednarodni mladinski svetovalni organ nova struktura znotraj Cerkve, je njeno delovanje še precej nejasno. »Želja dikasterija je, da imamo mladi moč sooblikovati vizijo, in ne le da

smo vključeni v nekaj, kar nam v resnici ne odgovarja in ne naslavlja potreb, ki obstajajo znotraj Cerkve glede mladih. Zato so nas pozvali, da že sedaj razmislimo, kako točno bi bilo najbolje organizirati naše delo,« dodaja sogovornik, ki si želi, da bi na ta način mlade aktivneje vključili v strukturo Cerkve oz. jih, kot pravi sinoda, narediti za »danes Cerkve«. »Mladi nismo le prihodnost, že danes lahko veliko doprinesemo in že prispevamo na vseh področjih današnje družbe.«

Tilen Čebulj, sicer študent razrednega pouka, pravi, da v delu z ljudmi, predvsem mladimi, čuti izpolnitev in da si želi, da bi mladim in otrokom pomagal odkrivati talente in jih spodbudil, da jih razvijajo, tako kot so nekateri posamezniki v njegovem življenju prepoznali njegove sposobnosti in ga postavili

Tilen Čebulj je eden izmed dvajsetih članov Mladinskega mednarodnega svetovalnega odbora.

pred izzive, ki so mu omogočili rast.

Tilen Čebulj, sicer povsem običajen fant iz Cerklj, ki se rad družijo na kavi ob klepetu s prijatelji, se zaveda tudi izzivov Cerkve v sodobnem svetu in pa tudi odgovornosti mladih, ki naj – kot pravi papež Frančišek – »ne opazujejo svojega življenja z balkona, ampak naj kar malo 'zaropotajo'«. Želi si, da bi Cerkve zmogla kazati na Kristusa in ne sama nase in na svojo slavo, za kar je potrebna predvsem iskrenost. »Sam bi si želel več transparentnosti, iskrenosti, da ne bi bežali pred resnico in je pometali pod preprogo, ampak bi se soočili z vsem, kar ni Kristusovo in kar ni v njegovo slavo. To pa ni le stvar vodilnih v Cerkvi na Slovenskem, ampak zadeva vsakega posameznika, družine in naša župnijska občestva,« zaključuje mladi Cerkljan.

Zanimivosti

Kako se je pripravljala rateška košta

Prehrana in prehranska dediščina Rateč sta v veliki meri odsev tamkajšnje kulturne krajine. S tem pojmom pa ne gre podčrtati le njenih naravnih danosti, ampak zlasti njene prebivalce in njihove potrebe, poudarjajo na Razvojni agenciji Zgornje Gorenjske (RAGOR), ki je tik pred koncem leta z zaključnim srečanjem ter izidom knjige o rateški prehranski dediščini zaokrožila mednarodni projekt AlpFoodway.

MARJANA AHAČIČ

Kot ugotavljajo v knjigi, so bile tudi v Ratečah prehrana in prehranske navade v veliki meri vezane na praznike in druge priložnosti ob cerkvenem ter civilnem letu. Na splošno je veljalo, da so bili obroki ob nedeljah in večjih praznikih obilnejši. Juha z domačimi rezanci je bila največkrat iz ovčjega, včasih tudi iz govejega ali kokošjega mesa. Sledili sta glavna jed z mesom iz juhe ali pečenko ter priloga iz krompirja.

Posebnost jedilnika v cerkvenem letu so predstavljali tudi čas posta, zlasti strogega, in petki. Takrat na mizi ni smelo biti mesa, jedi niti niso bile preveč mastne in nasitne. Te navade so se strogo držali.

Na svečnico in v času pusta so v masti cvrli krofe, krhke flancate ali miške, na cvetno nedeljo pa so na butarice obešali t. i. prajkne, preste, ki so jih nato še isti dan pojedli. Za veliko noč so pekli potice, najstarejša naj bi bila z rožičevim nadevom, sicer pa je bila za praznike običajno na mizi orehova, čez leto pa so največkrat pekli pehtranovo.

Za božič so pekli kruh in potico, za večje praznike vedno orehovo. Na sveti večer, ko so prišli od polnočnice, so jedli kuhane klobase, kruh in potico, na božič pa je bilo za kosilo ovčja juha, meso iz juhe oziroma ovčja ali svinjska pečenko ter pražen krompir.

Na svečnico in v času pusta so v masti cvrli krofe, krhke flancate ali miške, na cvetno nedeljo pa so na butarice, t. i. prajkne, obešali preste, ki so jih nato še isti dan pojedli. Za veliko noč so pekli potice, najstarejša naj bi bila z rožičevim nadevom, sicer pa je bila za praznike običajno na mizi orehova, čez leto pa so največkrat pekli pehtranovo.

V knjigi so prehranske navade Ratečanov predstavljene v treh tematskih sklopih: hrana in prehranske navade

skozi cerkveno in civilno leto, kmečko leto ter človekovo življenje. Zadnje poglavje vsebuje recepte za 13 izbranih tradicionalnih rateških jedi, med njimi so usukani močnik, prežganka, čompavc, vlivanci, govnač, budlja, rateški krapi iz krompirjevega ali vlečnega testa, mavželjni in krhki flancati, ki jim v Ratečah rečejo hrepavci.

Mednarodni projekt AlpFoodway, ki ga je v večini financirala EU, se je sicer ukvarjal z dediščino alpske prehrane. Glavni cilj projekta je bil priprava kandidature alpske prehranske dediščine za njen vpis na Unescov reprezentativni seznam nesnovne kulturne dediščine človeštva.

Kot poudarja Ambrož Černe iz RAGOR-ja, je bila ena ključnih aktivnosti za doseg cilja identifikacija in inventarizacija enot alpske prehranske dediščine. »Izdelali smo spletni portal enot, kjer so vidne tudi slovenske, ki smo jih izdelali slovenski partnerji. Vsaka enota vsebuje besedilo, slikovno in (nekateri tudi) dokumentarno video gradivo.

Stare jedi so gospodinje na mlajše rodove prenašale na delavnicah, ki so jih organizirali v sklopu projekta.

Na RAGOR-ju smo jih izdelali deset: kranjska klobasa, koline v Zahodnih Karavankah, rateški krapi, velikonočni žegen, peka potic, čebelarstvo na Gorenjskem, kuhanje terjaka na Škofjeloškem, pridelava in uporaba zelja na Zalem Logu, hruška tepka in gorenjski tepkovec ter koruza trdinka v Zgornji Bohinjski dolini.«

Posebej so se posvetili Ratečam, kjer so podrobneje raziskovali prehransko dediščino. V sodelovanju s Turističnim društvom Rateče - Planica so organizirali deset medgeneracijskih kuharskih delavnic, kjer so pripravljali domače jedi, povezali so se z rateškimi gostinci, s katerimi so oblikovali skupni meni Rateška južna; sestavljen je

iz tradicionalnih rateških surovin, jedi pa so interpretirane na sodoben način. Izdelali so promocijski film o Ratečah ter organizirali pogovorne večere s starejšimi domačini, na katerih so se pogovarjali o rateški prehrani nekoč. Rezultat pogovornih večerov je knjiga Rateška košta: prehranska dediščina Rateč, ki je izšla konec leta.

Knjiga o tem, kako se rešimo skrbi

Mladi Jeseničan Davor Georgiev je napisal knjigo z naslovom Nimaš kaj. Kot pravi, se s tema dvema besedicama lahko vsakdo reši odvečnih skrbi. In takrat postane vse lažje ...

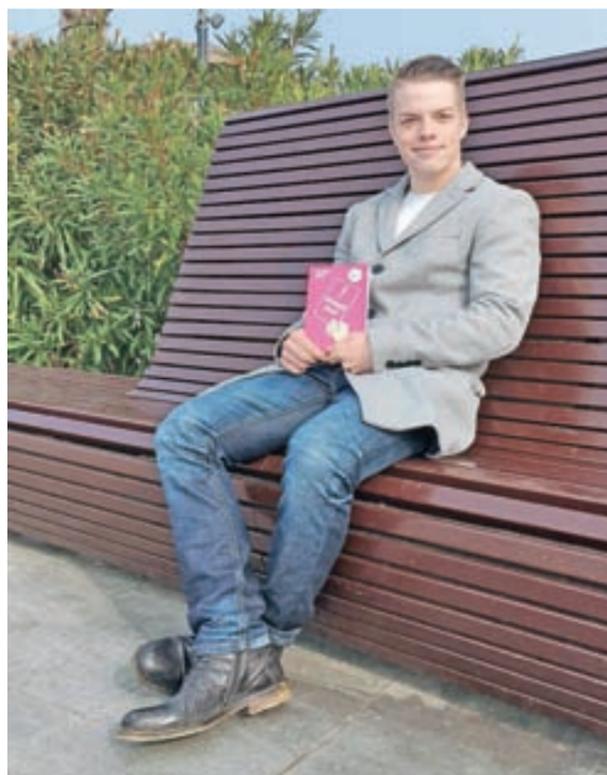
URŠA PETERNEL

»Vsi imamo dnevne skrbi, zaradi katerih se obremenjujemo. Na več kot 73 odstotkov teh skrbi sploh nimamo vpliva, a nam vseeno kvarijo dneve. Ugotovil sem, da odvečne skrbi vplivajo na naše zdravje, počutje, obnašanje, odnose in celo življenjsko dobo. In zato sem napisal to knjigo: ker sem pri svojih dvajsetih letih čisto spontano odkril, da se lahko s pomočjo besedne zveze 'nimaš kaj' rešimo odvečnih skrbi. In takrat je vse postalo lažje.« Takole pripoveduje 22-letni Davor Georgiev, Jeseničan, ki zadnji dve leti živi na Obali, sebe pa opisuje kot fanta, ki je zaljubljen

Eden od Davorjevih nasvetov za lepše življenje se glasi: Daj sebe na prvo mesto! »Pogosto skušamo ustreči drugim, a srečni in zadovoljni smo lahko samo, če sebe postavimo na prvo mesto,« je prepričan.

v življenje. Lani je napisal svojo prvo knjigo z naslovom Nimaš kaj. Davor, ki ustvarja pod vzdevkom Davor Boki, si že od trinajstega leta sam služi denar, je tudi ustanovitelj spletnega portala za gledanje filmov Slokinio, v zadnjem času pa se ukvarja tudi s spletno prodajo. V prihodnje se vidi kot motivacijski govorec, trenutno pa dela na novi družabni igri, za katero pravi, da bo povezala Slovenijo. In kako je nastala knjiga? Kot pravi, je knjiga odziv na ugotovitev, kako veliko časa nekateri ljudje namenijo pritoževanju nad vsem mogočim. Zlasti nad stvarmi, na katere sami nimajo vpliva. Sam pa je našel način,

kako lahko premagamo negativnost, obremenjevanje in zaskrbljenost: z besedno zvezo 'nimaš kaj!' S to življenjsko filozofijo je pomagal tudi sam sebi. »Knjige nisem pisal jaz, ampak moje življenje. Skozi mojo zgodbo in življenjske primere razložim bistvene stvari, zaradi katerih danes živim brezskrbno življenje.« Kot pravi, je imel precej težko otroštvo, a je uspel vse negativno preobrniti v pozitivno. »Ko je moja mami prebrala knjigo, je jokala, ko je skozi moje oči videla, kako sem doživljal svoje otroštvo. A sem ji rekel: Mami, brez vsega tega ne bi bilo knjige! Verjamem, da se nam vse stvari zgodijo z razlogom, in če nisi bil nikoli v nevihti, ne boš nikoli znal ceniti sonca in pomagati drugim,« pravi. In čeprav v šoli ni nikoli blestel v pisanju spisov, je pri pisanju knjige užival in vanjo vložil vso svojo pozitivno energijo.

Davor Georgiev je dvaindvajsetletni Jeseničan, ki zdaj živi na Obali. Zase pravi, da je fant, ki je zaljubljen v življenje. / Foto: osební arhiv

»Življenje vam ne bo vedno prineslo samo pozitivnih situacij, a pomembno je, kako se nanje odzovete. Pravi odgovor je: Nimaš kaj!«

Knjiga ima 128 strani, razdeljena je na 28 kratkih poglavij, ki jih ni treba brati po vrsti. Ko imaš, denimo, slab dan, prebereš poglavje o tem in dan se takoj spremeni v najboljšega.

Knjiga je izšla v samozaložbi, po številu prodanih izvodov pa je že uspešnica. Davor pravi, da knjiga prinaša veliko energije in pozitivne motivacije, njena posebnost pa je tudi v tem, da se, ko jo prebereš, šele začne ... »Knjiga ima res pozitivno energijo, ki jo želim prenesti vsem bralcem. Pripravljam pa tudi že drugo knjigo, ki bo imela še globljo vsebino,« je še napovedal.

Obletnice

Pesem povezuje poldrugo stoletje

Z božično-novoletnim koncertom v Županovem kotu je Cerkevni pevski zbor Jezersko sklenil minulo leto, ki je bilo zanj še posebej pomembno. Minilo je namreč 150 let od začetkov cerkvenega petja na Jezerskem oziroma odkar o tem pričajo pisni viri. V jubilejnim letu so izdali Kroniko cerkvenega petja na Jezerskem.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Kronika se opira na prvo kroniko cerkvenega petja na Jezerskem, ki jo je leta 1989 zapisal Venci Krč, legendarni jezerski organist in pevovodja, ki je orglal in cerkveni zbor vodil polnih 71 let. Začel je kot šestnajstletni fantič leta 1929. Njegova vdova Marina Grubelnik Krč nam je prinesla eno od kopij pred tremi desetletji še tipkane kronike, ki jo je dal vezati, izvode pa razdelil svojim pevcem. Takole je zapisal v uvodu: »Ko sem nekoč pospravljaj cerkveno omaro s starimi muzikalijami, sem našel dve stari, v usnje vezani knjigi s številnimi besedili cerkvenih pesmi, pisanimi z lepo žensko pisavo. In prav ta najdba me je pripeljala na misel, da bi bilo prav, ako bi nekdo zbral in napisal nekaj besed o poteku in razvoju cerkvenega petja v naši župniji. Začetki so stari že preko 150 let.«

Pesmarica z besedili in brez not

Prve so bile Pevske bukve z letnico 1869, druga pa zapis Pesmi PM, kar pomeni začetnici imena Peter Muri.

Venci Krč ob 60-letnici pevovodstva leta 1989 / Foto: Arhiv CPZ Jezersko

Uredniški odbor Kronike cerkvenega petja na Jezerskem (od leve): Mija Murovec, Joža Smrtnik, Irma K. Šenk

Slednji je bil pevec pri svetem Ožboltu še pred letom 1855 in je pel še v stari cerkvi. Leta 1882 je knjižico podaril svoji hčerki Mariji Muri, ki je obe knjigi napolnila s svojo lepo pisavo z besedili cerkvenih pesmi. Iz leta 1869 je tudi zapis prve sestave pevskega zbora, ki je tedaj štel šest pevcev, sopranistko in altistko ter po dva tenorista in basista. Na teh podatkih je Venci Krč zasnoval svojo takratno kroniko, ki sistematično po obdobjih spremlja razvoj cerkvenega petja na Jezerskem, se dotika tudi krajevnega dodajanja v luči siceršnjih zgodovinskih dogodkov, popisani so tudi vsi pevci, ki so skozi poldrugo stoletje sodelovali v zboru.

Legendarni jezerski pevovodja in organist Venci Krč je umrl leta 2009, star 96 let. Zapišimo še, da je orglanje »podedoval« po očetu Jerneju, ki je bil tudi prvi oskrbnik Češke kočice, izprašan gorski vodnik, cerkvenik in organist, sicer pa lastnik trgovine in gostilne. Venci se je orglanja učil na orglarski šoli v Ljubljani, ki je bila v sklopu župnije. Ker pa se zgolj od glasbe tedaj ni

dalo živeti, je šola učila tudi knjigovodstva in Venci se je izučil obeh poklicev. Ko se je kot organist leta 2000 poslovil, je dobil priznanje nadškofije, ki ga je podpisal takratni škof in metropolit Franc Rode. Vencija je za nekaj časa nasledil eden njegovih pevcev, Joža Smrtnik, za njim pa je prišla profesorica glasbe Ana Smrtnik, ki je še vedno zborovodkinja in se je po pripovedi pevcev zbor povsem prenovil, oživel, dobil nov zven, pomen in življenje. Jezerjani so veseli, da jih vodi odlična glasbenica, ki se je uveljavila s svojim večkrat nagrajenim pevskim zborom Odmev iz Kamnika.

Kar je zapisano, ostane

Da se dragoceno izročilo ne bi pozabilo, so se jezerski cerkveni pevci v sodelovanju z domačim kulturnim društvom odločili za izdajo kronike, ki vključuje tako besedilo Vencija Krča kot nadaljevanje pevskega dogajanja od leta 1989 do danes. »Vencij Krč je pred tridesetimi leti pevcem razdelil knjižice z zapisom o zgodovini jezerskega cerkvenega petja. Da ne bi obtičale v predalih, izročilo pa utonilo v pozabo, smo se odločili za izdajo kronike,« je povedal Joža Smrtnik, ki je ob Miji Murovec in Irmi Karničar Šenk (ta je napisala tudi besedilo novega dela kronike) član uredniškega odbora. Kronika cerkvenega petja je izšla v 150 izvodih. Z zapisi slediti poglobljeni kroniki Vencija Krča, ki je postavil visoke standarde, je bilo kar zahtevno, priznava Irma K. Šenk. Dodali pa so veliko dokumentarnega in fotografskega gradiva, kar je nekoliko olajšalo in tudi obogatilo kroniko. Med fotografijami (najstarejša je iz leta 1909) so izbrali tiste, na katerih ljudi poznajo in so lahko zapisali njihova imena.

Pojejo tudi posvetne pesmi

Jezerski cerkveni zbor je kar številen, 41 pevk in pevcev šteje, do trideset pa jih redno prepeva, povedo sogovorniki. Zbor je tudi zelo generacijsko pester, kar je v današnjih časih pomembna vrednota. Izmenjujejo se poznanja več generacij, zbor tako ostaja živ, med njimi vlada posebna vez. Čeprav se srečujejo le na vajah in vsako nedeljo pojejo pri maši, jih pesem

Cerkveni pevski zbor Jezersko na koncertu ob 150-letnici / Foto: Brane Žagar

Cerkveni pevci so leta 1909 nastopili na novi maši Franca Šenka, v prvi vrsti s predpasniki so strelci možnarjev. / Foto: Arhiv CPZ Jezersko

povezuje s posebno energijo. Zanimivo je tudi, da pojejo cele družine, pred sedanjimi pevci so peli že njihovi starši in stari starši, kar velja tudi za naše tri sogovornike. Med pevci najdemo znane obraze, ki jih poznamo tudi s siceršnjega, zlasti društvenega dogajanja na Jezerskem. Zbor ima pogostejše vaje pred večjimi pra-

Poleg cerkvenih pesmi, ki vsako nedeljo donijo s kora farne cerkve, imajo tudi obsežen repertoar posvetnih pesmi: ljudske, črnske duhovne, popevke, tudi Avsenikove ... zapojejo ob različnih priložnostih. Več let so sodelovali na revijah cerkvenih pevskega zbora v okviru dekanije in pred desetletjem eno gostili tudi

Kronika jezerskega cerkvenega petja je doživela dober odziv. Posebno veliko pomeni nekdanjim cerkvenim pevcem, ki se bodo tako lahko še dolgo spominjali posebnega obdobja, ki so ga skupaj preživeli s pesmijo. Knjižica je pomembna tudi za lokalno zgodovino, ki je tako ostala zapisana, z njo pa tudi spomin na legendarnega Vencija Krča, ki je svoje pevce vabil na vaje z vabili, natipkanimi na pisalni stroj, ki so trkala na vest in odgovornost vsakogar med njimi. »Bogatil je bogoslužje, dvigal srca k Bogu, vodil in vzgajal številne generacije pevcev, bil je naš prvi katehet. Na vajah v župnišču, za korom, v mežnariji in pri njem na domu smo bili deležni živih katehez in ur jezerske zgodovine,« je zapisala Irma K. Šenk v spominskem zapisu ob smrti Vencija Krča, ki je prav tako objavljen v kroniki. Sogovorniki poudarijo, da danes pogrešajo moralno avtoriteto, kakršno je leta predstavljal njihov dolgoletni pevovodja in organist.

V sedanji sestavi zbora je nekaj »super veteranov«. Od leta 1952 poje Tinca Nahtigal, od 1959 Peter Muri, od 1960 Minka Rogelj, od leta 1963 Ivan Zadnikar. Pevec Cerkvenega pevskega zbora Jezersko je tudi sedanji župan Drejc Karničar, ki poje od leta 1988.

zniki, vaje so v pevski sobi lepo prenovljene mežnarije. Vez med njimi krepijo tudi intenzivne vaje in pevski izleti. Leta 2004 so prvič nastopili zunaj cerkve na krajevni gasilski prireditvi, se je spomnila Irma K. Šenk z obžalovanjem, da tega ni vključila v kroniko, a je podatek našla šele po izidu. Cerkevni zbor je od takrat pomemben del lokalnega kulturnega dogajanja.

na Jezerskem. V domačem kraju pogosto nastopajo, gostovali so tudi v sosednji Solčavi, v Kortah čez mejo, dvakrat pa tudi na festivalu gorniških filmov v Pragi. V preteklosti so nastopili tudi na festivalu Vox Laci, ki je potekal na Jezerskem, kot zelo odmevnega pa v kroniki omenjajo nastop ob slovesnem sprejemu Jezerskega med Gorniške vasi (Bergsteigerdörfer).

Na robu

Ženske ljubijo barabe, 1. del

Rolex

MILENA MIKLAVČIČ

usode

Erika je na pogled čisto običajno dekle, pravzaprav mlada mamica z dvema otrokoma. Stara malo čez trideset. Ima službo, manjše stanovanje, iz katerega se bo morala v treh mesecih izseliti. Živela je (ali še živi?) z moškim, ki se mu, kot sama pravi, ne ljubi delati. Še zmeraj ga ima zelo rada, zato o tem, da bi ga dokončno zapustila, niti ne razmišlja. Želi le, da bi se spremenil ...

Erika se je izpovedala zato, ker se ji je zdelo, da bo lažje razmišljala, če me bo poklicala in potem o svoji lastni usodi brala v časopisu. Upam, da bo res tako!

»Odraščala sem z dvema starejšima bratoma, kot edino hčerko so me doma precej razvajali. Starši imajo obrt,

denarja ni nikoli manjkalo, četudi je res, da pa ga nismo z lopato metali skozi okno. V prvem letniku na ekonomski fakulteti sem spoznala zdajšnjega partnerja. Bil je eden tistih, ob katerem se vsaki ženski ne glede na starost zmeščajo kolena. Oče je že od prvega dne trdil, da bi mu verjela celo to, da je zemlja ploščata, če bi se mu ljubilo, da me prepriča. Ob njem sem se počutila kot kraljica, neskončno sem mu zaupala. Dogajalo se je celo, da sva šla na drago večerjo, včasih je povabil še koga od prijateljev, na koncu sem plačala jaz, a me je nekako prepričal, da se mi blede, ko sem zinila, da denar ni šel iz njegovega žepa. Na začetku mu je verjel tudi oče. Grega mu je toliko časa razlagal, kako bi lahko z minimalno predelavo nekega več desetisočakov vrednega stroja dosegli boljši izkoristek pri materialu, da mu je oče dovolil, da se loti dela. Potem ko je bil stroj tri tedne razstavljen, ga ni več znal niti sestaviti v prvotno stanje. Na pomoč so morali priskočiti strokovnjaki iz tovarne, ki nam je stroj prodala.

Oče ga je, besen in razočaran, odpustil iz firme. Tega mu Grega do danes ni odpustil! Kadar je bil brez službe – to pa je bilo vedno pogosteje – se je družil s svojo klapo. Kaj točno počnejo, ne

vem, ker mi o skritih biznisih ne govori.

Najina poroka je bila po njegovi zasluzi zelo razkošna. Verjela sem mu, da jo bo plačal z levo roko, kar se seveda ni zgodilo. Ker je niso želeli plačati niti moji starši, sem morala vzeti kredit, ki sem ga odplačala šele lansko leto. Slepa in gluha nisem hotela priznati, da sem deklica za vse, da s svojo plačo plačujem stroške, skrbim za otroka in tudi zanj. Bilo mu je samo po sebi umevno, da je pooblaščen na bančnem računu, da si z njega vzame toliko, kot potrebuje. Molčala sem in jemala kratkoročne kredite za tisoč, dva tisoč, tri tisoč evrov. Ko so mi na eni banki odpovedali sodelovanje, sem se preselila na drugo, vmes pa se jezila na državo, ki za mladega človeka nima čisto nobenega razumevanja. Vsako leto smo morali iti tudi na dopust, najraje tja, kjer je bilo v bližini igrišče za golf. Gregov oče je bil zelo znan golfist med seniorji, tega športa je naučil tudi sina. Med 18 luknjami se je počutil pomembnega in cenjenega. Sanjal je, da bo postal drugi Tiger Woods, a je bil prelen, da bi na igrišču počel še kaj drugega kot šminkiral.

Leta so tekla, jaz pa sem bila vedno bolj ujeta v začaran krog. Občasno sem imela tudi po dve službi, da sem

lahko pokrila vse stroške. Potem pa me je streznila sestrična, ki je bila v tretjem razredu razredničarka starejšega sina. Otrok je v popoldanskem času, ko je bil sam doma, gledal na televiziji pornografijo in o tem, kar je videl, razlagal sošolcem. Pa se sprva nisem jezila nase, jezila sem se na internetnega ponudnika, češ ali je nujno, da ima v ponudbi tudi pornografijo. Vseeno sem se vzela v roke in otrok v popoldanskem času nisem več puščala samih. Ni bilo lahko, saj mi je denarja primanjkovalo na vseh koncih in krajih. Grega je prihajal in odhajal, kot bi bil samski, zmeraj je bil poln načrtov, novih idej. V mojih očeh je bil rešitelj sveta, najboljši partner, čudovit oče, vzdrževalec družine. O vsem, kar je hotel, me je zlahka prepričal. Sprla sem se z edinimi, ki so mi želeli dobro – s starši. Niso me ganile niti mamine solze niti očetova skrb, ki je bila namenjena predvsem otrokoma. Sovražila sem tisti stavek, ki mi ga je nenehno ponavljal: "Pazi vsaj na otroka! Zakaj ti ni nič mar zanju?!"

Zadnji kredit, ki sem ga vzela za Grego, je bil namenjen nakupu kamere. Nekoč me je presenetil z novico, da ga je najela neka tuja filmska družba, da jim bo pomagala snemati filme o turističnih destinacijah po Sloveniji in Avstriji. Do te mere me je ovil okoli prsta, da sem bila prepričana, da je že na pol poti do Hollywooda in do prvega oskarja.

Denar sem si izposojala na vseh koncih in krajih.

Sorodniki so se me izogibali, sosedje prav tako. Hkrati pa so mi zamerili, ker sem, reva, kakršna sem bila, nosila glavo visoko in ponosno.

Z Gregom se nisem mogla pogovarjati. Če sem kdaj hotela dregniti v njegovo nedotakljivo popolnost, je postal užaljen in prizadet. "Kako moreš dvomiti o meni?" mi je govoril, me poljubil in izginil v svojo družbo.

Moram povedati, da ni bil nikoli nasilen, nikoli ni dvignil roke nad otroka, zmeraj je bil ljubezniv, prijazen. Če mi ne bi lagal, kradel denarja, če bi hodil v službo, skrbel za položnice kot jaz, bi bil popoln. Kadar si je vzela čas zame, kar pomeni, da se je odklopil od računalnika in od prijateljev, sva preživela kakšno nepozabno urico! In te urice so bile krive, da sem še kar vztrajala.

A ko mi nihče več ni hotel posoditi denarja, ko me je bančni sistem dal na črno listo, mi ni ostalo drugega, kot da poiščem pomoč na Rdečem križu in Karitasu. A ker sem imela precej visoke prihodke, ni šlo. Niso me jemali resno. Utopljala sem se v opominih, grožnjah z izvršbo. Edino premoženje, stanovanje, so zasegli različni upniki. A Gregu, kot da ni bilo mar za vse težave, zaradi katerih sem pristala na antidepresivih. Še naprej je od mene zahteval žepnino za svoje "male potrebe", kot jim je rekel. Ni doumel, da mi ostanejo za preživetje samo še otroški dodatki. Ko mi je bilo najhuje, je nekega lepega dne izginil z besedami, da takšne ženske, ki

ni sposobna skrbeti za družino, ne potrebuje. Zelo zelo me je prizadel. Zadal mi je še zadnji udarec. Preselil se je k neki drugi ženski, ki sem jo na videz poznala. Bila je malo starejša, ločena, imela pa je veliko premoženja v nepremičninah, ki jih je oddajala v najem. Grega se je hvalil med prijatelji, da ga je vzela v službo kot nepremičninskega agenta, ki ji bo poddeseteril prihodke. Kaj točno se je v resnici dogajalo, ne vem, ker se je po osmih mesecih spet vrnil domov. Otroka sta ga bila strašno vesela, saj sta pogrešala njegovo igrivost. Nič ga nisem spraševala, vesela sem bila, da nisem več sama. A ne za dolgo. Prepričal me je, da si je kot "nepremičninar" nabral ogromno izkušenj, da bo naredil vse, da sam proda stanovanje in poplača upnike, iz preostanka pa si potem najamemo novega. Žal pa upniki niso želeli prisluhniti temu predlogu. Predobro so ga poznali – veliko bolj kot jaz!

"Erika, ne dovoli, da te pelje žejno čez vodo!" mi je svetoval eden od njih. Ljudem sem se smilila, zato so mi želeli celo pomagati – in to kljub temu da sem jim bila precej dolžna. Moje navnosti preprosto niso razumeli.

Starši so mi s stisnjenimi ustnicami pomagali pri vnukih. K njim sta prihajala na kosilo in večerjo, zanju sta plačevala tudi stroške v zvezi s šolo in vrtcem. Meni pa nista dala niti evra. Bala sta se, da bi ga nemudoma izročila Gregi.«

(Konec prihodnjič)

Na Gorenjskem v deželi Kranjski

Anton Šinkovec, utemeljitelj vrvarstva

PETER COLNAR

V Duplici pri Kamniku se je 15. januarja 1859 Jožefu Šinkovcu in Tereziji Kastelic rodil Anton Šinkovec, podjetnik in občinski svetnik, ki je v Kranju postal utemeljitelj slovenskega vrvarstva. Od doma, to je iz Duplice, je odšel, ko je bil star 14 let. Za vrvarja se je izučil pri Trebarju v Kranju, mojstrski izpit pa je naredil na Dunaju. Njegovi potomci še živijo v Kranju, kjer je umrl 6. aprila 1938.

Antona Šinkovca je poklicna pot vodila na Dunaj, kjer se je izučil za vrvarja in je bil pomočnik pri številnih vrvarjih, med njimi tudi pri cesarko-kraljevih (Petzl). Leta 1878 je zapustil Dunaj in šel za zaslužkom še v nekatera druga mesta Avstro-Ogrske ter se nato vrnil na Dunaj. Leta 1880 je odšel v Kranj, se ustalil in hitro pokazal svoje znanje

ter sposobnosti. Med drugim je v najem vzel Trebarjevo vrvarsko delavnico. Sčasoma je postal velik obrtnik in podjetnik. Na višku moči je imel zaposlenih 38 delavcev (mojstrov, pomočnikov in vajencev). V času županovanja dr. Šavnika je bil Anton Šinkovec občinski svetnik, posedoval pa je tudi veliko zemlje pred mestom.

Anton Šinkovec je bil dvakrat poročen. Prvič z Jerico Hafner, Cajnarjevo iz Stražišča, s katero je imel štiri otroke, od katerih sta ostala živa le Tone (rojen 15. decembra 1886), kasnejši lastnik tovarne Motvoz in platno v Grosupljem, in Mirko (rojen 30. septembra 1897), drogerist v Kranju. Leta 1910 mu je umrla žena. Čez sedem let se je poročil s Frančiško Kozjek, Špančevu iz

Zgornje Besnice. V tem zakonu je imel prav tako štiri otroke: Milico, Marico, Staneta in Vido.

Za obrtno ali domačo izdelavo vrvi so uporabljali lan, konopljo ali bombaž. Včasih so se s tem ukvarjali skoraj pri vsaki hiši. Predvsem v 19. stoletju so začele delovati specializirane vrvarske delavnice s poklicnimi vrvarji. V nekaterih vaseh, posebno v zasavskem hribovju pri Litiji, so do prve polovice 19. stoletja organizirano pletli vrvi, ki so jih potrebovali pri rečnem prometu na Savi. Danes je o tej dejavnosti ohranjen le še zgodovinski spomin, ki se obuja. Tako so 16. junija 2011 odprli v Veržeju Ekomuzej Zavoda Marianum. Za projekt izgradnje Ekomuzeja je investitor uspel pridobiti nepovratna sredstva na evropskem razpisu.

Zanimivi Gorenjci tedna iz dežele Kranjske:

- V Tržiču se je 13. 1. 1829 rodil misijonar Severin Gros. Služboval je v Poljanah, Gorjah, Kranju, na Vrhniki in v Ljubljani. Leta 1874 je odpotoval v Ameriko, kjer je leta 1893 umrl.
- V Kranjski Gori se je 15. 1. 1884 rodil pisatelj Josip Vandot, avtor zgodb o Kekcu.
- V Kranju se je 14. 1. 1782 rodil slikar Gašpar Luka Goetzl. Bil je iz Layerjeve šole. Verjetno je bil njegov brat eno leto mlajši Franc Goetzl, ki je bil tudi Layerjev učenec.
- V Lescah je 14. 1. 1818 umrl pisatelj in duhovnik Jernej Bostiančič. Rodil se je leta 1754 v Mišačah (župnija Mošnje na Gorenjskem). V knjigi je zapisal slovensko formulo za krščevanje in prvič v slovenski jezik prevedel ves liturgični tekst za krst in birmo.
- V Solkanu se je 16. 1. 1882 rodil podjetnik Adolf Zavrtanik. V Gorici se je izučil za trgovca. V Trstu je delal v tovarni čokolade Lejet. Leta 1921 je z družino pribežal v Jugoslavijo in leta 1922 v Lescah odprl obrat za proizvodnjo čokolade, ki se je razvil v tovarno Gorenjka.

Še vedno kankan

ALENKA BOLE VRABEC

*mizica,
pogrni se*

Na pariškem Montmartru je ob koncu 19. stoletja vrelo zabaviščno življenje, živahno, razbrzdano in razvpito, v njem so uživali boemi, umetniki in intelektualci ter radovedni popotniki. Veliko je bilo javnih hiš, kjer se je prodajala ljubezen za zlatnike in za dva groša. Iztočilo se je na sode absinta, zelo močne alkoholne, a zelo aromatične pijače iz velikega števila zelišč z dosti grenčine, o kateri so govorili, da je afrodisiak. V tem svetu se je gibala tudi plesalka v Moulin Rouge Jane Avril (1868–1943). Postala je vodilna zvezda

plesalk kankana, prijateljica in model Toulouse-Lautreca. Bila je hči italijanskega aristokrata in prostiutke. Po očetovem odhodu je živela pri starih starših po očetovi strani na podeželju, daleč od vrveče »belle époque« (lepa doba). Nato pa jo je mati, neozdravljiva pijanka, hotela nazaj, grdo je ravnala z njo in čakala, kdaj bo toliko odrasla, da jo bo lahko prodajala. Potem se je Jane ali Jeanne Beaudon, to je bilo njeno pravo ime, znašla v bolnišnici za živčno bolne Salpetriere, kjer so zdravili epilepsijo in histerijo. Kot odlična plesalka je bila opažena na plesu za uslužbenke bolnišnice in leta 1883 se je začela njena kariera plesalke kankana. Leta 1889 so jo zaposlili v Moulin Rouge. Kankan jo je spremljal tudi v London in Madrid. Zakon s slikarjem Mauriceom Biayssem, s katerim se je pri 42 letih umaknila na podeželje, je bil katastrofa, a ne po njeni krivdi. Leta 1926 je mož umrl za posledicami zastrupitve s plinom v prvi svetovni vojni. Komaj se je preživljala s skromnimi prihranki. Leta 1941 se je vrnila v Pariz, na »veliki finale«, in še enkrat zblestela v svojem svojstvenem plesu. Njena usoda se je sklenila 16. januarja 1943 v Parizu. Še vedno je cvetje na njenem grobu na pokopališču Pere Lachaise, najbolj obiskanem pokopališču na svetu, kjer počivajo slavni Francozi in tuji odličniki, ki so živeli v Parizu.

Piščančji frikase s polento in parmezanom

Za 4 osebe potrebujemo: 300 g piščančjega fileja, 300 g mešanih gob, 1 šalotko, sol, črni poper, 150 ml belega vina, 150 ml smetane, 1 pest sesekljane pehtrana (če je posušen, pol manj).

Gobe očistimo s čopičem in papirnato brisačko ter jih narežemo na 2 cm velike kosce. Popražimo jih na vročem olju, da oddajo vodo, pridamo sesekljano šalotko, solimo, popramo in dušimo do mehkega.

Nato gobe poberemo iz posode in na istem olju (če je treba, ga malo dodamo) popražimo na približno pol centimetra zrezane kose piščanca. Če se koščki začnejo prijemat dno, dodamo malo vode ali juhe. Nato meso zalijemo z vinom, počakamo, da se malo ukuha, in dodamo smetano, nato pa še gobe. Dodatno začini mo še sesekljan pehtran. Ponudimo z belo polento s parmezanom.

Za polento potrebujemo: 1 žlico masla, pol l mleka, pol l vode, 1 žličko soli, 200 g bele polente, 50 g parmezana, beli poper.

Zavremo mešanico vode, mleka in masla. Solimo. V zavretek vmešamo polento, ki jo pripravimo po navodilu. Ma koncu vmešamo maslo in parmezan. Lahko ponudimo kremasto ali jo polijemo v pekač, poravnamo in strjeno, zrezano na kosce, popečemo.

Pa dober tek!

Vaš razgled

Mnogi so se tudi letos udeležili pohoda – ali pa so izbrali katerega izmed drugih načinov prihoda – na svečano slovesnost v Dražgoše, kjer so se poklonili spominu na 78. obletnico boja Cankarjevega bataljona. Množičen obisk vasi pod Jelovico pa ni presenetil domačinov, ki so bili dobro založeni s kulinaricnimi dobrotami, prav tako pa jih ni preveč presenetilo vihanje zastav različnih obdobij naše države. S. L. / Foto: Gorazd Kavčič

Letošnja zima za zdaj ni prav radodarna s snežnimi padavinami. Naša smučišča se trudijo vsaj z izdelovanjem umetnega snega poskrbeti za smuki primerno snežno odejo. Ležalniki ob smučiščih večinoma žal samevajo, pa vendar se najdejo tudi posamezniki, ki si znajo vzeti čas za oddih ter prijetne sončne žarke. S. L. / Foto: Gorazd Kavčič

Nove knjige (521)

Radost pisanja

MIHA NAGLIČ

»Nekateri – / se pravi ne vsi. / Niti večina vseh, ampak manjšina. / Če ne štejemo šol, kjer morajo, / in pesnikov samih, / bosta to najbrž dva na tisoč ljudi. // Imajo radi – ampak radi imamo tudi govejo juho z rezanci, / radi imamo komplimente in modro barvo, / radi imamo staršal, radi vztrajamo pri svojem, / radi božamo psa. // Poezijo – toda kaj sploh je poezija. / Marsikak obotavljiv odgovor / je že padel na to vprašanje. / Ampak jaz ne vem in ne vem in se tega oklepam / kakor rešilne ograje.« (str. 319) – »Vsaka pesem Wislawe Szymborske je zaključena celota

z lastnim problemom, njegovo osvetlitvijo in pogosto ambivalentno ali paradoksnostno razrešitvijo. Izviren in prepoznaven prispevek Szymborske k sodobni poljski poeziji je oživetev refleksivne poezije. Julian Przybos je leta 1968 zapisal, da je njene pesmi mogoče brati kot subtilne eseje na splošne teme, kot šaljive, malce ironične ali grenke refleksije o različnih področjih človekovega bivanja in delovanja. Czesław Miłosz je njeno poezijo označil za 'eksistencialno meditacijo' in jo je zaradi prisotnosti izrazite filozofske refleksije prav tako videl na meji med pesmijo in esejem. Ugotavljal je, da upesnjuje zavest vseh nas, sočasno v sodobnosti

živečih ljudi, saj v svoje pesmi sestavlja drobce splošne vednosti 20. stoletja. V njih tudi morebitna osebna izkušnja prerašča v univerzalno izkušnjo, dejansko ali potencialno dano vsem. Pesnica ne izhaja toliko iz lirskih razpoloženj ali duševnih stanj, kolikor iz vsakdanjosti, a njene pesmi gradijo, na primer, na vsebini časopisnega članka, kakšni znanstveni hipotezi ali splošno uveljavljenem mnenju. Lirskega subjekta v klasičnem pomenu besede v njih tako rekoč ni. Szymborska lirčnost svoje poezije namreč gradi z refleksivnimi, celo pripovednimi sredstvi, s presenetljivimi miselnimi zasuki in duhovitimi poantami.

Njene pesmi nagovarjajo prej intelekt kot čustva in stavijo na bralčevo radovednost in inteligenco.« (str. 516–517)

V zbrane pesmi prve dame poljske poezije vstopamo z branjem njene pesmi Nekateri imajo radi poezijo in odlomka iz spremene besede prevajalke Jane Unuk. Kogar zamika, pa naj vstopi kar naravnost v to kapitalno knjigo. Podpisani sem in sem navdušen. Pred tem je moje branje poljske poezije 20. stoletja obstalo v opusu Czesława Miłosza, zdaj sem dosegel oba z Nobelovo nagrado okronana vrhova in bi se kazalo ozreti še na druge. Poljska je pretežno nižinska, v poeziji pa je res vrhunska.

razpredrilo GG

KMETIJA GA NI SPREMENILA

Tom Zupan prihaja s Primskovega, natančneje iz Gorenj pri Kranju. Simpatičnega 21-letnika smo spremljali v zadnjem šovu Kmetija na Pop TV. Pravi, da ga življenje na kmetiji ni spremenilo.

Alenka Brun

Tom se je v Kmetiji s kamerami srečal prvič. Pove, da ni igral niti ga šov sam ni spremenil. Trenutno je zelo zaseden, a to ni zanj nič novega, saj je že pred Kmetijo imel podoben način življenja. Poskuša si namreč dan organizirati tako, da čas kar najbolje izkoristi in ima tako največ od dneva.

Obiskuje drugi letnik Fakultete za dizajn v Trzinu, smer notranja oprema. Ker ima trenutno izpitno obdobje, je v njegovem življenju res napeto. Ko se je po ekonomski gimnaziji vpisal na omenjeno fakulteto, ni bil prepričan, ali se je odločil prav, a je študij hitro vzljubil. »Dejansko mi je všeč. In vedno bolj se v njem vidim. Tudi obveznosti študija mi niso odveč, jih z veseljem opravljam.« Poleg tega Tom prodaja še smučarko opremo, dela v razvozu in vsak dan sproti poskuša najti čas še za šport in prijatelje. Rad gre v hribe, če ne drugega, pa vsaj kakšno uro teče ali jo preživi v fitnesu.

Z njim smo se dobili v soboto zjutraj v Arena Baru na Jezerski cesti, ki je sicer zgodba njegovega očeta, če pa bi se sam odločil za gostinstvo, bi izbral svojo pot.

Denarna nagrada

Odkar je prišel s Kmetije, ga ljudje na cesti prepoznajo. Nekateri pristopijo, si želijo selfija z njim, kar Tomu ne predstavlja težave. Nas pa je zanimalo, zakaj se je sploh odločil, da se prijavi

v oddajo, kot je Kmetija, in glede na prvi vtis, ki smo ga dobili ob srečanju z njim, verjetno ne zaradi prepoznavnosti. Nasmehne se, da pri odločitvi prepoznavnost res ni igrala nobene vloge. »V prvi vrsti je bil denar tisti,« pravi. »Ampak za to gre pri večini. Pa sam šov mi je predstavljal nov izziv, izkušnjo, dogodivščino.«

Rad kuha

Kmetije na televiziji ni spremljal, potem pa je naneslo, da je gledal zadnjo sezono pred to, v kateri je bil udeležen, in ga je prešinilo, zakaj ne bi poskusil. Če pa bi lahko izbral med recimo Kmetijo in Survivorjem, bi se odločil za sodelovanje v slednjem. Zagotovo je zahtevnejši, vendar se mu zdi večji izziv; čeprav tudi na kmetiji ni manjkalo dokazovanj, psiholoških iger in zapletov.

Kaj pa kulinarčni MasterChef? Bi ga to zanimalo, smo bili radovedni. »Kaj pa vem ...« pravi. Vmes zagriže v topli sendvič, dvakrat pogleda na uro, naredi požirek bele kave. »Drugače rad kuham,« navihano doda.

Kmetija

Seveda je razmišljal o tem, da bo prišel do finala. Bil je prepričan, da bo premagal Reneja, vendar sreča ni bila ravno na njegovi strani.

V šovu igra sreča kar veliko vlogo in solo zgodbe ne moreš peljati. »Teško. Hitro izpadeš,« razlaga Tom. Oni so izločali tekmovalce po sistemu največje grožnje in tako so se recimo želeli znebiti Danijela, ker je obvladal pratiko. Sam bi si pratiko za dvoboj izbral kot zadnjo. Jo je prebiral in se je učil, a nikoli ne veš, kakšna vprašanja dobiš, pravi.

Da sotekmovalci pokažejo svoje karakterje, da jih lahko prebereš, potrebuješ kar kakšen mesec, tudi več, pripoveduje naprej. »Pa še se lahko zmotiš. Za Danijela smo mislili, da je znorel, in šele ko sem bil črna ovca, mi je postalo jasno, da je to pač del njegove naloge.«

Od začetka ni imel favorita, čez čas pa se je izoblikovala tudi ta odločitev: najbolj bi zmago privoščil Luko. Pa dvojčka? Bilo jima je lažje, ker sta bila dva in sta eden drugemu že od začetka lahko krila hrbet. Ostali so morali začeli sklepati zavezništva ali si sčasoma pridobiti nekoga, ki so mu lahko zaupali. »A tudi njemu si potem moral obrniti hrbet, da si sam ostal na kmetiji ...« Je pa res, da se, odkar je bil v šovu, lažje pogovarja o težkih vprašanjih, temah in odločitvah. »Tam je bilo veliko tega, komu boš dal kamenček, pa ta ali ona zamera, zakaj je to tako ... O tem smo se veliko pogovarjali in sedaj opažam, da mi "zunaj" odločanje o stvareh ali pogovor o nekih pomembnih odločitvah sploh ne predstavlja težave.«

Zadnja minuta

Na kmetiji je Tom preživel petdeset dni. Ni mu žal, da je vstopil v šov, je pa po določenem času začel pogrešati domače in prijatelje. Starši so za njegovo odločitev izvedeli precej pozno, tako rekoč zadnjo minuto: povedal jim je šele, ko je bil dejansko sprejet, en teden preden je šel v oddajo. Kaj pa sta rekla? »Nasmejala sta se in dodala, da če sem se tako odločil, sem pač se,« še odgovori.

Zlati glas Vrbskega jezera, Anzhe in Veseli Begunčani

Danes, 17. januarja, zvečer v dvorano Teater kranjskogorske Korone prihaja Silvio Samoni, izjemni pevec, ki se v odrskih nastopih povsem posveti melodijam iz svojega resnično širokega repertoarja, ki sega od priljubljenih melodij iz italijanskih oper, mednarodnih uspešnic in nemških popevk vse do njegovih lastnih in novih pesmi. Oboževalci so mu naredili ime zlati glas Vrbskega jezera. S številnimi radijskimi in televizijskimi nastopi ter z uvrstitvijo njegovih popevk na lestvice priljubljenosti, se je Silvio Samoni povzpел med vzhajajoče zvezde tako imenovane šlager scene. Svoje občinstvo vedno znova navdušuje tudi z muzikalčnostjo ter harmoničnim in pristrčnim odnosom. Jutri, v soboto, 18. januarja, se obeta obiskovalcem še en glasbeni večer, in sicer s priljubljenim domačim pevcem Anzhetom in njegovim Mojbandom, medtem ko bo dvorana Teater konec naslednjega tedna, 24. januarja 2020, na Slovenskem večeru tokrat gostila Vesele Begunčane. Vsi nastopajoči stopijo na oder prvič že ob 21. uri na dan nastopa.

Anzhe se z glasbenimi prijatelji vsako leto predstavi občinstvu v dvorani kranjskogorskega kulturnega doma, tokrat pa mu jutri v družbi Mojbanda lahko prisluhnete v kranjskogorski Koroni.

Koncert podeželske mladine s plesom

Jutri, v soboto, 18. januarja, ob 20. uri pripravljva v Kulturnem domu v Šenčurju Društvo kranjske in tržiške podeželske mladine Dobronamerni koncert taprave podeželske mladine s plesom. Lani so koncert organizirali prvič, odziv je bil odličan in letos se vračajo z drugim koncertom. Na njem vas bodo zabavali bolj ali manj znani ansambli Kerlci, Nipe-ra, Viharnik, Raubarji, Lunca, Veseli Begunčani. Nastopili bodo člani Folklornega društva Preddvor in zapeli Il Divji.

Spomladi se na Pop TV vrača plesni spektakel Zvezde plešejo. Ponovno bodo gledalci uživali v koreografijah profesionalcev in zvezd. V letošnji sezoni bodo zvezde plesale z vsemi preteklimi zmagovalci – Tadejo Pavlič, Miho Peratom in Arnejem Ivkovičem. V plesno družbo se vrača tudi Nejko Peter Levak, plesala bosta Miha Vodičar in Tomaž Šter, od profesionalk pa še Martina Plohl, Valeriya Musina, Nika Bagon in Nina Gerič. / Foto: Pop TV (Miro Majcen)

HUMOR, HOROSKOP

Lahko se udeležite tečaja vedeževanja.

Naročniki **Gorenjskega glasa**, izkoristite popust v višini 10%. Za več informacij čim prej pokličite Tanjo na tel. št.: **040 514 975**

Gorenjski Glas

HOROSKOP

TANJA

Oven (21. 3.–21. 4.)

Namesto da bi se zakopali v delo, se boste posvetili izpolnjevanju svojih obljub. Z njimi boste še najbolj razveselili partnerja, ki vas bo s svojim odzivom osrečil bolj, kot karkoli drugega v tem tednu. Intuicija vas ne bo pustila na cedilu.

Bik (22. 4.–20. 5.)

Ne boste dvomili o svojih sposobnostih, čeprav boste imeli za doseg svojega cilja na razpolago bolj malo časa. Vaša adut bo pozitivno razmišljanje, ki bo hkrati tudi gonilna sila za vse male in velike zmage. Pričakujte obiske.

Dvojčka (21. 5.–21. 6.)

V družbi boste zadržani in izmenjavanje mnenj vam ne bo šlo prav dobro od rok. Romantična poteza, ki jo boste izvedli na hitro, vam bo pričarala zanimive trenutke. Premalo prostega časa bo dejstvo, ki pa vas ne bo spravljalo v dobro voljo.

Rak (22. 6.–22. 7.)

Ostali boste predani svojemu delu in nadaljevali tam, kjer ste začeli. Za še večjo natančnost bo potrebne več koncentracije. Športna aktivnost vam ne uide. S svežo energijo boste uspešno premagovali ovire na svoji poti. Presenečenje.

Lev (23. 7.–23. 8.)

Obkroženi z določenimi ljudmi in z njimi povezanimi informacijami se ne boste počutili najbolje. Vaš najljubši kraj bo dom in veliko časa boste posvetili vsemu, kar je povezano z njim. Zasanjanost bo minila v drugi polovici tedna.

Devica (24. 8.–23. 9.)

Čustva, ki vas bodo obdajala, bodo pristna, saj bo teden zaznamovala ljubezen, ki bo vseskozi prisotna v različnih oblikah. Prepustili se boste toku dogajanja in se naužili romantičnih izpovedi. Pazite, da vam denar ne začne kopneti prehitro.

Tehtnica (24. 9.–23. 10.)

Opravili boste s starimi zamerami in s tem v sebi prepoznali popolnoma novo osebo. Na plan boste zvalili prijetne občutke, ki ste jih pogrešali. Ne da bi se obremenjevali, se boste lotili novega projekta. Produktivno bo vse, česar se boste lotili.

Škorpion (24. 10.–22. 11.)

Znanje, ki je skrito v vas, bo počasi pokukalo na površje. Ukvarjali se boste z raziskovanjem in hrepeneli po odgovorih. Bodite na preži za novo poslovno priložnostjo. To je vaš teden, ko lahko pričakujete velike preobrate. Na bolje, seveda.

Strelec (23. 11.–21. 12.)

Nesebično boste nudili svojo pomoč in svoje načrte za nekaj časa prestavili. Zamero do partnerja boste tokrat vrgli čez ramo, a postali boste previdnejši. Časovno usklajevanje vam bo dobro šlo, uspevale vam bodo nemogoče stvari.

Kozorog (22. 12.–20. 1.)

Pozornost okoli vas vam bo godila in zadržanost vas ne bo ovirala pri navezovanju novih stikov. Presežek energije boste usmerili v svojo korist in veliko naredili za svoje telo. Finančno stanje se bo pomaknilo za stopničko navzgor.

Vodnar (21. 1.–19. 2.)

Da ne bi prehitro razkrili tega, kar zadržujete v sebi, se boste v teh dneh umaknili v svoj svet. Potrebovali boste globok premislek o tem, kako nadaljevati na osebnem področju. Zamotili se boste z delom, ki pa ga niti ne bo malo.

Ribi (20. 2.–20. 3.)

Energije ne boste imeli toliko, kot bi si je želeli, a to bo za vas dobra iztočnica, da se za nekaj časa ustavite. Počitek in sproščanje bo tisto, kar ste močno potrebovali. Razočarani boste nad slišanimi novicami, a ne prav dolgo. Darilo.

TA JE DOBRA

Ni se izučil

Pred šolskimi počitnicami se je razrednik pozanimal pri dijakih, kje bodo preživeli poletje. Jure se oglasil prvi: »Mi bomo tri tedne v gorah, nato pa še tri tedne na Maldivih!« »Kaj pa je tvoj oče po poklicu?« zanima učitelja.

»Zidar.«

»No ja, vaše življenje pa ni slabo!« ugotovi profesor.

»Saj bi bilo tudi vaše lahko dobro, če bi se za kaj izučili!« mu odvrne Jure.

Vrabček in motorist

Motorist divja po magistralki in vanj se zaleti vrabec. Odbije ga od motorja, pade na tla, se še nekajkrat prekucne in obleži nezavesten.

Motorist je ves iz sebe, ker je zbil neboljeno živalco, in vrabčka previdno odpelje domov. Tam ga da v kletko, mu da košček kruha in vodo, da bi vrabček hitreje okreval.

Vrabček se naslednji dan res zbudi iz nezavesti in začudeno pogleda okoli sebe. Vidi rešetke, kruh in vodo in vzkligne: »No, pa smo tam! Sem vedel, da se bo to zgodilo. Ubil sem motorista, zdaj bom pa sedel!«

Preveč nog

Čriček občuduje gospo stonogo: »Kakšne lepe nogice ima gospa.«

»No, ja,« reče njen soprog. »Samo preden jih da zvečer narazen, jaz že zdavnaj zaspim.«

Brez padala

V specialni policijski enoti vodnik raportira: »Policist Novak je skočil brez padala.«

Komandir: »A že spet!«

Mali oglas na vasi

Mlad kmet išče dekle s traktorjem. Ženitev ni izključena. Slika traktorja zaželeno.

LAŽJI SUDOKU

3		6	9		5		
	8	1		7	3	2	5
	7		8				1
	6	4			8		
1	5					3	2
			2			9	6
9				6			4
7		3	1	4		8	2
			7		2	5	9

Rešitev:

6	1	5	2	8	7	9	
9	2	8	6	7	1	3	5
8	7	1	9	5	2	1	6
8	9	1	5	2	7	3	8
2	9	6	7	9	6	1	
7	9	1	8	6	7	9	2
1	6	9	7	2	8	6	5
5	6	2	4	9	1	8	7
8	7	6	1	7	9	2	6

TEŽJI SUDOKU

5	6		2				7
8				4	5		2
	9	1					5
	5			2	1		
		8	9				3
3						6	4
	1		5	9			2
7				8			1

Rešitev:

6	1	9	8	7	2	7	6
2	8	4	6	5	9	1	3
6	7	1	2	7	5	9	8
7	6	2	9	5	8	7	1
9	5	8	7	6	1	6	2
7	6	1	2	4	8	6	9
5	9	7	2	8	6	1	6
1	2	6	5	7	9	4	8
8	7	6	1	2	7	9	5

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebelenih devetih kvadratov. Pripravil B. F.

NAGRADNA KRIŽANKA

Izberite letošnje darilo

Četrto leta zastonj

-25%

Dragi naročniki, v letu 2020 bo izšlo 105 številčk Gorenjskega glasa. Cena ene številke je 1,85 evra, celoletna naročnina brez popusta znaša 194,25 evra.

Ob plačilu letne naročnine vam priznamo kar 25-odstotni popust, kar pomeni prihranek v višini 48,56 evra, za letno naročnino pa boste odšteli le 145,69 evra!

To pa še ni vse: poleg plačila letne naročnine boste lahko v naših prostorih tudi popili kavico ter izbrali eno od daril na fotografiji.

Vabljeni na Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, Kranj, v drugem nadstropju, pon.–čet. od 8. do 16. ure, ob sredah do 17. ure, v petek do 15. ure. Se vidimo!

Gorenjski Glas

SESTAVIL: F. KALAN	SADNO DREVO Z JABOLKI	EMAJLIREC	OSLOV GLAS	ORGANIZACIJA ZDRUŽENIH NARODOV	SVIT	AMERIŠKI IGRALEC (CLAUDE)	SEZNAM	KRAŠKI IZVIR	MATEVŽ LANGUS	BRALEC	PEVKA FRECE	PRINCIP	GORENJSKI GLAS	ZASEBNICA V OBRTI	SAMO RUGELJ	ZMAGA PRI SAHU	LATINSKI PREVOD BIBLIJE	NAČIN PRIPRAVE KROMPIRJA	RELIKT	TALNA POVRŠINA	PRIPOVE-DOVALEC	NOGO-METAŠ GUBERAC	TOP	
NAŠE VINO IZ JERUZALEMA					10								FILM JOHNA CARPENTERJA											
ORGANSKA KISLINA													GL. MESTO SLOVAŠKE JUŽNOAM. ŽELVA						12					
VOZNIK BAGRA									SL. HOKEJIST (ROK) VRTNA RASTLINA			1			DAUDETOV KNJIZNI LIK BELJENO PLATNO									
LJUBLJANA	16		AM. KITARIST (CARLOS) PESNICA VOUK								BIVŠA NEM. SMUČARKA (MARTINA)				PEVKA SIRK MOČNO DEZEVIJE					SLIKAR MAVEC ŠAHISTKA KUŠNIR				
IGRALEC BALDWIN					IZRAELSKI KRALJ PEVKA RADOVAN						LANENI IZDELKI OBIČAJ, ŠEGA										3			
RIMSKI CESAR						DRŽAVA V SEVERNI AMERIKI	EBOV LES	7															RUSKI PESNIK (VJACESLAV) POGAN	
VZDEVEK ONASSISA				OKOLJE ANTIČNO IME REKE GUADIANE								NEKDANJI JAPONSKI DROBIŽ	MITNINA (ZAST) MESTNI AVTOBUS											
GORENJSKI GLAS	IGRALKA ANDERSON	CARAVAN (OBL. ZAPISA) SKUPINA LAIKOV								VRTINA, IZVRTINA KULTURNA RASTLINA										IGRALKA KACJAN	IGRALEC MARIA VOLONTE	VIDA JERAJ ROBERT (LJUBK.)		
DEL KRANJA								ZVEZDA V ORLU LETOVIŠČE V ČRNI GORI							TAJNIŠTVO	S TRTO POSAJENO ZEMLJIŠČE								
ENAKA VOKALA			LETOPIS, KRONIKA BELA KOVINA (Rb)		15				RAZMERJE, RELACIJA OSNOVNO-SOLKA							SLIKA POKRAJINE	TALJONSKO NAČELO ANJA TOMAŽIN	8					NATRIJ	
KIPAR BEGIĆ							OBRAZNA MRDA					PLAKAT PESNIK OGEN											14	
BIVŠA EVROPSKA VALUTA, ECU				ODBOJKAR PAJENK	OPATJA PRI NOVEM BEČEJU						MODEL, VZOREC MORSKA RIBA		11											ZALIV OB SAHALINU V RUSIJI
REKA V NEMČIJI, ELBE					DRŽAVA V ZDA	REKA V SIBIRIJI			2															
KRUTI HUNSKI KRALJ																								
ARAČA OLEKMA RAEJI SAVEL TARTARIN	STARO IZTROŠENO VOZILO	GRŠKA CRKA VODNA RASTLINA						SKLADBA ZA ZBOR IT. SKLAD. (VITO)																
SLOVENSKI GLASBENIK (ALES)							SL. PISEC (GVIDO) MESTO V NEMČIJI								HOTELSKI DELAVEC FRANÇOŠKI PLEMIC									
SPUPINA MRČESA				SLAP NA REKI SOČI MORNARSKA PIJACA						VELIK TRUD EDEN, PARADIŽ									4		ORANŽADA			
IVAN TAVČAR	5		IT. PEVEC (MASSIMO) GREGOR TOZON												ANIENE (LAT. ZAPIS) TINA TURNER									
KORAJŽA, HRABROST																								
NADUHA																								

Nagrade: 3-krat darilni bon trgovine Baldrijan Kranj v vrednosti 20 evrov

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do srede, 29. januarja 2020, na Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Nazorjevi ulici 1.

1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16					

DRUŽABNA KRONIKA

KULINARIČNI VEČER IN ELVISOVI NAPEVI

Kranjskogorska Korona je v svoji restavraciji Montana gostila kulinarčni večer s kuharskim mojstrom Jernejem Racem; istočasno pa je na odru dvorane Teater nastopila zasedba Sam's Fever, ki ne igra samo Elvisovih pesmi, ampak tudi njemu v čast.

Alenka Brun

Restavracija Montana v kranjskogorskem igralniško-zabaviščnem centru Korona je gostila večerjo s štirimi hodi, bila pa je to prva tovrstna večerja oziroma kulinarčni večer z domačim kuharskim mojstrom. Meni so zaupali večkrat nagrajenemu Jerneju Racu, ki rad prepleta domače in moderne okuse, kar so odražali tudi tokratni krožniki; pospremila pa so jih vina Ferjančič iz okolice Ajdovščine.

Kadarkoli se pojavi ime Jernej Rac, zelo hitro pomislimo na rateške krape, vendar jih tokrat ni bilo na meniju. Gostje so najprej okušali pašteto dimljene race z gorčično marmelado. Sledila je hrenova juha s hrustljivo panceto in profiteroli, za glavno jed je Rac združil nadevan puranov zrezek z glaziranim mlečnim odojkom, vrsto testenin, ki jo v osnovi poznajo na Sardiniji – »fregola sarda«, dodal je dva kar konkretna kosa skutne zložke in pečene bučke. Za sladico pa je na mizo prišla smetanova strjenka z gozdnimi sadeži.

Štiriintridesetletni Jernej je že od otroštva gojil željo, da bi postal kuhar. Doma je iz Rateč in poleg tega, da zna vihteti kuhalnico, je v svojem okolju izjemno aktiven: je recimo predsednik Krajevne skupnosti Rateče - Planica, v upravnem odboru domačega turističnega društva ... Del kuharske ekipe družbe Hit je že več kot deset let. Mogoče je o tujini razmišljal v preteklosti, v nadaljevanju ostaja v Sloveniji. Rad kuha vse, celo kakšno torto speče. Dan pa je zanj prekratek, se še pošali. Istočasno pa je dvorana Teater v Koroni gostila

zanimivnastopskupine – lahko bi rekli tudi odličnega »tribute banda« – Sam's Fever, ki se na glasbenih odrih predstavlja že osem let, nastala pa je ob »35. obletnici smrti Elvisa Presleyja z idejo poustvarjanja glasbe kralja rock'n'rola skozi lastne izvirne interpretacije«. V zasedbi so pevec Samuel Hudl, na kitari Rok Barle, klaviaturah Jure Kavčič, na bas kitari Tilen Sušnik, bobnih Klemen Markelj. Na odru pa je pozornost pritegnil tudi spremljevalni pevski trojček simpatičnih dam (Ladybugz): Ana Marčun, Nastja Vodenik in Katja Kovačič.

Jernej Rac se je pri ustvarjanju menija za kulinarčni večer v prvi vrsti osredotočil na klasične, ljudem znane okuse.

V kuhinji je Jerneju pri pripravi pomagal kuhar, sicer Jeseničan Aldin Skenderović.

Najprej je prišla na mizo hladna predjed: pašteta dimljene race z gorčično marmelado.

Glavna jed: nadevan puranov zrezek, glaziran mlečni odojek, fregola sarda, skutna zložanka, pečene bučke

Sladica: smetanova strjenka z gozdnimi sadeži

Sam's Fever ali Samova vročica: pevec Samuel Hudl - Sam

VRTIMO GLOBUS

Amber Heard poljubljala dekle

Amber Heard (33) ima novo dekle, poroča revija People. Igralka iz filma Aquaman je bila pred hotelom v Palm Springsu opažena med poljubljanjem filmske ustvarjalke Biance Butti. Pred njo so jo videvali v družbi režiserja Andyja Muschiettija. Igralka se je leta 2016 ločila od Johnnyja Deppa. Dekletki zveze uradno še nista komentirali.

Vanessa Hudgens končala osemletno razmerje

Po osmih letih zveze sta se razšla Vanessa Hudgens (31) in Austin Butler (28). Razlog razhoda naj bi bila odtujitev, saj sta se kar nekaj mesecev ukvarjala vsak s svojim filmskim projektom. V medijih so se že nekaj časa pojavljala ugibanja o težavah v njunem razmerju, saj se že več mesecev nista pojavila skupaj v javnosti, niti na rdeči preprogi, vse od noči čarovnic pa nista objavljala skupnih fotografij.

Anna Faris in Michael Barrett sta zaročena

Allison Janney je potrdila, da sta Anna Faris (43) in Michael Barrett (49) že dlje časa zaročena. »Bila sem tiho, toda že dolgo nazaj sem praznovala skupaj z njima,« je potrdila Janneyjeva. Farrusova in Barrett sta skupaj od leta 2017. Igralka je bila pred tem osem let poročena s Chrisom Prattom, s katerim ima sedemletnega sina Jacka. Med letoma 2004 in 2008 pa je bila poročena z Benom Indro.

Zvezdnica preživela nevaren srčni infarkt

Igralka Dot-Marie Jones (56), znana po vlogi v seriji Glee, pravi, da se počuti blagoslovljeno, ker je preživela srčni infarkt, ki se v večini primerov konča s smrtjo. Igralka je imela več kot teden dni hude bolečine v prsnem košu, zdravniki pa so ji kar dvakrat postavili napačno diagnozo in jo poslali domov. Zaradi vztrajanja, da želi tretje mnenje, je igralka danes živa. »Sprašujate, sploh v zvezi s srcem. Ženske imamo drugačne simptome kot moški,« je svetovala.

Dobili smo 24. vinsko kraljico Slovenije. To je postala 23-letna Ana Pavlin, ki prihaja na slovenski vinski prestol iz vinorodne dežele Posavje, z dolenskega Otočca. Ana je študentka, članica Društva vinogradnikov Grčevje, leta 2018 je bila tudi 20. cvičkova princesa. Izkušnje v vinogradništvu nabira že od otroških let, očetu pomaga pri delu v vinogradu, pri kletarjenju ter sprejemanju gostov na domači Matjaževi domačiji. / Foto: Pomurski sejem

Začelo se je s staro prešo

V svoji hiši na Muravah Milan Čemažar ureja zbirko starih predmetov, ki jih je začel zbirati pred četrto stoletja. Zbirko neprestano dopolnjuje s predmeti, ki komu postanejo odveč, sam pa jih restavrira in jim določi njihovo mesto v dveh velikih prostorih v hiši, ki spominjata na lepo urejen muzej.

MATEJA RANT

Murave – Zbirateljsko strast je pri Milanu Čemažarju vzbudila stara preša, ki jo je našel v Suši, ko je pomagal pri gradnji novega hleva. »Med ostanki starega hleva je moja pozornost pritegnil del lesene preše. Toliko časa sem brskal po kupu ostankov lesa, da sem zbral vse dele, jo doma sestavil in primerno zaščitil,« se spominja Milan Čemažar in priznava, da je to še vedno najljubši predmet v njegovi zbirki. Najbolj dragoceni pa sta mu dve sliki s križevega pota Podrošt–Sorica, ki sta našli mesto v dnevi sobi. »Čprav sta bili tako obledeli, da sta bili že skoraj nerazpoznavni, se ju je tašča spomnila in mi ju prinesla, sicer bi končali med kurjavo. Dal sem ju restavrirati in izkazalo se je, da gre za deli slikarja Ivana Groharja.« Pred uničenjem in pozabo pa je rešil še številne

druge zanimive predmete, ki jih danes ne uporabljamo več, zato mnogi v njih vidijo le »staro šaro«, Milan Čemažar in njegova žena Breda Čemažar pa dragocen spomin na nekdanje čase.

Ti predmeti zdaj napolnjujejo dve veliki sobi v njegovi hiši, zbirka pa obsega tako predmete, ki so jih včasih uporabljali pri delu na polju in v gozdu kot v gospodinjstvu, pa tudi orodje, ki so ga potrebovali obrtniki v šiviljskih, čevljarjskih in mizarjskih delavnicah. Po stehah je mogoče občudovati lepo ohranjene in restavrirane konjske komate in volovske jarme, pod njimi ima lično zložene stare šivalne stroje, kovaške in tesarske pripomočke, radijske sprejemnike, kolovrate ... Vsak predmet pripoveduje svojo zgodbo tudi o tem, kako se je znašel v Čemažarjevi zbirki. »Znanci in prijatelji vedo, da zbiram stare predmete, zato me pogosto pokličejo,

preden kakšno stvar zavržejo. Tako me je pred časom poklical znanec z Žetina, ki je ob prenovi strehe naletel na star kolovrat in mi rekel, naj ga pridem iskat v polure, sicer bo končal v smeteh.« Zato se je takoj odpravil po omenjeni kolovrat ter ga popravil, očistil in ustrezno zaščitil. »Nekdanji lastnik ga po obnovi sploh ni prepoznal,« se je zasmejal in dodal, da mu je bil tako všeč, da si je zaželel, da bi mu ga vrnil. »A tako ne gre, zdaj je del moje zbirke,« se namuzne Milan Čemažar.

Zanimiva zgodba je povezana tudi s suknjičem, ki ga je gospa iz Škofje Loke podarila Andreju Derlinu iz Društva Rovtarji, katerega član je že od začetka tudi Čemažar. »Kolegu je bil suknjič premajhen, zato ga je dal meni, da bi ga uporabljal na tekmah v smučanju po starem, ki se jih udeležujemo člani društva. Ko sem doma natančneje pogledal

našitek na zavihku ovratnika, pa sem ugotovil, da ga je izdelal moj stari oče, ki je bil krojač.« Na našitku namreč piše Janko Čemažar, krojaštvo Javorje – p. Poljana. Kljub temu da je suknjič star že nekaj desetletij, je zelo lepo ohranjen in je videti, kot bi ga nedolgo nazaj ukrojili posebej zanj. Kot član Društva Rovtarji je seveda tudi navdušen zbiralec starih smuč, v svoji zbirki ima ta čas vsaj sto parov, ocenjuje Čemažar. Najstarejše so stare okrog devetdeset let, a so kljub temu najboljše ohranjene, je ponosen. Žalosti ga, da te stare smuč večinoma končajo v ognju, zato jih kupuje predvsem na tekmah v Avstriji.

Starih predmetov sicer ne kupuje načrtno, je pojasnil Čemažar, zato tudi ne obiskuje boljših sejmov z namenom, da bi širil svojo zbirko. »Na teh sejmih bolj iščem nasvete, kako zaščititi predmete, ki jih dobim

Milan Čemažar v suknjiču, ki ga je izdelal njegov stari oče. / Foto: Gorazd Kavčič

od prijateljev in znancev, ki vedo, da jih zbiram.« Preden predmet konča v njegovi zbirki, pa najprej oceni, ali ga je sploh smiselno ohraniti. Najstarejši predmet, ki ga hrani Čemažar, je star mlinček za kavo, na katerem je letnica 1876. Ponosen pa je tudi na staro masivno omaro, ki jo je našel v Prekmurju. Ta čas pa se že skoraj eno leto ukvarja z restavriranjem lesene skrinje, na kateri je letnica 1760. In

čprav je njegova zbirka že precej obsežna, jo bo tudi v prihodnje vestno dopolnjeval, je zatrdil Čemažar. »Hiša je velika, prostora imam še dovolj,« se nasmeje. Svojo zbirko z veseljem pokaže vsem, ki jih to zanima, v njegovi hiši so vedno dobrodošli tudi učenci javorske šole. »Tako spoznajo predmete, za katere niti ne vedo več, za kaj se uporabljajo,« je zadovoljen Čemažar.

Najstarejše in obenem najbolj ohranjene smuč so stare okrog devetdeset let. / Foto: Gorazd Kavčič

Prvi predmet v zbirki Milana Čemažarja je bila lesena preša. / Foto: Gorazd Kavčič

Osamosvojitvev približati mladim

Člani Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Kamnik - Komenda so v prostorih Osnovne šole Marije Vere v Kamniku pripravili razstavo z naslovom Vojna za Slovenijo 1991.

JASNA PALADIN

Kamnik – Razstavo Vojna za Slovenijo 1991 so pripravili v Vojaškem muzeju Slovenske vojske in je rezultat dolgoletnega raziskovalnega dela vojaških zgodovinarjev in kustosov muzeja o dogodkih na področju nacionalne varnosti in obrambe konec 80. in v začetku 90. let 20. stoletja. Njen namen je predstaviti ključne dogodke v procesih osamosvajanja

Republike Slovenije ter opozoriti na dejstvo, da se je bilo treba za prehod Slovencev iz naroda v nacijo zoperstaviti nasprotnikom narodnega razvoja tudi z oboroženo silo, ki je bila podprta z izjemno podporo in enotnostjo Slovencev. Razstava predstavi obdobje let 1990 in 1991 ter poseže že v obdobje 80. let 20. stoletja.

»V našem združenju si prizadevamo, da bi dejanja iz osamosvojitvene vojne

ter vrednote, za katere smo se zavzemali takrat in ki so jih gojili tudi naši predniki v drugi svetovni vojni in med Maistrovimi borci, približali mladim, zato smo se tokratno razstavo odločili postaviti v eni od osnovnih šol,« o želji po krepitevi državljanске zavesti med mladimi pravi predsednik Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Kamnik - Komenda mag. Zvonko Cvek. Razstavo je predstavil

vođa skupine za muzeologijo Vojaškega muzeja Slovenske vojske major mag. Zvezdan Marković, ki je ob tem dejal, da s kamniškega območja prihaja tudi ena od žrtev osamosvojitvene vojne, Edvard Peperko.

Razstava bo v prostorih Osnovne šole Marije Vere na ogled do 17. februarja, vodene ogledne pa bodo pripravili tudi za učence drugih osnovnih šol iz občin Kamnik in Komenda.

Veterani vojne za Slovenijo si z razstavo želijo še okrepiti državljansko zavest med osnovnošolci.

Urhovi negujejo staro izročilo

Jože Kmetič z Urhove kmetije izdeluje figurice in makete ter poslikava panjske končnice, izdelal je tudi drevo življenja.

JANEZ KUCHAR

Zgornji Brnik – Na Urhovi kmetiji na Zgornjem Brniku živi 68-letni Jože Kmetič z družino. Do upokojitve je delal v Agromehaniki. Danes ročno izdeluje figurice iz lesa in drugih materialov, izredno zanimive pa so

njegove makete. Največ jih je izdelal iz lipovega lesa, keramike in betona, nekaj pa tudi iz voska in mavca.

Že od malih nog rad za božič postavlja jaslice, ima 17 kompletov jaslic – od miniaturnih do velikih, vse pa je izdelal sam. Največje figurice za jaslice so velike 40

centimetrov. Jeseni je začel na novo izdelovati tri kompote jaslic. Velike jaslice je postavil na desetih kvadratnih metrih na terasi domače hiše, zanje je izdelal makete sedmih lesenih hiš, kakršne so bile na Zgornjem Brniku še pred petinsedemdesetimi leti, ter sto ovc in figuric. Pogled še posebno pritegne maketa župnijske cerkve Marijinega vnebovzvetja v Cerkljah, ki je visoka kar 80 centimetrov in je ponoči razsvetljena. Za izdelavo se je odločil pred tremi leti, dokončal jo je lani v začetku decembra. Maketa cerkve se lahko razstavi na dele. Podatke in mere o cerkvi je našel v posebni knjižici, kjer je bil narisana tloris. V notranjosti zvonika so izdelani trije zvonovi in v slepi liniji, nad njimi tudi zvon, imenovan navček, ki se oglašajo samo za naznanilo smrti v vasi. Ne manjka tudi ura na zvoniku.

Jože je izdelal in poslikal sto panjskih končnic ter

maketo stare Urhove domačije, ki jo je možno razstaviti po delih, celo po nadstropjih, da se v hiši vidijo vsi prostori. Izdelal je doprsna kipa staršev, mame Marije in očeta Janeza. Mama Marija je bila odlična kuharica. Kuhala je na več kot 1400 svatbah in na dvesto novih mašah, v zimskem času je vodila kuharske tečaje, izdelovala je tudi narodne noše. Oče Janez pa je skrbel za kmetijo.

Jože je izdelal tudi drevo življenja, za kar je potreboval pet let. Zajema devet rodov in sega v leto 1790. Pisni del obsega 150 listov, narejen je opis za vsakega njihovega družinskega člana. Ob svoji 60-letnici pred osmimi leti ga je kot knjižgo skupaj s CD-jem podaril vsem osmim bratom in sestram. Velik slikarski talent pa imata tudi hčerka Mojca in vnukinja Tjaša, ki z izdelki presenečata očeta in dedka Jožeta in mamo Zori.

Maketo župnijske cerkve Marijinega vnebovzvetja v Cerkljah je dokončal lani decembra.

Maketa Urhove domačine, ki jo je možno razstaviti po nadstropjih

Nekaj figuric, izdelanih iz lipovega lesa, je postavljenih v kmečki hiši.

LOTO

Rezultati 5. kroga – 15. januarja 2020
3, 4, 21, 23, 31, 35, 39 in 36

Loto PLUS: 11, 14, 24, 28, 34, 38, 39 in 18
Lotko: 4 0 3 2 9 7

Sklad 6. kroga za Sedmico: **250.000 EUR**
Sklad 6. kroga za PLUS: **280.000 EUR**
Sklad 6. kroga za Lotka: **510.000 EUR**

GG naročnine

E-POŠTA: narocnine@g-glas.si, TELEFON: 04 201 42 41
www.gorenjskiglas.si

Seksi pite je knjiga posvečena ljubiteljem hitrih in enostavnih receptov. Vsebuje 40 preverjenih receptov za sladke, slane, presne, mesne in veganske pite. Pite so slastne, preproste za pripravo in očarajo z bogato kombinacijo okusov in različnimi načini priprave. Postrežemo jih lahko kot sladico, prigrizek, glavno jed ali prilogo.

Mehka vezava,
145 x 210 mm,
90 strani

11
EUR

* Poštnina

Gorenjski Glas

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si. Če jo naročite po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

www.gorenjskiglas.si

V spomin na grozote holokavsta

Mednarodni dan spomina na žrtve holokavsta so v Osnovni šoli Orehek Kranj zaznamovali z odprtem gostujoče razstave Slovenci v nemških koncentracijskih taboriščih, ki so jo pripravili v sodelovanju z Muzejem novejšje zgodovine Slovenije.

MATEJA RANT

Kranj – Razstavo ob mednarodnem dnevu spomina na žrtve holokavsta, ki ga zaznamujemo 27. januarja, so učenci pripravili pod mentorstvom učiteljice zgodovine Irene Hočevar v sodelovanju z Muzejem novejšje zgodovine Slovenije. »Da preprečimo izgubo zavedanja o grozotah druge svetovne vojne, se moramo s težkim srcem spominjati in opominjati na tragedijo holokavsta,« je ob odprtju razstave poudarila v. d. ravnateljica Osnovne šole Orehek Katja Kržan in dodala, da nikoli ne smemo pozabiti, da so bile žrtve nekomu oče, mati, brat, sestra ... Tudi na ta način jim po njenih besedah izkazujemo spoštovanje, obenem pa nam tako preteklost posreduje »težak nauk, da moramo v prihodnosti odločno ukrepati že ob prvih znakih razvijajočega se sovražstva.«

Tako so z razstavo želeli spomniti ne samo na usmrtitev okrog šestih milijonov Judov v nemških koncentracijskih taboriščih, ampak tudi na genocide v

V Osnovni šoli Orehek Kranj gostijo razstavo Slovenci v nemških koncentracijskih taboriščih, po kateri obiskovalce vodijo tamkajšnji učenci. / Foto: Gorazd Kavčič

današnjem času nad posameznimi etničnimi skupinami v Srebrenici, Darfuru, Iraku ... »Ti zločini so povezani z begunsko krizo, s katero se še danes sooča svet.« Sedemindvajseti januar so kot dan spomina na žrtve holokavsta razglasili v spomin na osvoboditev največjega nemškega taborišča smrti Auschwitz, v katerem je bilo tudi več kot dva tisoč zapornikov iz Slovenije, od

tega se jih je domov vrnilo 21. Razstavo, ki na devetih panojih predstavlja fotografije, dela, predmete in dokumente nekdanjih taboriščnikov v nemških taboriščih, si bo v šoli mogoče ogledati do prihodnje srede. Avtorica razstave je muzejska svetnica Monika Kokalj Kočevar, pri postavitvi razstave v šoli in izobraževanju učencev, ki bodo vodili po razstavi, pa je sodelovala

tudi kustosinja pedagoginja Nataša Robežnik. Za vodnje po razstavi so usposobili učence, ki so vključeni v interesno dejavnost vodnikov po starem Kranju. »V tej vlogi učenci zelo uživajo, zato sem jim želela ponuditi še drugačno izkušnjo vodenja,« je razložila mentorica Irena Hočevar in dodala, da bo pri tem sodelovalo dvajset učencev od 6. do 9. razreda.

HALO-HALO GORENJSKI GLAS

telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201 42 00, faksu 04/201 42 13 ali osebno na Nazorjevi ulici 1 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrтка do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

ROZMAN BUS, T: 04/531 52 49, 041/855 630

TRST: 6. 3., KOPALNI IZLET DOLENJSKE TOPLICE – AKCIJA: 20. 1. in 22. 1., TOSKANA: 20.–22. 3., ISTANBUL: 19.–25. 4., BANJA VRUČICA S TERAPIJAMI – AKCIJA: 27. 1.–2. 2., MADŽARSKE TOPLICE: 6.–9. 2., LENDAVALA: 22.–25. 3., BANOVCI: 3.–6. 5. STRUNJAN: 15.–18. 3., TUHELJ: 1.–4. 3., MEDŽIGORJE: 8.–10. 5., MORJE – DUGI OTOK, LASTOVO, KORČULA, OREBIČ. www.rozmanbus.si

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

PRIREDITVE

Slovesnost ob 76. obletnici streljanja štiridesetih talcev

Šenčur – Območno združenje Zveze borcev za vrednote NOB Kranj, Krajevna organizacija ZB za vrednote NOB Šenčur, Krajevna organizacija ZB za vrednote NOB Visoko in Občina Šenčur vabijo na spominsko slovesnost ob 76. obletnici streljanja štiridesetih talcev, ki bo v soboto, 25. januarja, ob 11. uri pred spomenikom štiridesetih talcev v Šenčurju. V programu bodo sodelovali: Mešani pevski zbor Kokrški odred Preddvor, učenci Osnovne šole Šenčur, slavnostni govornik bo Igor Kajzer, podpredsednik Območne organizacije Socialnih demokratov Kranj. Ob 10.30 bo zbor na parkirišču Športnega parka (stadion), od koder bodo zbrani skupno odšli pred spomenik štiridesetih talcem.

IZLETI

Do Doma Čemšenik in na vrh Babe

Kranj – Planinsko društvo Iskra Kranj in Osnovna šola Franceta Prešerna Kranj vabita na izlet do Doma Čemšenik in na vrh Babe. Izlet bo v soboto, 25. januarja, odhod bo ob 7. uri izpred šole v Kranju in ob 7.15 izpred šole na Kokrici. Prijave in informacije sprejemata in dajeta do srede, 22. januarja, Petra Jenko, tel. 031 623 615, in Simona Bizjak, tel. 041 471 664, ali na mail pd.iskra.kranj.mo@gmail.com.

Pustovanje 2020

Kranj – Društvo upokojencev Kranj vabi na pustovanje v Hotel Delfin Izola, in sicer od petka, 21., do ponedeljka, 24. februarja. Prevoz je tokrat lasten, vse podrobnejše informacije pa lahko dobite v pisarni društva, kjer lahko prijavnico izpolnite do ponedeljka, 10. februarja, oz. do zapolnitve prostih mest.

Dvodnevni izlet za dan žena v hrvaško Istro

Kranj – Društvo upokojencev Kranj vabi na dvodnevni turistični izlet za dan žena v hrvaško Istro (Grožnjan, Poreč,

Vrsar, Reka, Osilnica), in sicer v ponedeljek in torek, 2. in 3. marca. Prijave do srede, 12. februarja, zbirajo v društveni pisarni, kjer boste prejeli tudi program izleta.

OBVESTILA

Občni zbor Turističnega društva Šenčur

Šenčur – Turistično društvo Šenčur vabi članice in člane na občni zbor, ki bo v petek, 24. januarja, ob 18. uri v Domu krajanov v Šenčurju.

Tradicionalna peka kruha v krušni peči in izdelava masla

Kranjska Gora – V Liznjekovi domačiji se bo v sredo, 22. januarja, ob 17.30 začela delavnica tradicionalne peke kruha v krušni peči in izdelave masla. Vodila jo bo Zdenka Podpečan. Spekli boste mešani domači kruh in žemljice ter v pinjah izdelali maslo. Več informacij lahko dobite po tel. 08/380 67 23 ali 04/588 19 99.

PREDAVANJA

Spoprijem s stresom in sproščanje

Žirovnica – Sekcija za kulturo in izobraževanje Društva upokojencev Žirovnica vabi svoje člane in simpatizerje na predavanje Spoprijem s stresom in sproščanje, ki bo v ponedeljek, 20. januarja, ob 18. uri v dvorani Gostišča Osvald. Predavateljica bo Ksenija Noč, mag. zdr. nege.

Predavanje in delavnica o inkontinenci

Preddvor – KO RK Preddvor ter Društvo bolnikov z osteoporozo Kranj v sodelovanju z OŠ Matija Valjavca Preddvor vabita na predavanje in delavnico o inkontinenci (motnjah zadrževanja urina), ki se bo v prostoru glasbene učilnice OŠ Matija Valjavca Preddvor začelo v torek, 21. januarja, ob 17. uri. V uvodnem predavanju bo dr. Božidar Voljč predstavil vrste inkontinence, oblike pomoči in njene preventivne, po odmoru pa bo sledila delavnica, ki jo bosta vodili mag. Darija Ščepanovič, viš. fiziot., in Lidija Žgur, viš. fiziot., iz ljubljanske Ginekološke klinike. Predstavili bosta vaje za krepitev mišic medeničnega dna in sečnega mehurja.

PREDSTAVE

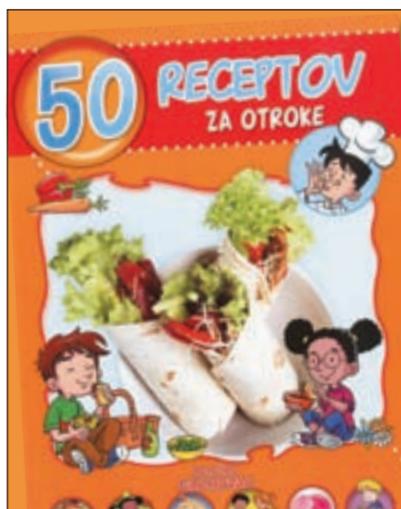
Škratovanje

Breznica – Dramska skupina Julke Dovžan vabi v nedeljo, 19. januarja, ob 17. uri v kulturni dom na Breznici na gledališko matinejo za otroke Škratovanje. V goste prihaja Lutkovno gledališče Ringo raja s predstavo Darila za mlečne zobke.

GG naročnine

E-POŠTA: narocnine@g-glas.si, TELEFON: 04 201 42 41

www.gorenjskiglas.si

Pred vami je kuharska knjižica, ki bo vaši domišljiji dala pristo pot! Sirove poslastice v obliki sonca, šopki rož iz surove zelenjave, vulkanski krompirji in čokoladne torte, ... Izbirate lahko med 50 recepti, ki vas bodo korak za korakom vodili do kulinarčnih poslastic.

Recepti so opremljeni z zabavnimi ilustracijami in fotografijami, ob katerih se človeku pocedijo slin! 64 strani.

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si. Če jo naročite po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

5 EUR
* poštnina

Gorenjski Glas

www.gorenjskiglas.si

13⁹⁹ EUR
* poštnina

V volčjem brlogu
Mednarodna uspešnica, ki temelji na presunljivi resnični zgodbi Margot Wölk in vzbuja provokativna vprašanja o sotorilstvu, krivdi in borbi za preživetje.

352 strani, 135 x 200 mm, trda vezava

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si. Če jo naročite po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

www.gorenjskiglas.si

KINOSPORED

KOLOSEJ DE LUXE, KRANJ (CENTER)

Sobota, 18. 1.
21.20 PODLI FANTJE ZA VEDNO
15.20 DOLITTLE
12.00, 17.10 DOLITTLE, sinhro.
19.00 NOŽ V HRBET
13.50 KOŠARKAR NAJ BO 2

CINEPLEX, TUŠ, KRANJ

Sobota, 18. 1.
18.15, 20.00, 21.10, 22.25 PODLI FANTJE ZA VEDNO
19.00 DOLITTLE
13.40, 15.45, 16.50, 17.50 DOLITTLE, sinhro.
18.00, 20.20 1917
22.10 ZAMERA

14.00, 20.40 VOJNA ZVEZD: VZPON SKYWALKERJA
14.00, 16.10 VOHUNI POD KRINKO, sinhro.
15.30, 19.45 JUMANJI: NASLEDNJA STOPNJA
13.30, 15.35, 17.40 LEDENO KRALJESTVO 2, sinhro.

KINO SORA, ŠKOFJA LOKA

Petek, 17. 1., in sobota, 18. 1.
18.00 DOLITTLE, sinhro.
20.00 1917

Nedelja, 19. 1.
17.00 DOLITTLE, sinhro.
19.00 1917

Organizatorji filmskih predstav si pridružujejo pravico do spremembe programa.

GLEDALIŠKI SPORED

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ

Sobota, 18. januarja
10.00 Brina Vogelcnik, Eka Vogelcnik, Luka Ropret: KAM BARČICA, KAM DEŠČICA (v dvorani PGK)
19.30 Avtorski projekt: STENICA (gostovanje v Linhartovi dvorani, Radovljica)

Ponedeljek, 20. januarja

18.00 Ivan Cankar: ZA NARODOV BLAGOR (v dvorani PGK)

GLEDALIŠČE TONETA ČUFARJA JESENICE

Sobota, 18. januarja
19.30 Miha Debevec, Dejan Kušer: S HARMONIKO PO SVETU

Nedelja, 19. januarja

10.00 KUD Priden možič: VIJOLA ŠOLA (matineja)
18.00 KPŠHD Vuk Karadžić: 8. letni koncert

Radio Triglav, Jesenice, d.o.o., Trig Toneta Čufarja 4, 4270 Jesenice

Gorenjska 96 MHz
RADIO ZA RADOVEDNE

TERENSKA KRVODAJALSKA AKCIJA – JANUAR 2020

Območno združenje Rdečega križa Kranj vas vabi, da se pridružite družini krvodajalcev in se udeležite januarske terenske krvodajalske akcije, ki bo v

ČETRTEK, 23. JANUARJA 2020,

v prostorih Gasilsko reševalne službe Kranj, Bleiweisova c. 34 – nasproti AMZS Kranj. Odvzemi krvi bodo v času od 7.00 do 13.00.

RKS Območno združenje Kranj
Bleiweisova 16, 4000 Kranj
Tel.: 04 20 18 672

BREZPLAČNA OBJAVA

PETKOVA PRIREDITEV
Izvajata: Kaličopkovo gledališče
ZIMA JE PRIMA
Petek, 17. januar 2020, ob 17.30
OKC Krince Krace, Tomšičeva 14

SOBOTNA MATINEJA
Izvajata: Kinetikon KUD, Brina Vogelcnik
KAM BARČICA, KAM DEŠČICA
Sobota, 18. januar 2020, ob 10.00
Prešernovo gledališče Kranj

Prešernovo gledališče, KINCE KRACE, Gorenjski Glas, triglav

Sponzor nagradne križanke, ki je bila objavljena v Gorenjskem glasu 30. 12. 2019, je bilo **GOSTIŠČE ARVAJ** iz Kranja, ki nagradjenecem za rešitev križanke poklanja okusno malico. Izžrebani so bili: **Pavle BENEDIK** iz Kranja, **Milan POŽAR** iz Rateč in **Anton JUSTIN** iz Žirovnice. Nagradjenci prejmejo nagrade v gostilni Arvaj, Kajuha-va ulica 2, Kranj (pri kokrškem mostu). Čestitamo!

MALI OGLASI

T: 201 42 47, F: 201 42 13
E: malioglas@g-glas.siMale oglase sprejemamo:
**za objavo v petek do srede
do 14. ure in za objavo
v torek do petka do 14. ure!**Delovni čas:
**ponedeljek, torek, četrtek
neprekinjeno od 8. do 16. ure,
sreda od 8. do 17. ure,
petek od 8. do 15. ure,
sobote, nedelje in prazniki
zaprti.**

NEPREMIČNINE

POSESTI

PRODAM

LANCOVO – zazidljiva parcela, 499 m²,
ugodno, tel.: 031/451-822 20000129Potrebujete projekt za pridobitev
gradbenega dovoljenja ali izvedbo
gradnje? Želite izvesti parcelacijo ali
potrebujete geodetski načrt?
Strokovno in celovito od ideje do
realizacije – prostorsko načrtovanje,
projektiranje in geodetske storitve.Domplan, d.d., PE Urbanizem
Bleiweisova c. 14, 4000 Kranj
T: 04/20 68 740
E: urbanizem@domplan.si
I: www.domplan.si

KUPIM

ZAZIDLJIVO parcelo v Kranju ali
okolici, velikosti okoli 400 m², tel.:
041/543-876 20000144

 FESST, d. o. o.,
nepremičninska
družba,
Koroška c 2, Kranj,
Telefon: 236 73 73
Faks: 236 73 70
E-pošta:
info@fesst.si
Internet:
www.fesst.si

MOTORNA VOZILA

AVTOMOBILI

PRODAM

BMW 1, let. 2/2009, črn, 105 kw,
diesel, 240.000 km, in BMW 3, let.
9/2008, 130 kw, moder, 170.000 km,
tel.: 040/684-092 20000126KIA Clarus wagon, reg. do 22. 1.
2020, bencin + plin, letnik 2001, cena
750 EUR, tel.: 070/701-962 20000128SUZUKI S Cross 1,6 premium 4WD,
letnik 2016, 125.200 km, srebrne
barve, bogata oprema. Odlično
ohranjen. Možnost financiranja. Reval,
Jernej Habjan, s.p., Gosteče 21, Šk.
Loka, tel.: 041/746-232 20000100SUZUKI Ignis 1,2 elegance 2WD,
letnik 2018, 17.830 km, zimske in
letne gume na platiščih. V garanciji,
Kot nov. Možnost financiranja. Reval,
Jernej Habjan, s.p., Gosteče 21, Šk.
Loka, tel.: 041/746-232 20000101

TEHNIKA

PRODAM

RAČUNALNIŠKI monitor Samsung
24", cena 50 EUR, tel.: 040/387-
237 20000140RADIO Savica Iskra, tel.: 031/352-
096 20000107

KUPIM

DIGI pretvornik za TV, po simbolični
ceni, tel.: 030/926-135 20000135

STROJI IN ORODJA

PRODAM

VARILNI aparat, nerabljen, 230 V,
50 HZ, 10 A, varovalke 16 A, tel.:
041/989-260 20000125GRADBENI
MATERIAL

PRODAM

SMREKOVE deske, 2,5 cm, tel.:
041/784-326 20000146

KUPIM

HLODOVINO hrasta, smreke, tel.:
041/774-277 20000143

KURIVO

PRODAM

30 M³ suhih bukovih drv, tel.:
040/398-008 200000975 M³ mešanih drv, ugodno – zima še
bo, tel.: 04/25-21-083, 031/298-
719 20000138DRVA, metrska ali razžagana, možnost
dostave, tel.: 041/718-019 19003384BUKOVA in hrastova drva, metrska
ali razžagana, možen prevoz, tel.:
031/309-747 20000121GOLI za drva, tračno žago in viličar
Litostroj, 5 T., tel.: 051/202-229
20000103SUHA bukova, mešana drva ter butare,
tel.: 031/826-621 20000028SUHA mešana drva, možna dostava,
tel.: 031/676-235 20000066SUHA bukova in mešana drva, tel.:
031/635-437 20000109STANOVANJSKA
OPREMA

POHIŠTVO

PRODAM

MIZO za računalnik in stol, cena 65
EUR, tel.: 041/276-485 20000108GOSPODINJSKI
APARATI

PRODAM

ŠTEDILNIK kiperbusch, cena 30
EUR, tel.: 01/83-23-939 20000115ŠTEDILNIK Gorenje, 2 plin – 2
elektrika, dobro ohranjen, cena 50
EUR, tel.: 01/83-23-939 20000116VGRADNI steklokeramični štedilnik
Bosch, 45 cm, ugodno, tel.: 04/53-
10-211, 041/741-851 20000142OGREVANJE,
HLAJENJE

PRODAM

GRELNİK vode – bojler Gorenje Teg
10, montaža nad pultom, odličen, tel.:
031/550-571 20000139

GLASBILA

PRODAM

STARINSKI delujoč pianino Gerb.
Rohlfinc Osnabrück, ugodno, tel.:
041/795-296 20000124

HOBI

PRODAM

ORBITREK, kot nov, tel.: 041/911-
997 20000117

KUPIM

ODLIKOVANJA, medalje, značke,
razglednice, kovance, bajonete, sablje,
čelade, uniforme, tel.: 051/740-430
20000038

UMETNINE, NAKIT

PRODAM

TAPISERIJE izjemne tehnične,
umetniške, sporočilne in energijske
vrednosti, tel.: 040/567-544 20000061

STARINE

KUPIM

ODLIKOVANJA, kovance, ure, slike,
značke, srebrnino, luči, kipe in drugo,
tel.: 030/670-770 20000094STARINE: mizarski ponk, skrinje,
razglednice, kipe in drobnarije, tel.:
051/258-936 19003388OBLAČILA
IN OBUTEV

PRODAM

PO ugodni ceni – moške obleke in
srajce, šte. 52, skoraj nove, tel.:
04/25-03-289, 051/415-568 20000127ŽIVALI IN
RASTLINE

PRODAM

TERARIJ velikosti 100 x 50 cm, skoraj
nov, cena 70 EUR, tel.: 041/911-835
20000113

KMETIJSKI STROJI

PRODAM

CEPILEC drv na sveder, tel.: 031/888-
608 20000137ROTACIJSKO kosilnico Sip, 165 cm,
in stol za porezovanje parkljev, tel.:
041/261-858 20000102

KUPIM

TRAKTOR, kiper prikolico in mini
bager, tel.: 031/500-933 20000099TRAKTORSKI plato za na hidravliko
in sejalnico za žito širine 2,5 m, tel.:
041/608-765 20000123

PRIDELKI

PRODAM

BELI in rdeči jedilni krompir sora in
desire, gnojen s hlevskim gnojem, tel.:
041/971-508 20000060SILAŽNE bale za konje, tel.: 041/855-
753 20000122

VZREJNE ŽIVALI

PRODAM

2 PUJSKA, težka od 130 do 140 kg,
kuhana domača krma, tel.: 041/582-
770, Križe 20000133BIKCA simentalca, 200 kg, starega
4 mesece, Zabukovje 2, Kranj, tel.:
041/223-797 20000114BIKCA mesne pasme, starega 10 dni,
tel.: 030/915-738 20000145ČB bikce in telice, stare 14 dni in več,
tel.: 031/871-659 20000105ČB bikca, starega 3 tedne, tel.:
041/886-862 20000141ENOLETNE kokoši nesnice, tel.:
041/378-789 20000110KOKOŠI – nesnice, jarkice, rjave,
pred nesnostjo. Pripeljemo na dom,
Matej Bulovec, s.p., Mlakarjeva ul. 45,
Šenčur, tel.: 041/710-113 19003387KUNCE, samce in samice, tel.:
031/309-747 20000119PRAŠIČA, težkega 150–170 kg,
domača krma, tel.: 051/332-794
20000096TELIČKO limuzin/LS, težka 160 kg,
tel.: 04/25-21-499, 031/506-863
20000131

KUPIM

DO 14 dni staro teličko simentalco,
tel.: 031/572-647 20000118KRAVO s teletom, tel.: 031/410-418
20000134NAJVEČJI ODKUPOVALEC živine za
Avstrijo – Kogler. Plačilo v 3 dne, eko
plus. Oddamo in rejo pitance, bikce in
teličke. SREČNO NOVO LETO 2020.
Kogler Franz A., d.o.o., Parmova 53,
Ljubljana, tel.: 064/130-081 19003386

OSTALO

PRODAM

KOCKE sena in otave, eko iz kozolca,
in kosilnico BCS, širine 110, delujoča,
mala kolesa, tel.: 041/516-804
20000136OTAVO v kokah, tel.: 031/309-747
20000120

ZAPOSLITVE (m/ž)

NUDIM

AGRARNA skupnost Zasip za pašno
sezono 2020 išče pastirja (pastirico)
na planini Spodnja in Zgornja
Krma. Kandidati naj pisne prošnje
pošljejo na naslov: Agrarna skupnost
Zasip, Sebenje 17, 4260 Bled, do
31.1.2020 20000098

IŠČEM

IŠČEM DELO – z živo glasbo vam
popestrimo praznovanje obletnic,
porok in piknikov, tel.: 031/325-654
20000111

STORITVE

NUDIM

SENČILA ASTERIKS, d.o.o., Cesta na
Loko 2, 4290 Trzič, tel.: 59-55-170,
041/733-709; žaluzije, roloji, rolete,
lamelne zavese, plise zavese, komarniki,
markize, www.asteriks.net 19003385SANACIJE, obnove dimnikov z inox
cevmi, povrtavanje, rušenje, pozidava,
montažni dimniki, dimniške kape.
Garancija 10 let. Aleš Avsenek, d.o.o.,
Kranjska 2, Radovljica, tel.: 041/229-
246 19003399

Potrebujemo novega sodelavca (m/ž) na področju transporta.

Naziv delovnega mesta: **DISPONENT/FAKTURIST**Delovno mesto zajema: izstavljanje faktur za mednarodni in
domači promet za prevoz blaga z tovornimi vozili, iskanje
prevoznikov, razporejanje voznikov.Od kandidata pričakujemo znanje angleškega jezika, zaželeno
pa je tudi znanje nemškega jezika ter srbohrvaškega. Kandidat
mora biti komunikativen in pripravljen na teamsko delo.

Zahtevana izobrazba je minimalno srednja šola.

Delovne izkušnje niso pogoj, so pa zaželene.

Mesečni dohodek po dogovoru.

**Prijave pošljite na: Martina@n-b.si, tel. 04 236 40 30 ali po
pošti na naslov: Nikotrans & Begrad, d.o.o., Savska Loka
23, 4000 Kranj.**Podjetje **Jurčič & Co., d.o.o.**, je družinsko podjetje, ki z več
kot dvajsetletnimi izkušnjami na področju mednarodnega
cestnega prevoza, najodobnejšimi tovornimi vozili in z lastnim
servisom vozil zagotavlja zanesljive povezave blaga po Evropi.Za vzdrževanje tovornih vozil ter priklopnikov in skrb
za skladišče iščemo energične in pozitivno naravnane
sodelavce, lahko tudi vajence (m/ž)**ZA DELO V SKLADIŠČU, AVTOPRALNICI
in KLEPARSKI DELAVNICI.**Ponujamo vam takojšnjo zaposlitev in pošteno plačilo ter
vključitev v delovni preizkus, da preverite svoje znanje,
veščine in spretnosti na konkretnem delovnem mestu.Prošnje za delovno mesto pošljite na **info@jurcic.com**.

TESNENJE OKEN IN VRAT,

uvožena tesnila, do 30 % prihranka
pri ogrevanju. Prepriha in prahu ni
več! Zmanjšan hrup, 10 let garancije.
Samo Kališnik, s.p., Velika Lašna 45,
Kamnik, tel.: 031/720-141 19003383ŽE 23 LET z vami grad. podjetje
REDŽO B, d.o.o., Adergas 13,
Cerklje – izvajamo vse od temeljev do
streh, notranji ometi, predelne stene,
vse vrste fasad, kamnite in betonske
škarpe, urejanje in tlakovanje dvorišč,
tel.: 041/294-279, 041/589-996
20000037

ZASEBNI STIKI

SEM samski možki, star 55 let, in bi
rad spoznal žensko svojih let – čisto
preprosto dekle. Moja mama je že zelo
stara, zato bi si rad ustvaril življenje
v dvoje. Sem resen in pošten, šifra:
ŽIVLJENJE V DVOJE 20000095

RAZNO

PODARIM

LEPE golobe pismonoše in srbske
visokoletalce in iščem občasno delo,
tel.: 070/737-932 20000132

PRODAM

ITISON 3 x 4 m, sivo-vijolične barve,
mešalec Standard, cena zelo ugodna,
tel.: 031/524-080 20000130NEKAJ gobelinov, tel.: 040/635-537
20000112REŠETKE za hlev, star šivalni stroj,
še delujoč, star 90 let, tel.: 031/361-
219 20000104ROKAVICE elek. grete, vel. XL,
cirkular 1F za drva, ekonom lonec 6
lit., termo steklenica, tel.: 041/858-
149 20000106

www.gorenjskiglas.si

**Tetovator
IZ
AUSCHWITZA**

Cena knjige je
9,99
EUR
+ poština

Največja dejanja
humanosti
v najgrozljivejših
okoliščinah.

264 strani,
19 x 12,5 cm,
mehka vezava.

Tetovator iz Auschwitza temelji na resnični zgodbi Laleta in Gite Sokolov, slovaških Judov, ki sta preživela Auschwitz-Birkenau in si nazadnje ustvarila dom v Avstraliji. V taboriščih je bila Laletu dodeljena služba, v kateri je za preživetje tetoviral zapornike – dobesedno je praskal številke na roke svojih sotrpinov z neizbrisljivim črnilom in tako ustvaril enega najmočnejših simbolov holokavsta.

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva
ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali
na: narocnine@g-glas.si. Če jo naročite po pošti,
se poština zaračuna po cenuku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

Srcu je omagalo,
tvoj dih je zastal,
a nate spomin bo
večno ostal.

ZAHVALA

V 87. letu starosti nas je zapustil naš dragi mož, oče, ata, praded

CIRIL KRŠNIK
z Brezij pri TrzičuIskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem
in znancom za izrečeno sožalje in darovane sveče. Hvala vsem, ki
ste ga pospremili na njegovi zadnji poti. Iskrena hvala g. župni-
ku za cerkveni obred, Komunalni za opravljene pogrebne storitve
in pevcem za zapete pesmi. Posebna zahvala osebju Doma Petra
Uzarja.

Žaljuči vsi njegovi

V SPOMIN

Tiho, tiho čas beži,
veter solze briše mi,
a tebe ni ...

ALENKA PERČIČ
23. 8. 1957–17. 1. 2019

Minilo je eno leto. Morda pa nekje ...
morda pa nekoč ...
se srečava tudi MIDVA.

Hvala vsem, ki se je spominjate.

Vsi njeni
Cerklje, 17. januarja 2020

Radio **Sora**

Vedno blizu. 91.1 / 89.8 / 96.3

RADIO SORA, D.O.O., KAPUCINSKI TRG 4, ŠKOFJA LOKA

GG naročnine

E-POŠTA: narocnine@g-glas.si
TELEFON: 04 201 42 41

www.gorenjskiglas.si

*Vsak človek je zase svet,
čuden, svetel in lep
kot zvezda na nebu ...
(Tone Pavček)*

ZAHVALA

V 86. letu se je poslovil naš dragi ati

VLADIMIR KOBLAR

iz Železnikov

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, znancem, prijateljem in sosedom za izrečeno sožalje, sveče, svete maše in tolažilne besede. Zahvala gospodu župniku Tinetu Skoku in pevcem za lep pogrebni obred. Hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Vsi njegovi

*Pomlad se na zemljo vrne,
petje slavcev se zbudi,
v cvetje zemlja se zagrne,
zame pa pomladi ni.
(Simon Jenko)*

ZAHVALA

V 86. letu se je poslovila naša draga

ANTONIJA FERJAN

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom, znancem in sodelavcem za izrečena sožalja, podarjene sveče in svete maše ter spremstvo na njeni zadnji poti. Hvala tudi gospodu župniku Jerneju Marenku, pevcem ter pogrebni službi Pogrebni.

Vsi njeni

*Kogar imaš rad,
nikoli ne umre.
Le daleč, daleč je ...*

OSMRTNICA

Sporočamo žalostno vest, da se je v 90. letu starosti nenadoma in tiho s tega sveta poslovila draga teta

METKA GRADIŠAR

upokojenka Tovarne obutve Peko Tržič

Od pokojnice se bomo poslovili v soboto, 18. januarja 2020, ob 14. uri na domačem pokopališču v Križah pri Trziču. Žara pokojnice bo na dan pogreba položena od 10. ure naprej v tamkajšnji poslovilni vežici.

Žalujoci: nečakinji Marija z Ivanom in Anjo, Bojana z Brankom, Nastjo in Moniko, nečak Boštjan z Ditko in Piko in svakinja Milena

*Ko pošle so ti moči,
zaprl trudne si oči.
In če prav spokojno spiš,
z nami še naprej živiš.*

ZAHVALA

V 93. letu nas je tiho zapustil dragi mož, oče, brat, dedek in pradedek

FRANC KOZJEK

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, vaščanom, znancem, članom Občinskega sveta in občinski upravi Občine Šenčur, Občinskemu odboru SLS Šenčur, Športnemu društvu Šenčur in ostalim društvom za izrečena sožalja, za podarjeno cvetje, darovane sv. maše in sveče. Iskrena hvala DU Šenčur za zapeto pesem, članom PGD Voklo in članom vseh ostalih prostovoljnih gasilskih društev v občini Šenčur, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti. Zahvala velja tudi gospodu Andreju Muleju za lepo opravljen obred, pogrebni službi Navček za opravljeno storitev in pevcem za zapete žalostinke. Hvala tudi vsem neimenovanim, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani.

Žalujoci: žena Pavla in sin Ciril z družino

*Veseli s teboj smo živeli,
žalostni, ker te več ni ...
Ostali so živi spomini,
z nami potuješ vse dni ...*

ZAHVALA

V 85. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dragi oče, dedek in stric

RUDOLF JERAJ

iz Žiganje vasi (Zadraga)

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, sovaščanom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in sveče. Zahvala osebju internega – endokrinološkega oddelka bolnišnice Jesenice, dr. Bojani Kališnik Sušnik, celotnemu kolektivu socialnih oskrbovank v domu starejših občanov v Trziču, pogrebni službi za organizacijo pogreba, nosačem, pevcem vokalne skupine Lipa za ganljivo petje ter g. župniku Ivu Kožuho za lepo opravljen cerkveni obred. Hvala tudi vsem, ki ste našega očeta poznali, ga pospremili k mirnemu počitku in ga boste ohranili v lepem spominu.

Žalujoci vsi njegovi

*Tiho nas je zapustila,
draga Stanka naša mila.
Praznina je ostala,
a za vse, kar nam je pomenila,
najlepši prostor za spomin
v srcih naših je dobila.*

ZAHVALA

V 90. letu nas je zapustila draga žena, sestra, svakinja in teta

STANKA DELOVEC

roj. Luskovec, iz Srednje vasi pri Šenčurju

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in znancem za izrečena sožalja, sveče in cvetje ter darovane svete maše. Posebna hvala gospodu kaplanu Marku Mrlaku, pevcem in gasilcem za lep pogrebni obred. Zahvala tudi pogrebni službi Navček za prijazno in strokovno sodelovanje. Hvala vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

Mož Franc in vsi njeni najdražji
Srednja vas pri Šenčurju, januar 2020

*Prazen dom je in dvorišče,
naše oko zaman te išče,
solza, žalost in bolečina
te zbudila ni.
Ostala je praznina,
ki hudo boli.*

ZAHVALA

Ob boleči izgubi moža, očeta, dedka in pradedka

FRANCA BOGATAJA

(31. 5. 1946–8. 1. 2020)
s Smoleve

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, podarjene sveče in denarno pomoč. Zahvaljujemo se tudi tistim, ki ste s Francem delili svoje življenjske poti in doživetja. Hvala g. kaplanu Tinetu Povirku za lepo opravljen obred in Anici Jelenc za prebrane besede slovesa. Hvala tudi vsem tistim, ki ste nam stali ob strani v težkih trenutkih in ste se od Franca poslovili, ga nosite v srcu in ste ga pospremili k večnemu počitku.

Žalujoci vsi njegovi
Smoleva, 17. januarja 2020

*Kdor je zapisan v srcu,
iz spominov
nikoli ne odide.*

ZAHVALA

V 64. letu nas je zapustil naš dragi mož, ati, ata, brat, stric in tast

JANEZ DOBRIN

p. d. Škrbelov Janez s Trstenika

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, gasilcem, praporščakom in znancem za vsa izrečena sožalja, podarjene darove za maše, sveče in cvetje. Iz srca hvala vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali in stali ob strani v težkih trenutkih in na Janezovi zadnji poti. Zahvaljujemo se župniku, bratrancu, Slavku Kalanu za lepo molitev ter župnikom Branku Balažicu, Eriku Šviglju in ostalim za opravljen pogrebni obred. Hvala tudi domačim gasilcem in predsedniku PGD Trstenik Boštjanu Perčiču za poslovilne besede, pevcem, ansamblu Veseli Begunjčani za poslovilno pesem in pogrebni službi Navček. Hvala vsem, ki ste ga imeli radi, ste ga pospremili na njegovo zadnjo pot in ga boste ohranili v lepem spominu. Hvala vsem imenovanim in neimenovanim.

Vsi njegovi

ANKETA

Je potreben še en priključek

MAŠA LIKOSAR

Mestna občina Kranj želi z izgradnjo novega avtocestnega priključka Kranj sever med Kranjem in Šenčurjem razbremeniti promet. Mimoidoče na kranjskih ulicah smo povprašali, ali se jim zdi še en avtocestni priključek potreben in ali bi ta omilil zastoje.

Foto: Tina Dokl

Dragan Vukobrat, Kranj:

Treba je narediti čim več izvozov in uvozov na avtocesto, ne le na relaciji Šenčur–Kranj. Ti bi omilili zastoje, ki so na več lokacijah nevzdržni. Nedvomno so potrebni ukrepi, da bo promet bolj tekoč.

Janko Pavlov, Kranj:

Priključkov je dovolj in ne strinjam se z gradnjo še enega. Gneči bi se ljudje izognili z uporabo javnega prevoza, na primer avtobusa in vlaka. Nerazumno je, da se samo ena oseba vozi v avtomobilu.

Ana Jekovec, Žiganja vas:

Priključek bi bil smiseln, saj na omenjeni cesti vedno prihaja do prometnega zamaška, ko gredo ljudje iz službe. Res je, da sta že dva izvoza, a nekaj bo treba storiti, da bo vožnja varnejša.

Maja Friedl, Kranj:

Na tem predelu so resda zastoji, a vozniki lahko uberejo drugo pot, kjer promet poteka bolj tekoče. Še en priključek ne bi rešil problema. Smiselno bi bilo, da bi zgradili še en pas v vsako smer.

Boris Razpotnik, Stražišče:

Potrebe po še enem priključku na avtocesto ni, ker sta izvoza Kranj vzhod in zahod razmeroma blizu in ta dva zadostujeta. Kranj potrebuje severno obvoznico, ki bi razbremenila promet.

Šaka zvesto čakala ob Roku

V sredo so na območju Blegoša našli pogrešanega 39-letnega Roka Puclja, ki je na reševalce v mrazu čakal v družbi svoje psičke Šake. Drugo psičko so že dan prej našli pri njegovem avtomobilu.

SIMON ŠUBIC

Volaka – Več kot trideset gorskih reševalcev, vodnikov reševalnih psov in policistov je v sredo od zgodnjih jutranjih ur pregledovalo širše območje Blegoša, kjer naj bi se po njihovih predvidevanjih nahajal 39-letni Rok Puclj iz Poljanske doline. Iskali so ga že v torek med 20. uro in 2. uro ponoči, potem ko so njegovi svojci policiste obvestili, da se ni vrnil

z Blegoša, kamor se je podal s svojima psičkama Šako in Missy. Pred sestopom se je svojcem oglašil po telefonu. Prvi večer so na izhodiščnem mestu na parkirišču Črni kal pod Blegošom našli le psičko Missy, naslednji dan ob 13.15 pa tudi pogrešanega, ob katerem je zvesto čakala druga psička Šaka. Puclj je bil precej poškodovan in podhlajen, zato so ga z vojaškim helikopterjem odpeljali v bolnišnico, močno

utrujena pa je bila tudi Šaka, vendar nepoškodovana, je pojasnil tiskovni predstavnik Policijske uprave Kranj Bojan Kos.

»Vztrajanje psičke Šake pri poškodovanem lastniku je temu gotovo dvigovalo moralo in je zato v precejšnjem mrazu lažje zdržal do prihoda reševalcev. Opo-gumljaloga je najbrž tudi zavedanje, da je druga psička Missy odšla naprej v dolino in da so jo verjetno našli ter

tako ugotovili, da se je nekaj zgodilo,« je povedal Matjaž Bolka iz Kluba vodnikov reševalnih psov Kranj, ki je v iskalni akciji skrbel za vodnje sodelujočih vodnikov reševalnih psov.

Obsežno torkovo iskanje pogrešanega Puclja je sicer potekalo na zelo velikem, strmem in pomrznjenem terenu, ki sta ga na višini nad 1400 metrov močno ovirala tudi zelo gosta megla in močan veter. »Na težkem terenu je skoraj vsak iskalec prehodil razdaljo do okoli 10 kilometrov. Pregledovale so se markirane poti, bližnjice in vsa možna brezpotja. Pogrešani je bil najden na povsem drugem koncu v Javorjevi dolini tik nad vasjo Volaka. Gre za lokacijo, ki je bila zajeta v območje iskanje,« je še razložil Bojan Kos.

Policisti bodo okoliščine nastanka poškodb ugotavljali, ko se bo poškodovani dovolj opomogel, prvi podatki pa kažejo, da je šlo za nesrečo. Pogrešani je bil sicer ustrezno opremljen, so še pojasnili policisti, ki planince opozarjajo, naj opozorila o nevarnih in težkih razmerah v gorah jemljejo resno in jih tudi upoštevajo.

Gorski reševalci, vodniki reševalnih psov in policisti so zadovoljni zaradi uspešnega razpleta iskalne akcije na območju Blegoša. / Foto: PU Kranj

Znana škoda lanskih poletnih neurij

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Vlada se je seznanila s končno oceno škode lanskih julijskih in avgustovskih neurij s poplavami, močnim vetrom in točo. Neurje, ki je 7. in 8. julija zajelo gorenjsko, koroško, ljubljansko, podravske, pomursko, vzhodnoštajersko in zasavsko regijo, je po oceni, ki jo je potrdila državna komisija za ocenjevanje škode po naravnih in drugih nesrečah, povzročila v 63 občinah skupno 19,8 milijona evrov škode. Največ škode, več kot 12 milijonov evrov, je bilo na vodotokih, nekaj manj kot 3,5 milijona evrov na stavbah, 2,3 milijona evrov na gradbeno-inženirskih

objektih, ostala pa na cestah, gozdnih cestah, kmetijskih zemljiščih in objektih. Neurje med 24. in 26. avgustom pa je v 15 občinah na območju gorenjske, koroške, posavske, vzhodnoštajerske, zahodnoštajerske in zasavske regije povzročilo nekaj manj kot 5,5 milijona evrov škode, tudi takrat največ, za 4,3 milijona evrov, na vodotokih. V obeh neurjih je končna ocena škode preseгла 0,3 promila načrtovanih prihodkov državnega proračuna za leto 2019, kar je meja za uporabo sredstev iz državnega proračuna, zato je vlada s sklepom zavezala pristojna ministrstva, da pripravijo program odprave posledic neposredne škode.

Začenja se projekt Šolar na smuči

Krvavec – Vseslovenski projekt smučarskega ozaveščanja šolskih otrok Šolar na smuči bo med 20. in 24. januarjem letos potekal že šestič, in sicer na smučiščih Krvavec, Cerklje, Rogla, Gače in Mariborsko Pohorje. V projektu se bo smučati naučilo približno tri tisoč učencev četrtilih in petih razredov iz vse Slovenije, ki se bodo lahko udeležili enodnevnega brezplačnega šole smučanja. Projekt bodo uradno odprli v nedeljo, 19. januarja, ob 11.30 na Krvavcu, uvodnega dogodka pa se bodo udeležili ambasador projekta Jure Košir, pobudnik akcije Uroš Zupan iz Rekreativsko-turističnega centra Krvavec ter minister za šolstvo in šport Jernej Pikalo. Brezplačno smučarsko ozaveščanje bo v nedeljo na Krvavcu trajalo med 9. in 16. uro, ob 12. uri se bo začel zabavni program za otroke, na Plaži Krvavec pa bo zbrane zabaval raper Zlatko. Projektu se letos znova pridružujejo tudi policisti, ki bodo na smučiščih skrbeli za varnost mladih smučarjev in jim pomagali osvojiti osnovna FIS-pravila.

Vlogo za vzdrževane člane do petega februarja

Kranj – Davčni zavezanci, ki med letom niso uveljavljali posebne olajšave za vzdrževane družinske člane, in vsi tisti, ki bi želeli spremeniti olajšavo, morajo najpozneje do 5. februarja vložiti na finančno upravo vlogo za uveljavljanje olajšave. Davčni organ bo podatke iz vloge upošteval pri informativnem izračunu dohodnine za lansko leto. Zavezanci, ki bodo oddali vlogo preko mobilne aplikacije eDavki ali prek spletnega sistema eDavki, bodo za to lahko uporabili delno izpolnjen obrazec z lanskimi podatki in sodelovali v nagradni igri za električni skiro, električno kolo in 25 tisoč evrov gotovine, v primeru vračila dohodnine pa jo bodo prejeli na račun trinajst dni prej kot sicer. V finančni upravi svetujejo zavezancem, da si pri odločitvi, komu od staršev se bolj splača uveljavljati olajšavo, lahko pomagajo s programom za testni izračun dohodnine, ki je objavljen na portalu eDavki.

vremenska napoved

Danes bo zmerno do pretežno oblačno, jutro utegne biti megleno. Jutri bo oblačno, dopoldne se bodo začele pojavljati padavine, po nižinah večinoma kot rahel dež. V nedeljo bo oblačno in večinoma suho.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

PETEK

-4/5 °C

SOBOTA

-2/2 °C

NEDELJA

-2/3 °C

